

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Συμπεράσματα Βιομηχανικού Συνεδρίου &

124

Προτάσεις Πολιτικής
για Επενδύσεις, Ανάπτυξη
& Δουλειές

Ιούνιος 2016

#sev4growth

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Πρόλογος	07
Εισαγωγή	08
Η βιομηχανία δημιουργεί αξία	10

Σύνοψη Βιομηχανικού Συνεδρίου

Σημεία Ομιλίας Prof. κ. Jan Peter Balkenende, πρ. Πρωθυπουργού της Ολλανδίας	14
Ομιλία κ. Θεόδωρου Φέσσα, Προέδρου του ΣΕΒ	16
Ομιλία κ. Κωνσταντίνου Μπίτσιου, Εκτελεστικού Αντιπροέδρου του ΣΕΒ	24
Σημεία Ομιλίας κ. Ιωάννη Δραγασάκη, Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης	26
Σημεία Παρουσίασης κ. Άκη Σκέρτσου, Γενικού Διευθυντή του ΣΕΒ	30
Σύνοψη Συνεδρίας I «Γιατί να επιλέξω την Ελλάδα ως επενδυτικό προορισμό»	34
Σύνοψη Συνεδρίας II «Πως θα επενδύσω στην Ελλάδα»	37
Σύνοψη Ειδικής Παρουσίασης: «Η 4η βιομηχανική επανάσταση και ο αντίκτυπός της σε επιχειρήσεις και κοινωνία», κ. Κυριάκου Τριανταφυλλίδη, Associate Director του WEF	40
Σύνοψη Συνεδρίας III «Που θα επενδύσω: Η Κυκλική Οικονομία ευκαιρία για Βιώσιμη Ανάπτυξη»	42
Σύνοψη Συνεδρίας IV «Που θα επενδύσω: Οι δυναμικοί κλάδοι»	45
Σύνοψη Συνεδρίας V «Γιατί το μέγεθος και η οργάνωση των επιχειρήσεων μετράνε»	48

ΜΕΡΟΣ Β'

124 Προτάσεις Πολιτικής για Επενδύσεις, Ανάπτυξη & Δουλειές

Εισαγωγή	54
1. Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση	56
2. Ενθάρρυνση Παραγωγικών Επενδύσεων	58
3. Μείωση Ενεργειακού Κόστους	62
4. Προώθηση Ψηφιακών Επικοινωνιών	64
5. Επιχειρηματική Εξωστρέφεια	66
6. Φορολογική Δικαιοσύνη	70
7. Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία	72
8. Λειτουργικός Χωροταξικός Σχεδιασμός	74
9. Εποπτεία Αγοράς και Κανόνες στον Ανταγωνισμό	76
10. Σύγχρονο Σύστημα Αδειοδότησης	78
11. Δομές Ποιότητας για τη Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας	80
12. Ποιοτική και Ταχεία Απονομή Δικαιοσύνης	82
13. Καλή Νομοθέτηση και Ρυθμιστική Διοίκηση	84
14. Περισσότερες και Καλύτερες Θέσεις Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα	86

ΜΕΡΟΣ Α΄

Σύνοψη του Βιομηχανικού Συνεδρίου

**«Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ.
ΙΣΧΥΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ»**

23-24 Μαΐου 2016

Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

**ΙΣΧΥΡΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ**
ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ

Πρόλογος

Στο βιομηχανικό συνέδριο του ΣΕΒ αναδείχθηκαν πολλά σημαντικά ζητήματα και ακούστηκαν απόψεις από ομιλητές με διαφορετικές αφετηρίες και αντιλήψεις. Όλοι συμφωνήσαμε ότι η ανάπτυξη δεν μπορεί να γίνει ούτε με δανεικά, ούτε μόνο με ευρωπαϊκά κονδύλια. Χρειάζονται ιδιωτικά κεφάλαια που θα επενδυθούν σε μία χώρα που έχει σχέδιο, στόχους και εργαλεία. Προπάντων όμως χρειάζεται συνεργασία. Πρέπει όλοι μαζί, επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, κράτος, φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και να χαράξουμε μια στρατηγική. Μια στρατηγική, που θα συνδυάζει στόχους και δυνατότητες και θα αξιοποιεί όλους τους πόρους στο ανθρώπινο δυναμικό, στις επιχειρήσεις και στους δημόσιους φορείς. Μια στρατηγική που θα εντοπίζει προβλήματα, εμπόδια και δυσκολίες και θα προτείνει λύσεις.

Σε αυτή την προσπάθεια όλοι έχουμε κάτι να προσθέσουμε, όταν λειτουργούμε εποικοδομητικά. Όλοι μπορούμε να συμβάλουμε στη χάραξη μιας κοινής πορείας για να επιλυθεί το μεγαλύτερο ίσως, πρόβλημα της χώρας:

Η έλλειψη εμπιστοσύνης. Γιατί δεν έχουμε εμπιστοσύνη μεταξύ μας, δεν μας εμπιστεύονται οι Ευρωπαίοι εταίροι μας, οι επιχειρηματίες δεν εμπιστεύονται το κράτος και η κοινωνία δεν εκτιμά τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα. Χτίζοντας εμπιστοσύνη θα απελευθερώσουμε τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας με πολυπληθισιαστικά αποτελέσματα.

Η πρόκληση που έχουμε μπροστά μας δεν αφορά μόνο τα οικονομικά μεγέθη για την αντιμετώπιση της κρίσης. Αφορά βασικά θέματα αντίληψης στην κοινωνία μας, που οι προηγμένες κοινωνίες έχουν ξεπεράσει. Οι διαφορές μας με την Ευρώπη δεν αφορούν τη γνώση. Δεν είναι οι υπόλοιποι λαοί καλύτεροι μας επειδή ξέρουν περισσότερα, αλλά γιατί σκέφτονται διαφορετικά. Αν καταφέρουμε να σκεφτούμε και εμείς ορθολογικά, με πνεύμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας, τότε ο δρόμος για την επιτυχία είναι ανοιχτός.

Θεόδωρος Φέσσας
Πρόεδρος, ΣΕΒ

Εισαγωγή

Η παρούσα έκδοση αποτελεί απολογισμό του Βιομηχανικού Συνεδρίου του ΣΕΒ που έγινε στην Αθήνα στις 23-24 Μαΐου 2016 και μία προσπάθεια καταγραφής των βασικών προτάσεων που προέκυψαν για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την προσέλκυση επενδύσεων. Θέμα του συνεδρίου ήταν **«Η Ελλάδα πέρα από την Κρίση. Ισχυρή Βιομηχανία για Καινοτομία, Ανάπτυξη και Δουλειές»**.

Η Ελλάδα μετά την κρίση έχει ανάγκη από μία σύγχρονη, ανταγωνιστική και ισχυρή βιομηχανία που δημιουργεί αξία, ανάπτυξη, δουλειές, και προσφέρει συλλογική προοπτική για μία ισχυρή οικονομία και μία δίκαιη και συνεκτική κοινωνία. Αυτό ήταν άληθωστε και το βασικό μήνυμα του συνεδρίου, ότι στη βιομηχανία **παράγουμε αξία, εξαγούμε παντού, δημιουργούμε δουλειές**.

Η σημασία της βιομηχανίας, τα εμπόδια και οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αναδείχθηκαν στο συνέδριο με τη

συμμετοχή σημαντικών ομιλητών από το εξωτερικό και ελληνικές επιχειρήσεις. Ως αναπόσπαστο κομμάτι της ελληνικής παραγωγικής διαδικασίας, η βιομηχανία παράγει προϊόντα σε ένα πλήθος κλάδων και δραστηριοτήτων με υψηλή παραγωγικότητα (22.4% μεγαλύτερη μέση παραγωγικότητα από το σύνολο της οικονομίας) και επενδύσεις ακόμα και μέσα στην κρίση (€23 δισ. ακαθάριστες επενδύσεις 2009-2015). Παράγει το 15.6% της συνολικής προστιθέμενης αξίας, συνθέτει σχεδόν το σύνολο των εξαγωγών προϊόντων (90.4%), και παρέχει, άμεσα και έμμεσα, σχεδόν 1 εκατομμύριο δουλειές. Έτσι, στηρίζει τα δημόσια έσοδα και ασφαλιστικά ταμεία σε πολύ μεγάλο βαθμό με τις επιχειρήσεις της να πληρώνουν το 49.7% της συνολικής φορολογίας νομικών προσώπων και το 12.9% των αμοιβών των άμεσα εργαζόμενων. Κι όλα αυτά ενώ λειτουργεί σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον που αποτελεί τροχοπέδη και θέτει σημαντικά εμπόδια. Η βιομηχανία καταβάλλει σημαντικά υψηλότερους φόρους και εισφορές από τους ανταγωνι-

στές της (τουλάχιστον 10% υψηλότεροι ως ποσοστό κόστους του εργοδότη, συγκριτικά με χώρες του ΟΟΣΑ), έχει πολύ υψηλότερο πραγματικό κόστος ενέργειας (έως και 30% υψηλότερο λόγω των ειδικών φόρων και ρυθμιζόμενων χρεώσεων) και αντιμετωπίζει δύσκολη και ακριβή πρόσβαση στη χρηματοδότηση με διπλάσια επιτόκια επιχειρηματικών δανείων σε σχέση με την Ευρωζώνη. Επιπλέον αντιμετωπίζει γραφειοκρατία, διοικητικά βάρη, και μεγάλες καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης. Πρόκειται για χρονοβόρες διαδικασίες που κοστίζουν (16% το κόστος ευκαιρίας κάθε επένδυσης μόνο από τη χρονοβόρα αδειοδότηση, 1.580 ημέρες για απόφαση της δικαιοσύνης επί εμπορικής οφειλής).

Στο Βιομηχανικό Συνέδριο παρουσιάστηκαν αναλυτικές θέσεις και προτάσεις του ΣΕΒ για την ενθάρρυνση των παραγωγικών επενδύσεων και εξετάστηκαν οι προϋποθέσεις και οι αναγκαίες παρεμβάσεις για μία βιομηχανική στρατηγική στην Ελλάδα. Αναγνωρίστηκε η σχετική πρόοδος που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια αλλά υπογραμμίστηκε η διατηρούμενη χαμηλή βαθμολογία σε κρίσιμους δείκτες ανταγωνιστικότητας. Τομείς όπως η καινοτομία, οι θεσμοί, το μακροοικονομικό περιβάλλον, η χρηματοπιστωτική αγορά κι άλλοι πολίτες, χρήζουν ακόμα σημαντικών μεταρρυθμίσεων και παρεμβάσεων πολιτικής.

Τέτοιες παρεμβάσεις είναι προϋπόθεση για τη διαμόρφωση ενός γόνιμου περιβάλλοντος για τη βιομηχανία που θα της επιτρέψει να ακολουθήσει τις διεθνείς εξελίξεις και να συμμετάσχει με αξιώσεις στο διεθνή ανταγωνισμό. Η βιομηχανία μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στο νέο παραγωγικό πρότυπο, με τεχνολογική ανάπτυξη, ένα εξαγωγικό άλμα και παραγωγικά δίκτυα και συνέργιες μεταξύ μικρών, μεσαίων και μεγαλύτερων επιχειρήσεων.

Τη στιγμή που στην Ευρώπη, προωθείται συστηματικά ο κεντρικός ρόλος της βιομηχανίας, δημιουργούνται ευκαιρίες που δεν πρέπει να χαθούν. Η νέα ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική και κυκλική οικονομία για βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί μια σημαντική πρόκληση για τη σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές. Εάν καταφέρουμε στην Ελλάδα και προσεγγίσουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, τότε μπορούμε σταδιακά να δημιουργήσουμε επιπλέον 550.000 καλές, σταθερές δουλειές, με ισχυρό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Ο φιλόδοξος αυτός στόχος απαιτεί σχεδιασμό και υλοποίηση ευρύτατου φάσματος πολιτικών. Τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που ακολουθούν μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά σε αυτή την κατεύθυνση.

1. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΞΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ

15,6%

της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας
€21,1 δισ. άμεσα, ακόμα και μέσα στην κρίση

20,1%

του λειτουργικού πλεονάσματος («μεικτά κέρδη») της χώρας €9,8 δισ.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

90,4%

των εξαγωγών αγαθών είναι βιομηχανικά προϊόντα
€24,6 δισ.

42,4%

των συνοδικών εξαγωγών (συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, της ναυτιλίας, των μεταφορών, κ.λπ) προέρχονται από τη βιομηχανία

ΠΟΛΛΕΣ, ΚΑΛΕΣ & ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ

1 εκατομμύριο

εργαζόμενοι: 386.000 άμεσα (9,8% του συνόλου)
627.000 έμμεσα

1 στους 4

εργαζόμενους απασχολείται σε βιομηχανικές & συναφείς δραστηριότητες

ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΟΔΑ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

49,7%

του συνοδικού φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων

12,9%

των αμοιβών των εργαζομένων

* Πηγές: Eurostat (nace, b-e), Ameco, OECD, WEF, ΓΓΔΕ, με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία

ΥΨΗΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ & ΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

22,4%

μεγαλύτερη μέση
παραγωγικότητα
από το σύνολο της οικονομίας

17,5%

χαμηλότερο πραγματικό
μέσο κόστος εργασίας
ανά μονάδα προϊόντος

€23 δισ.

επενδύσεις ακόμα &
μέσα στην κρίση
(ακαθάριστες επενδύσεις 2009-2015)

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΠΑΡΑΔΟΣΗ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΠΟΥ ΦΤΑΝΟΥΝ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

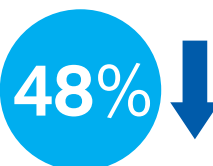
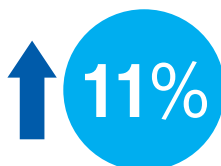
- Μέταλλα & Μεταλλουργία
- Τρόφιμα, ποτά, καπνός
- Δημιουργική βιομηχανία
- Πετρελαιοειδή
- Δομικά υλικά
- Σύνθετα μηχανήματα
- Προϊόντα ξύλου & χαρτιού
- Χημικά & πλαστικά
- Ορυκτά
- Συστήματα & παραγωγή ενέργειας
- Φάρμακα & καλλυντικά
- Ανακύκλωση
- Ηλεκτρικές & ηλεκτρονικές συσκευές
- Εφοδιαστική αλυσίδα

Η ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

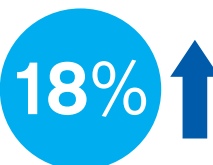
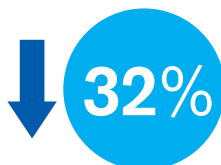
Εφόσον η Ελλάδα προσεγγίσει τον
ευρωπαϊκό μέσο όρο μέχρι το 2030

εκτιμώμενη
αύξηση στο ΑΕΠ

εκτιμώμενη μείωση
στις εκπομπές αερίων
του θερμοκηπίου

εκτιμώμενη μείωση
της κατανάλωσης
πρώτων υλών

εκτιμώμενη αύξηση
στο διαθέσιμο
εισόδημα

2. ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΟΝΙΜΟ

ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΙ ΦΟΡΟΙ & ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

τουλάχιστον **10%**

υψηλότερες εισφορές
και φόροι

(ως % κόστους του εργοδότη),
συγκριτικά με χώρες του ΟΟΣΑ

έως **30%**

επιπλέον πραγματικό
ενεργειακό κόστος

σε σχέση με τον ανταγωνισμό λόγω
ειδικών φόρων και ρυθμιζόμενων χρεώσεων

ΔΥΣΚΟΛΗ & ΑΚΡΙΒΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Διπλήσια

επιτόκια επιχειρηματικών
δανείων σε σχέση με την
ευρωζώνη

ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΜΠΟΔΙΑ & ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Έως **16%**

το κόστος ευκαιρίας
κάθε επένδυσης
από τη χρονοβόρα αδειοδότηση

€3,9 δισ.

ετήσιο κόστος
διοικητικών βαρών
για τις επιχειρήσεις

50%

της επιφάνειας της χώρας
χωρίς προσδιορισμένες χρήσεις γης

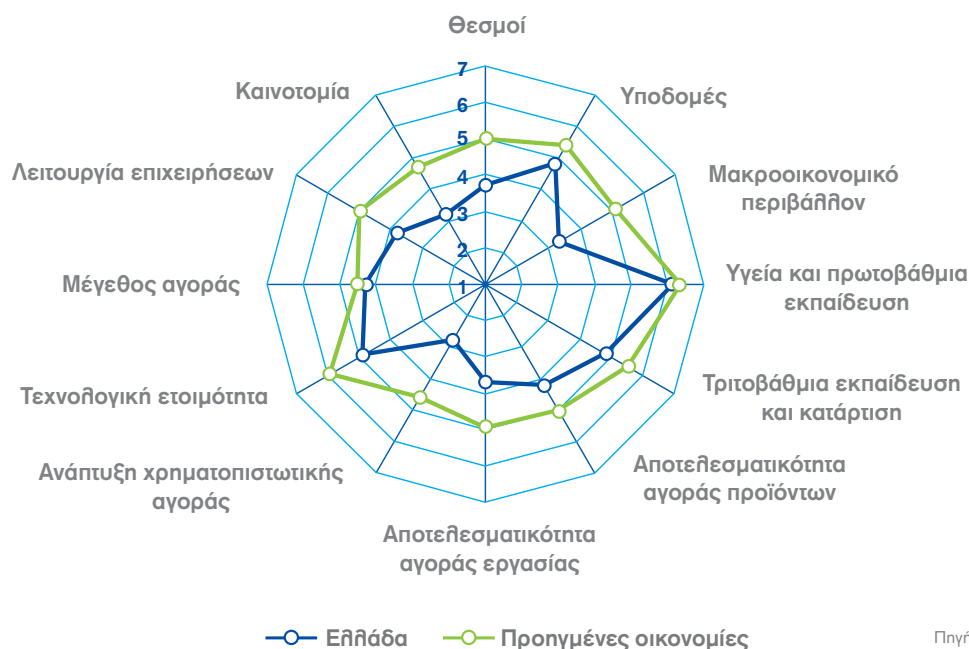
Υπερδιπλάσιος

χρόνος απονομής δικαιοσύνης
στην Ελλάδα σε σχέση με ΕΕ-28
(1580 ημέρες για απόφαση επί εμπορικής οφειλής)

3,5 χρόνια για τις
πτωχευτικές
διαδικασίες

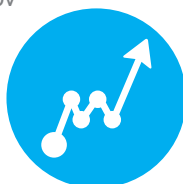
40% παραπάνω μέσος
χρόνος εκδίκασης
διοικητικών υποθέσεων

ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

3. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΟΡΕΙ ΑΚΟΜΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

- Νέο παραγωγικό και αναπτυξιακό πρότυπο
- Εξαγωγικό αήμα σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία
- Παραγωγικές επενδύσεις
- Καλή αμειβόμενες δουλειές
- Τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία
- Παραγωγικά δίκτυα και συνέργιες μεταξύ μικρών, μεσαίων και μεγαλύτερων επιχειρήσεων
- Σύγκληση της ελληνικής οικονομίας με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες
- Κυκλική οικονομία για βιώσιμη ανάπτυξη
- Αρωγός των δημόσιων εσόδων και ασφαλιστικών ταμείων
- Σταθερότητα στο εμπορικό ισοζύγιο

« Η Ελλάδα μετά την κρίση έχει ανάγκη από μία σύγχρονη, ανταγωνιστική και ισχυρή βιομηχανία που δημιουργεί αξία, ανάπτυξη, δουλειές και προσφέρει συλλογική προοπτική για μία ισχυρή οικονομία και μία δίκαιη και συνεκτική κοινωνία.

Διαμορφώνοντας το κατάλληλο περιβάλλον ώστε η ελληνική βιομηχανία να αναπτυχθεί και να προσεγγίσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, μπορούμε σταδιακά να δημιουργήσουμε επιπλέον 550.000 καλές, σταθερές δουλειές, με ισχυρό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.»

Θεόδωρος Φέσσας,
Πρόεδρος ΣΕΒ

Σημεία Ομιλίας Prof. κ. Jan Peter Balkenende, πρ. Πρωθυπουργού της Ολλανδίας

1. The importance of a strong industrial sector for economic growth

A strong industrial sector is key to developing a solid foundation for economic growth at the national level. Recent developments in European countries such as the Netherlands demonstrate that it is no longer viable to focus only on producing intangible assets and services such as industrial design and creativity, while outsourcing manufacturing to other parts of the world. “That time is over. We realized that you have to produce in your own country”. Examples from the Netherlands include the automotive and textile industries, as well as focusing on re-shoring at the Port of Rotterdam. In order to be successful, focusing on the growth of the industrial sector at the national level should, however, take into consideration major global trends and changes, such as the need for data analytics, the internet of things, artificial intelligence, 3D printing, robotics and more, which lead to a new type of economy, while at the same time incorporating a moral and sustainable dimension to growth.

2. Personal experience as Prime Minister and, later on, as partner of EY relating to competitiveness and the industrial sector

My political background included realizing major reforms (such as on social security, pre-pension facilities, and health), and savings, emphasis was placed during his speech on the needs of his country in the sphere of innovation. In his words: “It was a tough time, because when you want to change things you are not very popular, but we had the conviction it was necessary to change [...] so, I learned if you have convictions and you have the willingness to change things it can make your country stronger. You need it, you need courage in politics, it is necessary”. In 2002, The Netherlands was

outperformed in Europe, while in 2006 they managed to become frontrunners.

The basic pillars of this success were dialogue, collaboration and innovation. The importance of collaboration, starting from the thousand years old Dutch need to work together to struggle against the strength of the water, as the country is more than one third below sea level “If you want to keep your feet dry, you have to work together with the dikes and for the farmers and all the others. That’s how it started. From the realization of the need of working together after the Second World War, until my time as Prime Minister, when three members of the Cabinet; the Prime Minister, the Minister of Economic Affairs, and the Minister of Education worked with the business sector and high-rank academics on a national innovation policy.

“I have the conviction that if you want to survive as a country, if you want to do things in the right way, you must focus on being innovative”.

My experience in the business sector helped me focus on the need of companies for reinvention and sustainability. “If you want to be successful in the business sector it is about always having the willingness to reinvent your company; because you can be successful now, but after some years, you can become old-fashioned”. Companies must also keep in mind that we are living in a changing world, where the needs of businesses’ stakeholders are constantly changing and broadening, to include business impacts on the economy, the society and the environment.

3. The need for sustainability and long term thinking

Modern management principles, as coined by Michael Porter, emphasize the need of businesses to create shared value. A prime example is Unilever, and its need for sustainability through responsible management of its suppliers and partners throughout the value chain. “It is much more about long-term thinking. Not only focusing on making profits in the short run, but also taking into account the long-term aspects”. These aspects could enhance or hinder a company’s ability to be successful in the long run, and to grow sustainably.

There are four dimensions that have changed regarding the role of companies.

- First, is the discussion about economic growth. At the time I was a history and law student, in the 70s, there were limits to growth. In those days people said if you think economic growth, this automatically leads to environmental damage. Today, the discussion has changed.

“Today, it is about sustainable growth. Growing is part of human nature, growing is necessary, but do it in a sustainable way”.

- Second, it is not only about having good intentions, by giving money to charity etc. The key question is how you have achieved your profits. Because if they have resulted in negative impacts for your stakeholders, the greater society or the environment, then giving back is not such a positive story. “Today it is about how you can redefine your business model, your business strategy, and your key performance indicators. **Are you able to integrate sustainability into your business strategy? That’s the key question”.**

- The third point relates to the business case for sustainability. Once companies realize that identifying and managing their economic, social and environmental impact, their stakeholders, greater society and the environment, is a profitable endeavor in the long run, then it makes business sense for them to do it. The evidence exists; the question is how can current business models create value and what are the pivotal changes for the shift towards creating sustainable shared value?
- The fourth element has to do with the issue of measuring and reporting of extra financial indicators. “If you say we want to become a sustainable company, the question is what does it really mean for your key performance indicators”.

4. The Circular Economy and inspiration from Europe

Greece will only win by examining and implementing the current European discussion on the circular economy, as it will lead to huge economic benefits. “Think about what you are producing and how you are consuming things, how you are using things. Circular economy is a whole new mindset”. The Scandinavian countries; the UK, Germany, the Netherlands, all these countries could provide inspirational examples regarding the Circular Economy and the benefits it brings at the national, business and consumer level.

Ομιλία κ. Θεόδωρου Φέσσα, Προέδρου του ΣΕΒ

Ο εκλεκτός φίλος Jan Peter Balkenende μιλώντας για την κυκλική οικονομία, μας άνοιξε ένα παράθυρο στο μέλλον.

Τον ευχαριστούμε θερμά για το ανοιχτό του πνεύμα και τις καινοτόμες ιδέες του.

Εμένα θα μου επιτρέψετε να κάνω το πέρασμα από την κυκλική οικονομία στις κυκλικές κρίσεις, στις οποίες έχουμε εγκλωβιστεί τα τελευταία 7 χρόνια. Και πώς η βιομηχανία μπορεί να βοηθήσει να τις υπερβούμε.

Κυρίες και κύριοι,

Αύριο θα είναι –ελπίζουμε– μία μέρα ορόσημο. Με το διαφανόμενο κλείσιμο της αξιολόγησης, φαίνεται ότι κλείνει ένας μεγάλος κύκλος αβεβαιότητας. Αλλά με υψηλότατο κόστος. Και πιθανόν για τελευταία φορά.

Μας δίνεται λοιπόν άλλη μία ευκαιρία. Για πολλούς λόγους, αλλά και γιατί υπάρχει μία μοναδική συγκυρία σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Το βρετανικό δημοψήφισμα, η προσφυγική κρίση, τα γεγονότα στη Μέση Ανατολή, η πολιτική της Τουρκίας, οι ακραίες φωνές που δυναμώνουν σε πολλές χώρες της Ευρώπης, αυξάνουν μεν την αβεβαιότητα, αλλά ταυτόχρονα ενισχύουν το ρόλο της Ελλάδας σε γεωπολιτικό επίπεδο.

Μπορούμε να αξιοποιήσουμε την ευκαιρία αυτή; Η απάντηση του ΣΕΒ είναι: Ναι, μπορούμε! Δύσκολα, αλλά μπορούμε.

Γιατί μπορούμε? Θα σας αναφέρω τέσσερις βασικούς λόγους:

Πρώτον: Η ποσοτική χαλάρωση, τα χαμηλά επιτόκια, η πτώση των διεθνών τιμών πρώτων υλών, η υπερπροσφο-

ρά διεθνών κεφαλαίων, η οικονομική αποδυνάμωση των BRICS, όλα αυτά δημιουργούν ευκαιρίες επενδύσεων στην Ευρώπη, άρα και στην Ελλάδα.

Δεύτερον: Μετά την πρωτόγνωρη περιπέτεια της περασμένης χρονιάς, τείνει να επιτευχθεί στη χώρα μας μία ευρύτερη πολιτική αποδοχή και κοινωνική ωρίμανση, ότι δηλαδή η παραμονή στην Ευρωζώνη είναι η μόνη βιώσιμη λύση. Βέβαια αν αυτό είχε γίνει έγκαιρα, θα είχαμε γλυτώσει πολύ οδύνη, χρόνο και χρήμα.

Τρίτον: Η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και ευκαιρίες ανάπτυξης.

Τέταρτον: Είμαστε ακόμη ζωντανοί! Η βιομηχανία και οι επιχειρήσεις είναι ακόμη εδώ παρά τις πρωτοφανείς δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα τελευταία χρόνια.

Οι προϋποθέσεις λοιπόν υπάρχουν. Τι πρέπει να γίνει για να μη χαθεί η τελευταία αυτή ευκαιρία;

“Οφείλουμε να βρούμε μία βιώσιμη ισορροπία μεταξύ ενός αποτελεσματικού κράτους δικαίου και του ιδιωτικού τομέα, που να στηρίζεται στον απόλυτο ρεαλισμό”.

Ας ξεκινήσουμε όμως με τα του οίκου μας.

Τι επιχειρήσεις χρειαζόμαστε σήμερα κατεξοχήν στην Ελλάδα;

Χρειαζόμαστε επιχειρήσεις:

Που επενδύουν και καινοτομούν.

Που δημιουργούν δουλειές, πληρώνουν σωστά, ασφαλίζουν και εκπαιδεύουν το προσωπικό τους.

Που καταβάλλουν με συνέπεια λογικούς φόρους και εισφορές.

Που εξάγουν.

Που σέβονται το περιβάλλον.

Που επιστρέφουν κοινωνικό μέρος στους αδύναμους και όσους έχουν ανάγκη.

Η ευθύνη συνεπώς των επιχειρήσεων είναι πιο σύνθετη και απαιτητική από ποτέ.

Γεννάται βέβαια το εύλογο ερώτημα:

“Γιατί έχει ανέβει τόσο ψηλά ο πήχης για τις επιχειρήσεις;

Εδώ δίνουμε καθημερινά αγώνα επιβίωσης”.

Σας απαντώ: Ο πήχης για τις σωστές επιχειρήσεις ήταν πάντα εκεί. Και ο ΣΕΒ πάντα τον ήθελε και εξακολουθεί να τον θέλει εκεί.

Ο ρεαλισμός με βάση κάθε διεθνή πρακτική, επιβάλλει οι επιχειρήσεις να διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της χώρας.

Με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό του κράτους δικαίου, του κράτους πρόνοιας, του ρυθμιστικού περιβάλλοντος.

Αυτό θέλουμε κι εμείς. Όσο δεν το κάνουμε, θα σερνόμαστε και θα φτωχαίνουμε.

Κι άλλο. Οικονομικά, θεσμικά, πολιτισμικά.

Και μη νομίζουμε ότι έχουμε πιάσει πάτο. Η Ελλάδα εξακολουθεί να παραμένει μία από τις 40 πλουσιότερες χώρες του κόσμου.

Ενώ αντίθετα στους δείκτες διεθνούς ανταγωνιστικότητας και διαφθοράς είναι σε πολύ χειρότερη θέση.

“Να το πούμε καθαρά: Αυτό το παράδοξο και το ότι δεν έχουμε πέσει πιο χαμηλά, οφείλεται στο δίχτυ ασφαλείας της Ευρώπης. Και η ελπίδα για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, των θεσμών και του κράτους δικαίου στη χώρα μας, πάλι με την παραμονή μας στην Ευρώπη συνδέεται”.

Αν συνεχίσουμε όμως να προσπαθούμε να ξεκλειδώσουμε την ανάπτυξη με το λάθος κλειδί, είναι φυσικό στο τέλος να σπάσει.

Αφήνοντας ανεκμετάλλευτες τις μεγάλες δυνατότητες που έχουμε ως χώρα και ως λαός, θα βρεθούμε οριστικά στο περιθώριο της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας εξέλιξης.

Σήμερα όσο ποτέ, χρειαζόμαστε τις επιχειρήσεις και τις ιδιωτικές επενδύσεις. Για δύο λόγους:

Πρώτον γιατί το δημόσιο χρήμα έχει στερέψει και οι δυνατότητες του ελληνικού κράτους να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη είναι μηδαμινές.

Χρειαζόμαστε επομένως νέο, πρωτίτως, ιδιωτικό χρήμα να εισρεύσει στην ελληνική οικονομία.

Και **δεύτερον**, γιατί αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο παράγεται πλούτος σε όλο τον αναπτυγμένο κόσμο. Επιτέλους, η Ελλάδα πρέπει να γίνει μία κανονική χώρα.

Όπου η αναγκαία αναδιανομή πόρων δεν εμποδίζει την παραγωγή πλούτου.

“Για να κάνουμε το σημαντικό αυτό βήμα, χρειάζεται να καταλάβουμε, ότι σκοπός των επιχειρήσεων είναι να παράγουν κέρδη”.

Και για να παράγουν κέρδη πρέπει να λειτουργούν μέσα σε ένα σταθερό περιβάλλον - με ξεκάθαρους κανόνες- για να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις στην παγκόσμια αγορά.

Θέλουμε δεν θέλουμε, ζούμε σε μία παγκοσμιοποιημένη οικονομία όπου **ο επενδυτικός ανταγωνισμός είναι τεράστιος.**

Δεν είμαστε μόνοι μας.

Και φυσικά δεν μπορούμε να περιμένουμε επενδύσεις λόγω κάποιου ιστορικού, γεωγραφικού, ή ηθικού πλεονεκτήματος.

Για να πείσουμε κάποιον να επενδύσει στην Ελλάδα, όλοι μας, Πολιτεία, επιχειρήσεις, εργαζόμενοι και κοινωνία, πρέπει να βελτιωνόμαστε διαρκώς.

Να είμαστε πιο ανταγωνιστικοί και πιο παραγωγικοί.

Όχι μόνο σε σχέση με τον εαυτό μας. Αλλά κυρίως σε σχέση με τους ξένους ανταγωνιστές μας οι οποίοι προοδεύουν ταχύτερα από εμάς, διευρύνοντας συνεχώς το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

Στο Συνέδριό μας αύριο θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε ακριβώς σε αυτό το ερώτημα: **Πώς θα γίνουμε καλύτεροι!**

Ξαναβγάζοντας την ιδιωτική πρωτοβουλία και τη βιομηχανία στο προσκήνιο.

Χρειαζόμαστε επενδύσεις και σωστό μείγμα πολιτικής

Χρειαζόμαστε πολλές και καλές επενδύσεις.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του ΣΕΒ, **έχουμε κάθε χρόνο €32 δισ. αποσβέσεις του παγίου κεφαλαίου της χώρας και μόνο €18 δισ. νέες επενδύσεις.**

Συνεπώς μόνο για να καλύψουμε τις αποσβέσεις του παγίου κεφαλαίου, απαιτούνται τουλάχιστον €14 δισ. κάθε χρόνο ήτοι €100 δισ. νέες επενδύσεις τα επόμενα 7 χρόνια.

Και όσο δεν γίνονται, οι θυσίες όλων μας κινδυνεύουν να πάνε χαμένες.

Τα κοινοτικά κονδύλια δεν αρκούν για να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη καθώς δεν ξεπερνούν τα 35 δισ. ευρώ συνολικά. Και είναι ζήτημα αν τα μισά από αυτά θα πάνε σε επενδύσεις.

Η δε Εθνική συμμετοχή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων δεν ξεπερνάει τα €5-6 δισ. για την ίδια περίοδο.

Πιστεύουμε ότι αύριο, με το κλείσιμο της πρώτης αξιολόγησης, θα έχουμε ένα νέο έδαφος να σχεδιάσουμε, μετά από αρκετούς μήνες διαπραγματευτικής αβεβαιότητας.

Μπαίνει έτσι τέλος σε οποιαδήποτε αμφιβολία για την παραμονή της Ελλάδας στην Ευρώπη και το ευρώ.

Αυτό είναι το μείζον διακύβευμα για τη χώρα μας και τις επιχειρήσεις της το οποίο δυστυχώς ξαναζωντάνεψε τον τελευταίο ενάμιση χρόνο.

Ο ΣΕΒ υποστηρίζει διαχρονικά την εδραίωση μίας ανοιχτής οικονομίας και κοινωνίας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ευρώ.

Με καλύτερους θεσμούς. Αποδοτικότερο δημόσιο. Θετικό επενδυτικό περιβάλλον.

Και στηρίζει κάθε προσπάθεια προς την ίδια κατεύθυνση.

Στον ΣΕΒ δεν έχουμε πολιτική ατζέντα. Δε συμμετέχουμε σε κομματικές αντιπαραθέσεις. Ούτε ως σύμμαχοι, ούτε ως αντίπαλοι.

Άλλωστε είναι γνωστό ότι εμείς μένουμε σταθεροί στις απόψεις μας.

Επιλέγουμε να τοποθετούμαστε πάντοτε με ρεαλισμό, συνέπεια και υπευθυνότητα έναντι των μακροπρόθεσμων εθνικών συμφερόντων.

Πολλές φορές ενάντια ακόμη και σε επιμέρους δικά μας συμφέροντα.

Το αποδείξαμε με τη στάση μας, όταν συναινέσαμε στην προσωρινή αύξηση των εργοδοτικών εισφορών. Για το κοινό καλό. Παρά την επιβάρυνση του ήδη υψηλού μισθολογικού κόστους. Προσδοκώντας ότι έτσι θα έκλει-

νε η αξιολόγηση τον περασμένο Ιανουάριο.

Αυτό δε σημαίνει ότι συμφωνούμε με το μίγμα πολιτικής που συνοδεύει την περαίωση της πρώτης αξιολόγησης. Για την ακρίβεια διαφωνούμε ριζικά.

Γιατί αυτό το μίγμα πολιτικής:

- Συμπίεζει εισοδηματικά -μέσω φορολογίας και εισφορών- τις πλέον παραγωγικές δυνάμεις, αυτές που εργάζονται, επιχειρούν, επενδύουν και παράγουν εισόδημα. Αυτές δηλαδή από τις οποίες προσδοκούμε την ανάπτυξη!
- Δεν διευρύνει την φορολογική βάση και δεν χτυπάει την φοροδιαφυγή.
- Δεν περιορίζει περιττές και ανορθολογικές δαπάνες του κράτους.

- Δεν αναλαμβάνει την ιδιοκτησία των αναγκών μεταρρυθμίσεων.

- Και δυστυχώς δεν πετυχαίνει την πραγματική στήριξη των ασθενέστερων. Αναδιανομή πόρων από μία πύτα που συνεχώς μικραίνει δεν μπορεί να γίνει. **Πραγματική στήριξη δίνεται όταν υπάρχουν καλές δουλειές χαμηλότεροι φόροι, φθηνότερα προϊόντα, καλύτερες υπηρεσίες του κράτους. Για όλους.**

Με αυτό το μίγμα πολιτικής αποθαρρύνονται οι επενδύσεις και αρκετοί εξωθούνται στην παραοικονομία και άλλοι στην έξοδο από τη χώρα.

Για αυτό επιμένουμε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι αναγκαίες και πρέπει επιτέλους να προταθούν έναντι των σκληρών αλλιά πιο εύκολων στη νομοθέτηση φορομνηστικών μέτρων.

Τίποτε δεν πρόκειται συμβεί δια μαγείας.

Η ανάπτυξη, κοινωνική και οικονομική, είναι αποτέλεσμα θεσμικών και οικονομικών επιλογών που υπηρετούν ένα σχέδιο, ένα όραμα, έναν εθνικό προσανατολισμό.

“Η ανάπτυξη θέλει πολλούς να συνεργάζονται, θέλει γρανάζα που όλα μαζί κινούνται για έναν κοινό σκοπό”.

Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι επιλέξαμε τα γρανάζα για να αποτυπώσουμε γραφιστικά το πνεύμα του συνεδρίου.

Η Βιομηχανία μπορεί

Στην Ευρώπη η βιομηχανία απασχολεί πάνω από 50 εκατομμύρια ανθρώπους, άμεσα και έμμεσα.

Έχει υψηλούς πολλαπλασιαστές και σημαντικό ρόλο στις εγχώριες και διεθνείς αλυσίδες αξίας.

Η Ευρώπη έχει βάλει ένα πολύ φιλόδοξο στόχο για το 2020. Να αυξηθεί η συμμετοχή της βιομηχανίας από το 17% που είναι σήμερα στο 20% του Ευρωπαϊκού Ακαθάριστου Προϊόντος. Δείχνει έτσι τη σημασία που αποδίδει στη βιομηχανία σαν μοχλό ανάπτυξης.

Η Ελλάδα υστερεί σημαντικά. Η συμμετοχή της βιομηχανίας στο ΑΕΠ είναι κάτω από 12%.

Αυτό μπορεί να έχει και θετική ανάγνωση, ότι δηλαδή υπάρχουν πολλή περιθώρια ανάπτυξης.

Άλλωστε πρέπει να καταγραφεί ότι, ακόμη κι έτσι, τα μέλη μας στηρίζουν τα δημόσια έσοδα και τα ασφαλιστικά ταμεία καταβάλλοντας το 50% του συνολικού φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και το 13% του συνόλου των αμοιβών των Ελλήνων εργαζομένων.

Η ελληνική βιομηχανία θα έχει την ευκαιρία της, αν κινηθούμε γρήγορα, χτίσουμε πάνω στο υπάρχον παραγωγικό δυναμικό και αξιοποιήσουμε το κύμα της 4ης βιομηχανικής επανάστασης.

Γιατί η χώρα διαθέτει ένα ισχυρό εθνικό ψηφιακό κεφάλαιο και αξιόλογο, καλή εκπαιδευμένο -σε πολλούς τομείς- ανθρώπινο δυναμικό.

Οι αριθμοί λένε ότι αν η χώρα μας καταφέρει να συγκλίνει με τους ευρωπαϊκούς βιομηχανικούς δείκτες, τότε:

Θα δημιουργηθούν πάνω από μισό εκατομμύριο άμεσες κι έμμεσες θέσεις εργασίας.

Θα διπλασιαστούν οι εξαγωγές μας με προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και ενισχυμένο Ελληνικό brand

Και θα αυξηθεί η καινοτομία με τον διπλασιασμό των δαπανών σε έρευνα και ανάπτυξη.

Έστω και μέρος από τα παραπάνω να πετύχουμε, δεν

θα χρειαστούν ούτε ‘κόφτης’ ούτε άλλα υφεισιακά μέτρα.

Υπάρχει στην Ελλάδα το περιβάλλον, τα θεσμικά και οικονομικά εργαλεία, οι υποδομές, τα κεφάλαια και η βούληση;

Υπάρχουν αρκετά. Λείπουν όμως πολλή και κρίσιμα. Και το κυριότερο,

Επενδύουν οι Έλληνες βιομήχανοι στη χώρα τους;

Ίσως όχι όλοι. Αλλά σίγουρα πολλοί.

Στα δύσκολα σταθήκαμε όρθιοι και παρά τις λίγες εξαιρέσεις, πολλοί επενδύσαμε μέσα στην κρίση. Το ίδιο θα κάνουμε και τώρα. Και πολύ περισσότερο αν βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Γιατί επιθυμία μας είναι να μείνουμε και να επενδύσουμε στον τόπο μας και ταυτόχρονα να αναπτυχθούμε διεθνώς.

Τα ελληνικά κεφάλαια και οι επενδύσεις των Ελλήνων επιχειρηματιών δεν αρκούν.

Χρειάζονται και ξένα κεφάλαια.

Για αυτό η χώρα μας πρέπει να γίνει ελκυστική στους επενδυτές. Έλληνες και ξένους.

Ποιοι είναι λοιπόν σήμερα οι δυναμικοί κλάδοι της ελληνικής οικονομίας;

Εκτός από τους προφανείς που σχετίζονται άμεσα με τη γεωγραφική θέση, το φυσικό περιβάλλον και την ιστορία της Ελλάδας, όπως ο τουρισμός και τα logistics, υπάρχουν αρκετοί δυναμικοί κλάδοι και στη βιομηχανία.

Σας αναφέρω μερικά παραδείγματα:

- **Στη μεταλλουργία:** μετάλλα και επεξεργασία μετάλλων (αλουμίνιο, σίδηρος, χαλκός).
- **Στον ενεργειακό τομέα:** διασυνδέσεις και έξυπνα δίκτυα, ενεργειακή διαχείριση, βελτίωση της συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής, νέες καινοτόμες τεχνολογίες ΑΠΕ, εκμετάλλευση υδρογονανθράκων.

- **Στην περιβαλλοντική βιομηχανία:** διαχείριση αποβλήτων, υδάτινων πόρων, επίτευξη χαμηλού ενεργειακού αποτυπώματος.

- **Στα δομικά υλικά και τις μεταλλικές κατασκευές:** Υλικά που χρησιμοποιούνται τόσο στην κατασκευή νέων υποδομών και κτιρίων, όσο και στην αναβάθμιση των υπαρχόντων.

- **Στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών:** εφαρμογές cloud, big data, analytics, internet of things, mobility. Επίσης, η χώρα μας μπορεί να γίνει το κέντρο έρευνας και ανάπτυξης μεγάλων εταιριών τεχνολογίας. Και βέβαια πολλές ελληνικές εταιρίες μπορούν να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες outsourcing σε μεγάλους διεθνείς οργανισμούς και επιχειρήσεις.

- **Στη φαρμακευτική βιομηχανία:** παραγωγή γενόσημων φαρμάκων, κλινικές δοκιμές για νέα φάρμακα, φυτικά καλλυντικά.

- **Στα τρόφιμα:** ανάπτυξη τροφίμων που σχετίζονται με τη μεσογειακή διατροφή, ανάπτυξη προϊόντων με υψηλή διατροφική αξία (super-foods), δημιουργία brand-names διεθνούς αναγνωρισιμότητας.

Μία νέα Παραγωγική Συμφωνία

Πρώτοι από όλους, εμείς στον ΣΕΒ αναγνωρίζουμε την ανάγκη εκπόνησης ενός σχεδίου που θα επανεκκινήσει την παραγωγή και θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας.

“Χωρίς την ενεργό εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στο σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικών, δεν μπορούμε να πετύχουμε”.

Γι' αυτό χρειάζεται να καθίσουμε στο ίδιο τραπέζι, επιχειρήσεις, εργαζόμενοι και Πολιτεία, και να σχεδιάσουμε μαζί την Ανάπτυξη. Όπως κάνουν όλες οι σοβαρές χώρες.

Οι βιομηχανικοί και κλαδικοί σύνδεσμοι, ήδη έχουμε συμφωνήσει σε ένα κοινό πλαίσιο δράσεων που θεωρούμε ως το ελάχιστο πλαίσιο συνεννόησης με την Πολιτεία.

Τεκμηριωμένα και εποικοδομητικά προτείνουμε παρεμβάσεις για το επιχειρηματικό περιβάλλον, το κόστος ενέργειας, το μη μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων. Και έχουμε καταλήξει:

1. Σε έναν οδικό Χάρτη για την ανάπτυξη με περισσότερες από 100 προτάσεις για τη βιομηχανία, την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, την καινοτομία τις εξαγωγές, τις δεξιότητες, τις αδειοδοτήσεις, την ταχύτητα απονομής δικαιουσύνης, τη χωροταξία, τη λειτουργία της αγοράς και τις δημόσιες προμήθειες.
2. Σε έξυπνες φορολογικές πολιτικές για την προσέλκυση επενδύσεων και την αύξηση των δημοσίων εσόδων.
3. Σε κλαδικές πολιτικές σε κρίσιμους βιομηχανικούς κλάδους (όπως αγροδιατροφή, φαρμακοβιομηχανία, logistics, μέταλλα και κατασκευές, ενέργεια, περιβάλλον).

Προτείνουμε δηλαδή ένα νέο υπόδειγμα επιχειρηματικού περιβάλλοντος που θα ενθαρρύνει τις βιομηχανικές επενδύσεις.

Γιατί επενδύσεις ίσον δουλειές

Περισσότερες δουλειές ίσον λιγότεροι φόροι και εισφορές για όλους, αλλιώς και καλύτερες κοινωνικές παροχές και συντάξεις.

Στο Βιομηχανικό Συνέδριο που ξεκινάει σήμερα, με τη συμμετοχή διακεκριμένων καλεσμένων, θα συζητήσουμε όλα αυτά ανοιχτά, με γνώση και τεκμηρίωση.

Θα απαντήσουμε σε ερωτήματα που απασχολούν τόσο τους Έλληνες όσο και τους ξένους διαμορφωτές πολιτικής, με στόχο να εμπλουτίσουμε την εθνική μας πρόταση.

Άλλωστε, η ευρωπαϊκή εμπειρία είναι γεμάτη από παραδείγματα ρηζικέλευθων και καινοτόμων παρεμβάσεων που άλλαξαν τους όρους του παιχνιδιού.

Σε αυτό το σημείο βρισκόμαστε λοιπόν σήμερα.

Στο σημείο που πρέπει επιτέλους να αρχίσει η ανάπτυξη.

Γιατί η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να είναι μία χώρα ανοιχτή και φιλόξενη στον επενδυτή και στον επισκέπτη, γεμάτη ευκαιρίες και δυνατότητες.

Αυτό είναι, εξάλλου, το όραμά μας.

Το όραμα του ΣΕΒ.

Ας το διεκδικήσουμε. Μαζί.

Ομιλία κ. Κωνσταντίνου Μπίτσιου, Εκτελεστικού Αντιπροέδρου του ΣΕΒ

Κύριε Αντιπρόεδρε της Κυβέρνησης, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Πρέσβεις, κυρίες και κύριοι Πρόεδροι, αξιότιμε κ. Balkenende, αγαπητά μέλη του ΣΕΒ, σας καλωσορίζουμε σήμερα στο Βιομηχανικό μας Συνέδριο.

Το συνέδριο έχει ως θέμα την Ελλάδα πέρα από την κρίση: Ισχυρή βιομηχανία, καινοτομία, ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Πραγματοποιείται σε μία κρίσιμη καμπή. Η αξιολόγηση κλείνει, το ζητούμενο παραμένει: Η χώρα να εισέλθει σε αναπτυξιακή τροχιά.

Η διαχείριση της υφιστάμενης κρίσης μείωσε μεν τις δημοσιονομικές ανισορροπίες αλλά δεν έληθε το οικονομικό πρόβλημα. Αυτό μπορεί να λυθεί μόνο εάν δρομοποιηθεί νέα αναπτυξιακή δυναμική. Οι συμφωνίες για την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων είναι επώδυνες. Το ίδιο και η επίτευξη τόσο υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων. Έχουν νόημα μόνο εάν αποτελέσουν τη βάση για να ξεκολλήσει η πραγματική οικονομία από το τέλημα.

Το ρόλο της αμμομηχανής που θα ξεκολλήσει την πραγματική οικονομία από το τέλημα, μπορεί να τον παίξει μόνο η Βιομηχανία. Στην επιδίωξη αυτή, η συμβολή της παραγωγικής βιομηχανίας είναι καίριας σημασίας. Η βιομηχανία δημιουργεί αξία και ανάπτυξη με το 15,6% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, προϊόντα με παράδοση και προοπτική που εξαγονται παγκοσμίως. Επισημαίνω ότι το 90% των εξαγωγών αγαθών είναι βιομηχανικά προϊόντα.

Καλά αμειβόμενες και σταθερές θέσεις εργασίας, 1 εκατομμύριο εργαζόμενοι, 386.000 άμεσα, 627.000 έμμεσα. Δημόσια έσοδα και πόρους στ' Ασφαλιστικά Ταμεία, εισφέρει το 50% του συνολικού φόρου εισοδήματος Νομικών Προσώπων. Τέλος, υψηλή παραγωγικότητα και αποδοτικές επενδύσεις μέσα στην κρίση. 22% μεγαλύτερη παραγωγικότητα από το σύνολο της οικονομίας και 23 δισεκατομμύρια επενδύσεις την περίοδο 2009-2015. Μέσα από το Βιομηχανικό Συνέδριο, ο ΣΕΒ θέτει σε δη-

μόσιο διάλογο όλα τα ζητήματα που απασχολούν την ελληνική Βιομηχανία. Καθοριστική σημασία έχει η χάραξη μίας νέας στρατηγικής για τους τομείς στους οποίους θα εστιασθεί η βιομηχανική παραγωγή. Η επιλογή των τομέων είναι κρίσιμης σημασίας. Πρώτον, ο τομέας πρέπει να είναι εκεί διεθνώς ανταγωνιστικός, δεύτερον σε αυτόν τον τομέα να έχουμε συγκριτικό πλεονέκτημα.

Στους τομείς στους οποίους θα δοθεί έμφαση, απαιτείται η στενή συνεργασία της κυβέρνησης με τον επιχειρηματικό κόσμο. Η ίδια στενή συνεργασία πρέπει να υπάρχει για να καταλήξουμε σε πολιτικές που θα δημιουργήσουν φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον και κατ' επέκταση θα προσελκύσουν νέες επενδύσεις στον τομέα της Βιομηχανίας. Είναι ο μόνος τρόπος για να βελτιωθεί η παραγωγικότητα αλλά και η ανταγωνιστικότητα.

Προϋπόθεση για να προσελκύσουμε μεγάλες παραγωγικές επενδύσεις είναι η πολιτική και η οικονομική σταθερότητα. Αυτά τα δυο στοιχεία είναι που δημιουργούν κλίμα εμπιστοσύνης, χωρίς το οποίο δε θ' αξιοποιηθούν οι πολλές λιμνάζουσες αναπτυξιακές δυνατότητες της Ελλάδας.

Το συνέδριό μας σήμερα έχει στο κέντρο του τρία ουσιαστικά ερωτήματα: Το πρώτο ερώτημα είναι: «Γιατί να επιλέξω την Ελλάδα ως επενδυτικό προορισμό;». Εδώ θα πρέπει ν' αναδειχθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και οι πολλές αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας. Όμως για να είναι πειστικά θετική η απάντηση, δεν αρκεί η πολιτική σταθερότητα. Αυτή είναι αναγκαία, αλλά όχι και ικανή συνθήκη.

Η ικανή συνθήκη για να εισέλθει η χώρα σε αναπτυξιακή τροχιά είναι ν' απαλλαγούμε από ιδεολογικές προκαταλήψεις, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, νομικά εμπόδια και πολιτική αβεβαιότητα. Μόνον έτσι θ' αποδειχθεί ότι τα κάθε είδους υφιστάμενα αντικίνητρα ζυγίζουν πολύ λιγότερο από τις επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Το δεύτερο ερώτημα είναι, «πώς θα επενδύσω στην Ελλάδα». Εδώ θ' αναπτυχθούν οι προϋποθέσεις που τίθενται για να πραγματοποιηθούν επενδύσεις. Τα κίνητρα που απαιτούνται και τ' αντικίνητρα που πρέπει να εξαλειφθούν. Αντικίνητρα είναι μεταξύ άλλων η ατελής λειτουργία των ενεργειακών αγορών και δικτύων, τα γραφειοκρατικά εμπόδια, η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού, οι καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης και η φοροδιαφυγή η οποία στρεβλώνει τον ανταγωνισμό. Το τρίτο ερώτημα που θα συζητηθεί είναι «πού θα επενδύσω». Εδώ θα συζητήσουμε τη σημασία της κυκλικής οικονομίας ως ευκαιρία για βιώσιμη ανάπτυξη. Η Ελλάδα διαθέτει βιομηχανία ικανή να δημιουργήσει σταθερές συνέργειες και παραγωγικά δίκτυα μεταξύ μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων που θα ισχυροποιήσουν την οικονομία και την παραγωγική βάση της.

Με άλλα λόγια, στο Βιομηχανικό Συνέδριο αναζητούνται τα χαρακτηριστικά ενός επιτυχημένου παραγωγικού προτύπου και οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις πολιτικής που θα επιτρέψουν τη μεταστροφή του ελληνικού παραγωγικού υποδείγματος.

Κυρίες και κύριοι, όσοι εκτιμούν ότι η κρίση είναι μία δυσάρεστη παρένθεση, αυταπατώνται. Η πολιτική δημιουργίας ελληνισμάτων για να διατηρηθεί ένα επίπεδο ευημερίας, έχει οριστικά τελειώσει, όπως άλλωστε έχει τελειώσει και το εύκολο χρήμα. Οι εθνικές κυβερνήσεις έχουν ταύτισει τ' αναπτυξιακά κίνητρα με τις επιδοτήσεις, την ανάπτυξη με τα κοινοτικά κονδύλια.

Τα κίνητρα αυτά όμως και δεν αρκούν αλλιώς και έχουν εξαντλήσει τον ωφέλιμο βίο τους. Δε λύνουν το πρόβλημα της ελληνικής Βιομηχανίας. Η κρίση έχει επιφέρει πολυπληθή τραύματα στην οικονομία, αλλιώς και στην κοινωνία. Η προσπάθεια για ανοδική πορεία θα λάβει χώρα σε πολύ πιο δυσμενείς συνθήκες σε σύγκριση με το παρελθόν.

Δεν υπάρχει όμως άλλος δρόμος. Για να το θέσω αλλιώς, ο άλλος δρόμος είναι πολύ πιο αβέβαιος και πολύ πιο επώδυνος. Ο ιδιωτικός τομέας και ειδικά η ελληνική Βιομηχανία είναι αυτή που μπορεί και πρέπει να συγκροτήσει ένα μοντέλο το οποίο να είναι βιώσιμο και κατ'επέκταση να οδηγήσει τη χώρα σε αναπτυξιακή τροχιά.

Έχουμε ζωτική ανάγκη από καινοτόμες ιδέες και από καινοτόμες πρακτικές. Μόνον έτσι θα εξισορροπήσουμε και θα υπερκεράσουμε τα συγκριτικά μειονεκτήματα που μας έχει κληροδοτήσει η κρίση. Μόνον έτσι θα δημιουργήσουμε βιώσιμες και παραγωγικές θέσεις εργασίας που θα αμβλύνουν το οξύ κοινωνικό μας πρόβλημα.

Αυτός είναι ο δρόμος για να δρομολογήσουμε και να δημιουργήσουμε εθνικό πλούτο και να σπάσουμε τον φαύλο κύκλο, «δημοσιονομικά ελλείμματα – υπερφορολόγηση». Η διεθνής εμπειρία είναι γεμάτη από παραδείγματα ρηξικέλευθων και καινοτόμων παρεμβάσεων που σηματοδότησαν σημεία καμπής και παραγωγικής επανεκκίνησης στην οικονομική ιστορία πολλών κρατών. Η πρωτοβουλία του ΣΕΒ φιλοδοξεί ν' αποτελέσει μία παρένθεση προς αυτή την κατεύθυνση.

Σημεία Ομιλίας κ. Ιωάννη Δραγασάκη, Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης

Ρεαλιστική προοπτική εξόδου από την κρίση

Μπαίνουμε σε μια νέα φάση και θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι αυτό δεν λέγεται ως σχήμα λόγου ή ως ευχή. Νομίζω ότι είναι η πρώτη φορά από την αρχή της κρίσης που το μέλλον αποκτά ξανά ορατότητα.

Αναπτυξιακά εργαλεία και πολιτικές

Ενώ το πρώτο μνημόνιο είχε τα γνωστά αποτελέσματα –αντί να μας οδηγήσει στην ανάκαμψη, μας οδήγησε σε μια βαθιά ύφεση–, ενώ το δεύτερο μνημόνιο δεν μπόρεσε ποτέ να ολοκληρωθεί, λόγω των υπερβολικών δημοσιονομικών στόχων του, σήμερα παρά τα προβλήματα, για πρώτη φορά, έχουμε τα μέσα και τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε τις όποιες υφεσιακές συνέπειες έχει το μείγμα πολιτικής το οποίο εφαρμόζεται. Και τα μέσα αυτά είναι, νομίζω, αρκετά συγκεκριμένα.

Το πρώτο είναι οι **ταμειακές ροές**. Έχουμε ένα πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων 6,2 δισ. ευρώ που μπορεί να φτάσει τα 7 δισ. Και αναμένεται σήμερα μια απόφαση που μπορεί να δώσει τη δυνατότητα να εξοφλήσουμε τουλάχιστον ένα σημαντικό μέρος των υποχρεώσεων του κράτους σε διάφορους προμηθευτές. Άρα, το δεύτερο εξάμηνο του έτους αυτού μπορεί να εισρεύσει ένα ποσό της τάξης των 9-11 δισ. ευρώ προς την οικονομία.

Το δεύτερο είναι οι αναμενόμενες **αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας**. Η επαναφορά του waiver θα επιτρέψει μια πιο άνετη κατάσταση στον τομέα της ρευστότητας και η ένταξη της Ελλάδας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης μπορεί να μην έχει άμεσα ποσοτικά μεγάλα οφέλη –αν και θα υπάρξουν κάποια–,

θα συμβάλει όμως στη μείωση των επιτοκίων και θα έχει έναν ισχυρό συμβολισμό, ο οποίος θα επιτρέψει να αρχίσει η συζήτηση με τις αγορές για τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτές.

Το τρίτο είναι ότι έχει θεσμοθετηθεί ήδη, για πρώτη φορά, μια **πολιτική ενεργητικής διαχείρισης των «κόκκινων» δανείων**, η οποία θα αρχίσει να μπαίνει σε εφαρμογή. Εδώ μεγάλη ευθύνη έχουν βεβαίως και οι τράπεζες. Αλλά στο μέτρο που αυτή η πολιτική θα υλοποιείται, θα απελευθερώνονται πόροι και άρα και δυνατότητες πιστωτικής επέκτασης.

Τέταρτον, έχουμε επεξεργαστεί ως κυβέρνηση **ένα σύνολο μέτρων**, θα τα ονόμαζα μια **«εργαλειοθήκη της ανάπτυξης»**, πολλή από τα οποία είναι έτοιμα είτε να κατατεθούν στη Βουλή και να νομοθετηθούν είτε να υλοποιηθούν.

Αν μέχρι τώρα κυριαρχούσε το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, σ' αυτήν τη φάση πρέπει να κυριαρχήσει το πρόγραμμα της απασχόλησης και της ανάπτυξης.

- Υπάρχει λοιπόν το σχέδιο του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος που πρέπει να συζητήσουμε και να αποτελέσει τη βάση της από εδώ και πέρα πολιτικής.
- Υπάρχει ο νέος αναπτυξιακός νόμος, που εξασφαλίζει ένα τουλάχιστον στοιχείο από αυτά τα οποία θέλουμε να υπάρχουν στη χώρα μας: σταθερό φορολογικό καθεστώς για αρκετά χρόνια.
- Θεσμοθετείται μόνιμο Αναπτυξιακό Συμβούλιο.
- Έχει αρχίσει πιλοτικό πρόγραμμα για την απλοποίηση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων, το οποίο αναμένεται να επεκταθεί στη συνέχεια σε όλη την οικονομία.

- Μετασχηματίζουμε το ΕΤΕΑΝ σε ένα πολυ-εργαλείο αναπτυξιακών-χρηματοδοτικών εργαλείων με λειτουργίες αναπτυξιακής τράπεζας.
- Δρομολογούνται αρκετά ακόμη μέτρα που αφορούν είτε την ενίσχυση της επενδυτικής διαδικασίας είτε την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, με αιχμή και άμεσο στόχο τη βελτίωση της εισπραξιμότητας του ΦΠΑ. Στην κατεύθυνση αυτή, υπάρχει μια δέσμη νομοσχεδίων που είναι υπό κατάθεση και από τον επόμενο μήνα ίσως και να ψηφιστούν από τη Βουλή.

Νέες προκλήσεις – Νέες διαχωριστικές γραμμές

Σε αυτήν τη νέα φάση το θέμα δεν είναι απλώς να κατοχυρώσουμε μια ανοδική πορεία της χώρας, της οικονομίας, της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας. Ταυτόχρονα είναι σημαντικό να υπερβούμε παγιδευτικά

δίλημματα και άγονες αντιπαραθέσεις του παρελθόντος. Όχι επειδή οραματίζομαι κάποια περίοδο χωρίς αντιπαραθέσεις, χωρίς ανταγωνισμούς –το αντίθετο μπορεί να συμβεί, λόγω των μεγάλων ανισοτήτων και αδικιών που έχουν συσσωρευτεί στη χώρα–, αλλά επειδή στη νέα φάση που μπαίνουμε αναδεικνύονται νέες προκλήσεις, νέα δίλημματα και νέες διαχωριστικές γραμμές.

Το δίλημμα, για παράδειγμα, σήμερα δεν είναι να επιλέξουμε ανάμεσα στον ευρωπαϊσμό και τον αντιευρωπαϊσμό. Το θέμα είναι να διακρίνουμε ότι η κρίση της αλληλεγγύης στην Ευρώπη και η αποτυχία της πολιτικής σύγκλησης γεννάει μια Ακροδεξιά η οποία εκφράζεται μέσω του αντιευρωπαϊσμού. Το θέμα λοιπόν είναι να δούμε τι Ευρώπη θέλουμε, πώς και με ποιες δυνάμεις μπορούμε να εργαστούμε γι' αυτήν και πώς διασφαλίζουμε την ισότιμη και ενεργό συμμετοχή της χώρας μας στη διαδικασία αυτή.

Το δίλημμα σήμερα δεν είναι να επιλέξουμε ανάμεσα σε μεταρρυθμιστές και αντιμεταρρυθμιστές. Αυτή είναι μια επιφανειακή, μια ρηχή εικόνα. Το πραγματικό δίλημμα

είναι τι μεταρρυθμίσεις χρειαζόμαστε, τι μεταρρυθμίσεις έχει ανάγκη η χώρα, πώς θα οργανώσουμε την υλοποίησή τους και πώς θα διασφαλίσουμε ότι τα κόστη και τα βάρη των μεταρρυθμίσεων αυτών αλληλά και τα οφέλη θα κατανεμηθούν δίκαια.

Το δίλημμα σήμερα δεν είναι να επιλέξουμε ανάμεσα στον κρατισμό ή τον αντικρατισμό. Το δίλημμα είναι να υπερβούμε και τις δυο αυτές παθογένειες, να τις υπερβούμε θετικά, προτάσσοντας συγκεκριμένους, θετικούς, συλλογικούς κοινωνικούς στόχους.

Το δίλημμα δεν είναι να επιλέξουμε ανάμεσα στο κράτος, τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Το θέμα είναι να δούμε τι κράτος θέλουμε, τι ιδιωτικό τομέα θέλουμε και κυρίως πώς θα συνεργαστούν οι δύο αυτοί τομείς με τρόπο που θα μεγιστοποιεί το κοινωνικό αποτέλεσμα.

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ έχει ανοίξει αυτό το θέμα, για το τι επιχειρηματικότητα θέλουμε, τι εννοούμε «επιχειρηματικότητα». Είναι επιχειρηματικότητα κοινωνικά υπεύθυνη αυτή η οποία ζει ροκανίζοντας απλώς ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις; Υποκλέποντας φόρους, διακρατώντας τα κέρδη στο εξωτερικό και τα χρέη στο εσωτερικό; Χαίρομαι διότι διαμορφώνεται μια αντίληψη για μια επιχειρηματικότητα που επενδύει τα κέρδη της, που αναγνωρίζει ότι πρέπει να σέβεται το περιβάλλον, τα δικαιώματα των εργαζομένων και ευρύτερα της κοινωνίας. Και ακριβώς μια τέτοια επιχειρηματικότητα είναι που χρειαζόμαστε για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Το κεντρικό δίλημμα λοιπόν στη νέα φάση, η κεντρική διαχωριστική γραμμή είναι αν αντιλώντας διδάγματα και μαθήματα από τις οδυνηρές εμπειρίες που είχαμε ως κοινωνία, θα προχωρήσουμε τολημηρά στη θεμελίωση ενός νέου υποδείγματος με όρους δικαιοσύνης και μακροχρόνιας βιωσιμότητας –και αυτό αφορά και το κράτος και την οικονομία και την επιχειρηματικότητα και τους εργαζομένους σε ό,τι αφορά τις συλλογικές μορφές έκφρασης και διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους– ή αν αντίθετα τμήματα της κοινωνίας, κουρασμένα από τις θυσίες χωρίς ελπίδα του παρελθόντος, καταπονημένα από τις δυσκολίες που έχει η γέννηση του καινούριου, θα αναζητήσουν λύσεις στο παρελθόν, σε παλινόρθωση μορφών ή πρακτικών του παρελθόντος.

Γι' αυτό ακριβώς αυτή η νέα διαχωριστική γραμμή έχει μεγάλη σημασία. Και νομίζω ότι είναι αυτή γύρω από την οποία μπορεί και πρέπει να υπάρξει μια γόνιμη αντιπαράθεση σε ό,τι αφορά τις εκδοχές του μέλλοντος που έχουμε μπροστά μας. Αλλά πάντως έχουμε ένα μέλλον να σχεδιάσουμε και έχουμε ένα μέλλον να ελπίσουμε.

Σημεία παρουσίασης κ. Άκη Σκέρτσου, Γενικού Διευθυντή του ΣΕΒ

- Στην Ελλάδα, δυστυχώς χάσαμε το τρένο της ανταγωνιστικότητας στα χρόνια της εύκολης ανάπτυξης. Πλήθον έκτητη πτυχή της δομικής κρίσης που μαστίζει την ελληνική οικονομία, αλλήλ και παράμετρος που προσδιορίζει τα περιθώρια ανάκαμψής της, είναι η πορεία των παραγωγικών επενδύσεων ή αλλιώς το πρόβλημα της αποεπένδυσης. Τα συγκεντρωτικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δείχνουν το δραματικό χαρακτήρα της εξέλιξης της παραγωγικής βάσης της ελληνικής οικονομίας εκπεφρασμένης σε όρους σχηματισμού παγίου κεφαλαίου. Το συγκεκριμένο μέγεθος έχει υποστεί

μείωση περισσότερο από 50%, σε σχέση με την προ της κρίσης περίοδο, γεγονός που έχει οδηγήσει σε αρνητικό καθαρό πάγιο κεφάλαιο το σύνολο της ιδιωτικής οικονομίας. Πράγματι, η επαναφορά του επιπέδου του παγίου κεφαλαίου της ιδιωτικής οικονομίας στα επίπεδα του 2010 απαιτεί σήμερα, τουλάχιστον €100 δισ., μέγεθος πολλαπλασιασμού των πόρων του ΕΣΠΑ (€35 δισ.) για την περίοδο 2016-22 και ακόμη περισσότερο πολλαπλασιασμού των πόρων του Αναπτυξιακού Νόμου (€4-5 δισ.). Οι διαπιστώσεις αυτές είναι ακόμη πιο αρνητικές συγκρινόμενες με τα αντίστοιχα μεγέθη των

άλλων ευρωπαϊκών οικονομιών. Φαινόμενο αρνητικού σχηματισμού παγίου κεφαλαίου παρατηρείται σε ελάχιστες χώρες (Ιταλία, Κύπρος, Πορτογαλία), αλλά σε περιορισμένη έκταση χωρίς σύγκριση με τη μοναδική ελληνική περίπτωση. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι δεν έχουμε να κάνουμε με ένα συνηθισμένο πρόβλημα. Το μέγεθος του είναι ιστορικά πρωτοφανές, παραπέμπει σε συνθήκες πολέμου, και δεν αναστρέφεται εύκολα ούτε με μία απλή μεταβολή της συγκυρίας ούτε με την αξιοποίηση συνηθισμένων πολιτικών και εργαλείων, ούτε φυσικά με την υπερφορολόγηση των επιχειρήσεων.

- Το δεύτερο πρόβλημα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε είναι το επιχειρηματικό περιβάλλον. Τα πολλά εμπόδια που ορθώνει το θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας στις βιομηχανικές/μεταποιητικές επιχειρήσεις. Η μετάβαση προς ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα δεν είναι μία αυτόματη διαδικασία. Είναι αποτέλεσμα επιλογών. Αν θέλουμε να αναπτύξουμε τη βιομηχανία και τη μεταποίηση, χρειάζεται να θέσουμε συλλογικούς στόχους, να καταγράψουμε μεθοδικά τα προβλήματα που περιορίζουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές, και φυσικά να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε πολιτικές που θα τα αίρουν. Η Ελλάδα τέτοιου είδους επιλογές υπέρ μίας διεθνώς ανταγωνιστικής βιομηχανίας έχει σταματήσει να τις κάνει εδώ και δεκαετίες.
- Το τρίτο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι το μέγεθος της ελληνικής επιχείρησης. Στην Ελλάδα η μέση επιχείρηση έχει μικρό μέγεθος και η απασχόληση του ιδιωτικού τομέα κατανέμεται δυσανάλογα στις μικρές επιχειρήσεις— ένα χαρακτηριστικό που συναντιέται και σε άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου. Το ερώτημα είναι πως μπορεί να αποκατασταθεί στην Ελλάδα ένα πιο ισορροπημένο μίγμα μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων, οι οποίες κατά προτίμηση θα συμμετέχουν σε αλυσίδες αυξημένης προστιθέμενης αξίας, με τελικό αποτέλεσμα την ενίσχυση του μεγέθους των επιχειρήσεων αλλά και την ποιοτική αναβάθμιση των μικρότερων επιχειρήσεων που λειτουργούν γύρω από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Μία ανάλυση της κατανομής της απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα σε κλάδους δείχνει πως το κενό απασχόλησης στην μεταποίηση εί-

ναι τεράστιο, σχεδόν 550 χιλ. θέσεις εργασίας λείπουν από την ελληνική μεταποίηση. Αυτή η πραγματικότητα συνδέεται άμεσα με το μικρό μέγεθος της Ελληνικής επιχείρησης και την αδυναμία της να είναι εξωστρεφής και καινοτομική, δηλαδή βιώσιμη.

- Όλα τα προβλήματα των μεταποιητικών επιχειρήσεων προφανώς προϋπήρχαν της κρίσης, όμως έχουν ενταθεί ακόμη περισσότερο τα τελευταία χρόνια, όπως φαίνεται και στον σύνθετο δείκτη μέτρησης της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων της UNIDO όπου έχουμε πέσει τρεις θέσεις από το 2010 έως το 2013. Ποιες είναι οι περιοχές που χρήζουν βελτίωσης; Καταρχάς τις επιχειρήσεις μας τις δυσκολεύουν πολύ οι διαδικασίες αδειοδότησης (ένταξης λειτουργίας και περιβαλλοντολογικής), όπου οι μεταρρυθμίσεις δεν έχουν απομακρύνει ακόμα τα απαγορευτικά αντικίνητρα του παρελθόντος, ειδικά για μεγαλύτερες επενδύσεις. Το ίδιο συμβαίνει για τα προβλήματα στη λειτουργία του κράτους δικαίου και την ταχύτητα απονομής της δικαιοσύνης, που πλήττουν περισσότερο τις επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός νομικού πλαισίου, δηλαδή τις επιχειρήσεις που έχουν πιο εξελιγμένη οργάνωση η οποία de facto συνδέεται με τη λειτουργία του κράτους δικαίου.
- Το ζητούμενο είναι να δοθούν κίνητρα στις κατά τεκμήριο δυναμικές επιχειρήσεις που παράγουν κέρδη να τα επενδύσουν στον περαιτέρω εκσυγχρονισμό τους. Σήμερα έχουμε στην Ελλάδα περίπου 2.000 επιχειρήσεις που είναι κερδοφόρες. Το θέμα είναι τι κάνουμε μ' αυτές τις επιχειρήσεις. Πρέπει να θέσουμε ως προτεραιότητα το πώς θα βοηθήσουμε αυτές τις επιχειρήσεις να επανεπενδύσουν τα κέρδη τους, ένα θέμα που δεν έχουμε συζητήσει.
- Είναι προφανές ότι αυτό που χρειάζεται αναθεώρηση, δεν είναι επιμέρους διατάξεις, αλλά το συνολικό πλαίσιο επενδυτικής πολιτικής και του Επενδυτικού Νόμου ειδικότερα, προς μία κατεύθυνση οριζόντιας και καθολικής αυτοματοποίησης της βασικής ενίσχυσης που θα δίνεται σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις. Χωρίς διαδικασίες υποβολής φακέλου επενδυτικού σχεδίου και με αξιοποίηση νέων εργαλείων πολιτικής όπως είναι οι

υπεραποσβέσεις της τάξης του 150-200% που μπορούν να συνδεθούν με συγκεκριμένους τύπους δαπανών που εκσυγχρονίζουν και καθιστούν πιο παραγωγική και ανταγωνιστική τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

- Το συγκεκριμένο εργαλείο θεωρούμε ότι μπορεί να βοηθήσει σε δυο στόχους: Πρώτον στο να κινητοποιήσει κεφάλαια για περαιτέρω επενδύσεις μέσα από αυξημένες αποσβέσεις, και δεύτερο να συμβάλει και στην πραγματική αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας.
- Δηλαδή μια αυξημένη υπεραπόσβεση της τάξης του 150-200% θα μπορούσε να συνδεθεί με επενδύσεις σε συγκεκριμένους τομείς όπως είναι για παράδειγμα η ανανέωση του εξοπλισμού, της παραγωγικής διαδικασίας, της εφοδιαστικής αλυσίδας, της τεχνολογίας με χαμηλό ενεργειακό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα, της βελτίωσης του εξοπλισμού βιοτεχνικών καθαρισμών στις ελληνικές επιχειρήσεις, μειωμένων αερίων εκπομπών, συμπαραγωγής και γενικότερα εξοικονόμησης ενέργειας, ο εξοπλισμός μηχανοργάνωσης και η ψηφιοποίηση των λειτουργιών των επιχειρήσεων.
- Αυτοί όλοι είναι τομείς στους οποίους οι ελληνικές επιχειρήσεις, ειδικά της μικρής και μεσαίας κλίμακας υστερούν έναντι των ανταγωνιστών τους. Εξαιτίας αυτής της υστέρησης δεν είναι τόσο παραγωγικές, άρα δε μπορούν να σταθούν στο διεθνή ανταγωνισμό. Επιμένουμε στο στοιχείο των υπεραποσβέσεων και όχι της επιταχυνόμενης απόσβεσης διότι θεωρούμε ότι η πρώτη κατηγορία, η υπεραπόσβεση βοηθά και την κερδοφορία και τη ρευστότητα των επιχειρήσεων.

- Στην κρίσιμότερη καμπή της κρίσης η χώρα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με δυο ταυτόχρονες και καίριες προκλήσεις: Η μία είναι η ανάγκη άμεσης εφαρμογής όλων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και δημοσιονομικών προσαρμογών της συμφωνίας με τους εταίρους. Όσο πιο γρήγορα και αποτελεσματικά εφαρμοστεί η συμφωνία, τόσο πιο γρήγορα θα μπορέσει η Ελλάδα να επιστρέψει στην κανονικότητα και στην ευημερία. Η δεύτερη πρόκληση αφορά στην εκπόνηση και υλοποίηση των πολιτικών που θα λειτουργήσουν ως αναπτυξιακό αντίβαρο αξιοποιώντας τις πολλές ευκαιρίες που υπάρχουν, περιορίζοντας τις επιπτώσεις του νέου κύκλου ύφεσης που ανοίγεται μπροστά μας και αποτρέποντας τη δομική ανεργία. Κεντρικό στοιχείο τους πρέπει να είναι η στήριξη της βιομηχανίας και της μεταποίησης ως βασικά συστατικά μίας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Και αυτό γιατί ο δευτερογενής τομέας, είναι διαχρονικά πυλώνας της ελληνικής οικονομίας και φερέγγυος δημιουργός διατηρήσιμων και ποιοτικών θέσεων εργασίας. Αποτελεί δηλαδή και την καλύτερη εγγύηση για την αποφυγή μίας οικονομικής ανάκαμψης χωρίς νέες θέσεις εργασίας (jobless recovery).

Σύνοψη Συνεδρίας I

«Γιατί να επιλέξω την Ελλάδα ως επενδυτικό προορισμό»

Βασικά ερωτήματα συνεδρίας

- Γίνονται μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα; Αποδομώντας βολικούς μύθους και αναζητώντας στοχευμένες παρεμβάσεις για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας.
- Γιατί ενώ βελτιώνονται οι δείκτες ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, οι επενδύσεις δεν έρχονται; Η σημασία των θεσμών και της πολιτικής σταθερότητας στην προσέλκυση επενδύσεων
- Τελικά τι αναζητούν οι μεγάλοι επενδυτές στη χώρα μας και τι είδαν σε αυτήν όσοι πήραν το ρίσκο να επενδύσουν στα χρόνια της κρίσης;

Η κατάσταση σήμερα

Με εξαίρεση την περίοδο της ονομαστικής σύγκλισης πριν εισέλθουμε στην Ευρωζώνη, η συρρίκνωση των εξωστρεφών κλάδων συνδέεται με την απώλεια ανταγωνιστικότητας. Τα ελλείμματα δημιουργούν μία τεχνητή ζήτηση στην οικονομία, που ευνοεί τους παραδοσιακούς κλάδους, που μπορούν να αυξήσουν τις τιμές και να παράγουν περισσότερο για να καλύψουν την υψηλότερη ζήτηση. Η απώλεια ανταγωνιστικότητας δεν είναι τίποτα άλλο από τη μείωση των σχετικών τιμών των εξωστρεφών κλάδων ως προς τους παραδοσιακούς κλάδους.

Τα τελευταία χρόνια, η χώρα μας έχει αποκαταστήσει σε μεγάλο βαθμό την ανταγωνιστικότητά της, αν και όχι πλήρως. Άρα, υπάρχει δρόμος για περαιτέρω βελτίωση. Ειδικότερα, η χώρα μας αναδείχθηκε σε πρωταθλητή προσαρμογής και στο δημοσιονομικό, και στην απειλευ-

θέρωση της αγοράς εργασίας, και στις μεταρρυθμίσεις. Σήμερα, τα κυριότερα εμπόδια στην οικονομική δραστηριότητα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις είναι η έλλειψη χρηματοδότησης, η μάλιστα της γραφειοκρατίας και το ασφυκτικό ρυθμιστικό και φορολογικό πλαίσιο.

Κύρια ζητήματα

Ο στόχος για 3,5% του ΑΕΠ πρωτογενές πλεόνασμα είναι φιλόδοξος αλλά έχει μεγαλύτερη σημασία τι κάνουμε για να βελτιώσουμε τη λειτουργία της οικονομίας προς αυτήν την κατεύθυνση. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να εξηγηθούν για να γίνουν αποδεκτές από τον πληθυσμό, το κόστος να κατανέμεται σε όσο το δυνατόν περισσότερους και να φανεί ότι όλοι πληρώνουν φόρους και όχι μερικοί μόνο. Η σωστή αλληλεγγύη των μεταρρυθμίσεων επίσης παίζει σημαντικό ρόλο αν και όλα εξαρτώνται από τις αντιστάσεις που υπάρχουν σε κάθε κλάδο δραστηριοτήτων.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις απαιτούν φιλικό προς τις επιχειρήσεις θεσμικό πλαίσιο και τη διαμόρφωση ενός αναπτυξιακού πλαισίου εντός της χώρας που να σηματοδοτεί ευκαιρίες για ξένους επενδυτές. Η ανταγωνιστικότητα κόστους σε επίπεδο συνολικής οικονομίας πρέπει να συμπληρώνεται με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και ταυτοποίηση των κλάδων που η χώρα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα και ευκαιρίες για συνεργασίες ξένων με ελληνικές επιχειρήσεις. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις πρέπει να συνδυασθούν με την εγχώρια επιχειρηματικότητα. Και τα δύο χρειάζονται. Δεν υπάρχει λόγος να επιλεγεί το ένα ή το άλλο.

Οι Τράπεζες είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένες και το 2016 θα είναι η πρώτη χρονιά κερδοφορίας μετά από πολλά χρόνια. Η ρευστότητα είναι θέμα εμπιστοσύνης και όταν αποκατασταθεί η αξιοπιστία της οικονομικής πολιτικής, θα επανέλθει και η ρευστότητα. Τα προβληματικά

δάνεια ρυθμίζονται σταδιακά. Οι Τράπεζες λειτουργούν προς το συμφέρον του συνόλου των πελατών και των μετόχων. Σε κάθε περίπτωση, τα προβληματικά δάνεια θα αντιμετωπίζονται πλέον με μεγαλύτερη ταχύτητα καθώς απελευθερώνεται και το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης που στο παρελθόν δεν άφηνε μεγάλα περιθώρια κινήσεων στις Τράπεζες.

Επόμενα βήματα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί να βοηθήσει χώρες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες με στοχευμένες δράσεις όπου είναι αναγκαίο. Υπάρχουν ευρωπαϊκές πολιτικές που βοηθούν και στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, όπως το Σχέδιο Γιούνκερ, η προώθηση της ψηφιακής οικονομίας και η Ενεργειακή Ένωση. Για την αντιμετώπιση της ανεργίας, πρέπει να βοηθήσουμε τις ΜμΕ να ορθοποδήσουν και να προχωρήσουμε στην περαιτέρω απελευθέρωση κλάδων της οικονομίας.

Όσον αφορά στη διαφθορά, υπάρχουν τρόποι να μειωθεί μέσω της προώθησης ηλεκτρονικών συναλλαγών, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης κτλ. Είναι σημαντικό να γίνει προσπάθεια σε όλα τα μέτωπα και κυρίως να ολοκληρωθούν οι μεταρρυθμίσεις.

Το κλείσιμο της αξιολόγησης είναι το πρώτο βήμα για την αποκατάσταση ομαλών συνθηκών ρευστότητας στην οικονομία. Χρειάζεται να συνεχισθεί, όμως, η μεταρρυθμιστική προσπάθεια με πιο έντονους ρυθμούς. Οι τράπεζες είναι έτοιμες να συμβάλουν στον μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας στηρίζοντας εξωστρεφείς επιχειρήσεις, καθώς και την διαδικασία αύξησης του μεγέθους των επιχειρήσεων μέσω εξαγορών και συγχωνεύσεων κ.ο.κ.

Η διαδικασία μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας προς τους εξωστρεφείς κλάδους δεν είναι εύκολη υπόθεση και θα πάρει πολλή χρόνια. Σε κάθε περίπτωση, χρειάζεται δηλαδή συνεχής προσπάθεια για δημοσιονομική σταθερότητα και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Μόνον έτσι θα απορροφηθεί ταχύτερα και η τεράστια και κοινωνικά απαράδεκτη ανεργία στην ελληνική οικονομία.

Η πορεία των μεταρρυθμίσεων είναι ενθαρρυντική και, σε εύλογο χρονικό διάστημα, μπορούμε να γίνουμε χώρα υποδοχής επενδύσεων, που είναι και το ζητούμενο.

Φωτογραφία (από αριστερά): Eric Mater, Νικόλαος Καραμούζης, Μιχάλης Μασουράκης, Γιάννης Παλαιολόγος, Piritta Sorsa, Ivan Nimac

Είπαν...

“...Είναι ξεκάθαρο, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να φανεί αλληλεγγύη, τόσο σε καιρούς οικονομικής κρίσης, αλλά και σε καιρούς γεωπολιτικής αστάθειας και προκλήσεων, καθώς η εμπιστοσύνη είναι θεμελιώδης στη μεταρρύθμιση μίας οικονομίας...”

Eric Mamer

“...Επικεντρωθείτε στις εγχώριες παραγωγικές σας ικανότητες, αλλά και αξιοποιήστε τις δυνατότητες πιο ενεργού συμμετοχής στη διεθνή παραγωγή, και των πλεονεκτημάτων που αυτή σας προσφέρει, εφαρμόζοντας μία στρατηγική για την προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων...”

Ivan Nimac

“...Αυτό ακριβώς χρειάζεται αυτή τη στιγμή η Ελλάδα, δουλειές για τους ανθρώπους, ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, αλλά και μέριμνα για τα κοινωνικά ζητήματα...”

Piritta Sorsa

“...Η υιοθέτηση στρατηγικών εξωστρεφούς ανάπτυξης, ενίσχυσης εξαγωγών, αξιοποίησης του γεωστρατηγικού πλεονεκτήματος, σε συνδυασμό με τις αναγκαίες επενδύσεις σε υποδομές και την εξυγίανση και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων, αποτελούν προϋποθέσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας με ισχυρές προοπτικές...”

Νικόλαος Καραμούζης

“...Να συνεχίσουμε τις διαρθρωτικές αλλαγές και ταυτόχρονα να αποκαταστήσουμε τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Μπορούμε να επαναφέρουμε την εμπιστοσύνη στις προοπτικές της οικονομίας και σε εύλογο χρονικό διάστημα να γίνουμε χώρα υποδοχής επενδύσεων...”

Μιχάλης Μασουράκης

Συμμετέχοντες

Συντονισμός
Πάννης Παθαιολόγος
Δημοσιογράφος, Η Καθημερινή

Ομιλητές
Eric Mamer
Director, Competitiveness and European Semester, DG GROW, European Commission

Ivan Nimac
Head of Trade & Competitiveness, World Bank

Εισήγηση
Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist, ΣΕΒ

Piritta Sorsa
Head of Division, Country Studies, OECD

Νικόλαος Καραμούζης,
Πρόεδρος του Δ.Σ., ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E.

Σύνοψη Συνεδρίας II

«Πώς θα επενδύσω στην Ελλάδα»

Βασικά ερωτήματα συνεδρίας

- Προς αναζήτηση 100 δισ. ευρώ επενδύσεων. Ποιος είναι ο ρόλος της βιομηχανίας για να καλύψουμε το επενδυτικό κενό;
- Άρση αντικινήτρων; Θέσπιση κινήτρων; Ποια είναι η ενδεδειγμένη στρατηγική που πρέπει να ακολουθήσει η κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει το διεθνές επενδυτικό ανταγωνισμό ειδικά σε βιομηχανικές επενδύσεις;
- Προϊόντα αξίας μέσα από συμπράξεις μεγάλων, μεσαίων και μικρών μεταποιητικών επιχειρήσεων. Ποιες παρεμβάσεις είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή των ελληνικών επιχειρήσεων σε παραγωγικά δίκτυα;

Η κατάσταση σήμερα

Η Ελλάδα δεν έχει καταφέρει **διαχρονικά** να προσελκύσει επενδύσεις ανάλογης ποσότητας με την ΕΕ. Δεν παρουσιάζει απλά ένα ποσοτικό κενό της τάξης των €100δισ. αλλά και ένα **ποιοτικό επενδυτικό χάσμα** με την Ε.Ε. της τάξης του 5% του ΑΕΠ, το οποίο προϋπήρχε τις κρίσης. Επιπλέον, το επενδυτικό πρόβλημα ξεπερνά τον αριθμητικό στόχο των €100 δισ. μιας και η κρίση την έχει οδηγήσει σε επενδύσεις **χαμηλότερης προστιθέμενης αξίας**. Η αναλογία ελληνικού ΑΕΠ και επενδύσεων έχει ανέλθει στο 1 προς 4,5, όταν ο αντίστοιχος μέσος δείκτης στην ΕΕ διατηρείται κάτω του 3.

Συνεπώς, η Ελλάδα δεν καλείται απλά να μετατραπεί σε πρωταθλήτη στην προσέλκυση επενδύσεων, αλλά να

ξεκινήσει εκείνο το (ποσοτικά) μεγάλο επενδυτικό σοκ που θα έχει τα **μεγαλύτερα πολλαπλασιαστικά (ποιοτικά) οφέλη** για την οικονομία και τις δουλειές.

Το να θεωρεί κανείς ότι μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε την ανάπτυξη της οικονομίας με κρατικούς πόρους ή με παραδοσιακά εργαλεία όπως ο αναπτυξιακός νόμος, είναι σα να πιστεύει ότι μπορεί να θεραπεύσει μία βαριά ασθένεια με ασπιρίνη. Δεδομένης της περιορισμένης δυνατότητας των δημόσιων πόρων, απλά και του **έντονου διεθνούς ανταγωνισμού** στην προσέλκυση κεφαλαίων, η ενθάρρυνση επενδύσεων τέτοιας κλίμακας μπορεί να προέλθει μόνο μέσα από μία **νέα επενδυτική λογική**.

Κύρια ζητήματα

Αναφορικά με το **επενδυτικό περιβάλλον** τα κύρια ζητήματα συνοψίζονται στα εξής:

- Η ελληνική βιομηχανία **παράγει αξία επενδύοντας** σε παραγωγικές δραστηριότητες και προϊόντα προστιθέμενης αξίας διαχρονικά. Όμως είναι έκδηλη η **ανάγκη αλληπαγής** της λογικής προς επενδύσεις σε προϊόντα και υπηρεσίες ακόμα υψηλότερης αξίας.
- Η ελληνική βιομηχανία ακόμα και μέσα στην κρίση παράγει προϊόντα που βρίσκουν **διέξοδο στις παγκόσμιες αγορές** με αξιώσεις. Αυτό πρέπει να επεκταθεί, μέσα από την αποτελεσματικότερη σύνδεση με τις διεθνείς αλυσίδες παραγωγής και διανομής.
- Η ελληνική βιομηχανία λειτουργεί σε ένα **δυσχερές επενδυτικό περιβάλλον**. Για να βελτιώσει τις επιδόσεις της, πρέπει να αφαιρεθούν τα βαρίδια του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (πχ διοικητικά βάρη με €3,9δισ. κόστος στις επιχειρήσεις, χρόνος απονομής δικαιოსύννης, κτλ). Επίσης να αρθεί η **δυσκολία πρόβλεψης** των οικονομικών και φορολογικών παραμέ-

τρων σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα όπως και οι **συνεχείς επιβαρύνσεις** στο κόστος παραγωγής.

Αναφορικά με το **παραγωγικό πρότυπο**:

- Η ελληνική βιομηχανία δημιουργεί **αμοιβαία επωφελείς συνεργασίες** με τοπικές επιχειρήσεις, με μικρότερες επιχειρήσεις. Αυτό δίνει οικονομίες κλίμακας, παραγωγική ευελιξία, αλληλ και σταθερές δουλειές και εξειδίκευση. Υπάρχει όμως ανάγκη μεγαλύτερης **διεύρυνσης των παραγωγικών δικτύων** με ΜμΕ γύρω από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις.
- Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της ελληνικής βιομηχανίας μπορούν να **βεβητωθούν** με επενδύσεις στην εξωστρέφεια, στην καινοτομία, στη διαφοροποίηση αλληλ και στην αναβάθμιση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων.
- Η συγκέντρωση των παραγόμενων όγκων και η ισχυροποίηση της φήμης (brand-name) μπορούν να συνεισφέρουν καθοριστικά στην **επανατοποθέτηση** των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές.
- **Οι άνθρωποι** που εργάζονται στη βιομηχανία είναι αυτοί που κάνουν τη διαφορά και προσθέτουν αξία στις εργασίες της. Η βιομηχανία θα πρέπει να δημιουργήσει ακόμα **περισσότερες και σταθερές δουλειές** ώστε να περιοριστεί η συνεχής διαρροή εκπαιδευμένων στε-

λεχών στο εξωτερικό (brain drain).

Αναφορικά με το **διεθνή ανταγωνισμό στην προσέλκυση επενδύσεων**:

- Οι επενδύσεις έχουν αποκτήσει πλέον **παγκόσμια κλίμακα**. Η Ελλάδα έχει να ανταγωνιστεί όλη την υφήλιο στην προέλκυση επενδύσεων
- Οι επενδυτές αναζητούν ευκαιρίες με **κριτήρια** τις οικονομικές αποδόσεις, τη διαθεσιμότητα καλή καταρτισμένων και με ειδικές δεξιότητες στελεχών αλληλ και την οργανωμένη τοπική αγορά χωρίς στρεβλώσεις και αντικίνητρα.

Επόμενα βήματα

- Η χώρα καλείται να:
 - ο Υιοθετήσει **«έξυπνες» πολιτικές** (ανάλογες με τις πρακτικές που χρησιμοποιούν οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες), για να κινητροδοτήσει επενδύσεις σε αποδοτικές δραστηριότητες, καινοτομία και εξωστρέφεια
 - ο Διαμορφώσει μία **νέα στρατηγική** οριζόντιας ενθάρρυνσης των παραγωγικών επενδύσεων που φέρνουν κέρδη και δουλειές (άρα πρόσθετα φορολογικά

Φωτογραφία (από αριστερά): Olaf Babinet, Ηρώ Αθανασίου, Ευάγγελος Μυτιληναίος, Νίκος Χατζηνικολάου, Μιχάλης Στασινόπουλος, Γιώργος Ξηρογιάννης

έσοδα). Η διαμόρφωση της νέας επενδυτικής στρατηγικής αποτελεί αντικείμενο σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

- Η δημόσια διοίκηση πρέπει να κάνει αποφασιστικά βήματα στη **βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος**, δηλαδή πραγματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και άρση των αντικινήτρων και της γραφειοκρατίας. Συνδυαστικά με τη δυνατότητα πρόβλεψης νομοθετικών και φορολογικών αλλαγών (ασφάλεια δικαίου), η χώρα μπορεί να αξιοποιήσει τη γεωγραφική της θέση, το άριστα εκπαιδευμένο δυναμικό της και την ευκαιρίες της ενιαίας αγοράς ώστε να επιταχύνει την οικονομική της ανάκαμψη.
- Η **αναποτελεσματική πρακτική** συνεχούς ενίσχυσης πολύ μικρών επιχειρήσεων πρέπει να αντικατασταθεί με τη **δημιουργία παραγωγικών δικτύων** γύρω από μεγαλύτερες βιομηχανικές μονάδες. Οι περιορισμένοι πόροι του ΕΣΠΑ πρέπει να **δρομολογηθούν** προς ΜΜΕ που εντάσσονται εμφανώς σε τέτοια παραγωγικά δίκτυα παρά στη δημιουργία μίας νέας γενιάς πολύ μικρών επιχειρήσεων που δεν μπορούν να επιβιώσουν χωρίς συνεχή κρατική στήριξη ούτε σε περιόδους κρίσης ούτε στο διεθνές ανταγωνισμό.

Είπαν...

“...Η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας πάσχει. Για να ενθαρρυνθούν οι παραγωγικές επενδύσεις χρειάζεται πολιτική σταθερότητα και στροφή στο ρεαλισμό...”

Ευάγγελος Μυτιληναίος

“...Το μοντέλο της κατανάλωσης και του υπερ-δανεισμού πρέπει να ανατραπεί με στροφή στην παραγωγική οικονομία και τα διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα...”

Μιχάλης Στασινόπουλος

“...Χρειαζόμαστε ένα σταθερό περιβάλλον, προβλεψιμότητα, και φιλικό στις επιχειρήσεις ή τουλάχιστον μη απωθητικό...”

Ηρώ Αθανασίου

“...Οι επενδυτές αναζητούν ευκαιρίες διεθνώς με κριτήρια τη διαθεσιμότητα στελεχών με ταλέντο, την πρόσβαση σε νέες αγορές, το μειωμένο κόστος λειτουργίας, αλλά και την οικονομική προβλεψιμότητα...”

Olaf Babinet

“...Το επενδυτικό σοκ θα ξεκινήσει επιβραβεύοντας οριζόντια όλες τις αποδοτικές παραγωγικές επενδύσεις, κάθε κλίμακας, δηλαδή αυτές που δημιουργούν αξία, δουλειές, κέρδη, άρα και πρόσθετα φορολογικά έσοδα...”

Γιώργος Ξερογιάννης

Συμμετέχοντες

Συντονισμός:

Νίκος Χατζηνικολάου
Εκδότης «REAL NEWS» &
Πρόεδρος “REAL FM”

Εισήγηση:

Γιώργος Ξερογιάννης
Διευθυντής, Τομέας Αναπτυξιακών
Πολιτικών, ΣΕΒ

Ομιλητές:

Ευάγγελος Μυτιληναίος
Πρόεδρος & Διευθύνων
Σύμβουλος, Όμιλος
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.

Μιχάλης Στασινόπουλος

ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.

Ηρώ Αθανασίου

Πρόεδρος & Διευθύνουσα
Σύμβουλος, ΕΛΑΪΣ-UNILEVER
HELLAS Α.Ε.

Olaf Babinet

Global Location Strategy Leader,
Deloitte

Σύνοψη Ειδικής Παρουσίασης κ. Κυριάκου Τριανταφυλλίδη, Associate Director του WEF

Η 4^η βιομηχανική επανάσταση και ο αντίκτυπός της σε επιχειρήσεις και κοινωνία

Γενικά – Βρισκόμαστε στα πρόθυρα μίας τεχνολογικής επανάστασης, η οποία θα προκαλέσει θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο που ζούμε, εργαζόμαστε και αλληλεπιδρούμε. Η 4η βιομηχανική επανάσταση θα φέρει την αλληλαγή με ρυθμό, κλίμακα και δύναμη πέρα από κάθε προηγούμενη εμπειρία.

Γιατί τώρα – Η 4η βιομηχανική επανάσταση δεν αποτελεί απλά μία φυσική συνέχεια της 3ης επανάστασης, κυρίως λόγω της ταχύτητας και του εύρους πεδίου που τη χαρακτηρίζουν. Αναπτύσσεται με γεωμετρική πρόοδο και ο αντίκτυπός της είναι ορατός σε όλους του τομείς της βιομηχανίας. Αποτέλεσε το βασικό θέμα του Φόρουμ του Νταβός τον περασμένο Ιανουάριο και αναμένεται να μονοπωλήσει το ενδιαφέρον και των προγραμματισμένων συναντήσεων ανά τον κόσμο.

Ευκαιρίες – Μπορεί να συμβάλει στον περιορισμό της φτώχειας, στην ενίσχυση της παραγωγικότητας, στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση, στη βελτίωση των συνθηκών εκπαίδευσης και υγείας για εκατομμύρια ανθρώπων, συνεισφέροντας, μεταξύ άλλων, στην καταπολέμηση ασθενειών και στη βελτίωση των συνθηκών ζωής.

Προκλήσεις – Μπορεί να αυξήσει τις ανισότητες, να διαταράξει την παγκόσμια αγορά εργασίας, και να απειλήσει την ιδιωτικότητα, μεταξύ άλλων.

Είναι γεγονός πως η 4η βιομηχανική επανάσταση θα επηρεάσει την ίδια την ουσία της ανθρώπινης εμπειρίας. Η αλληλεπίδραση μεταξύ πεδίων όπως η Νανοτεχνολογία, η έρευνα του εγκεφάλου, οι τρισδιάστατες εκτυπώσεις,

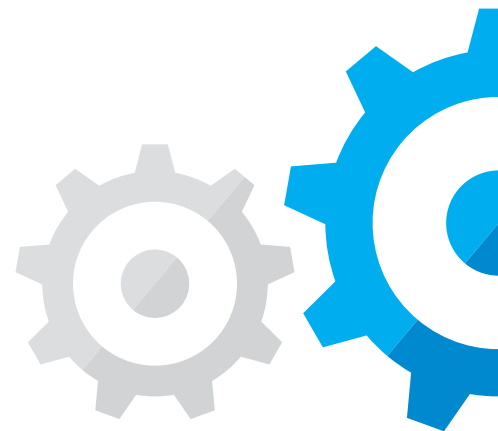
τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας και ο προγραμματισμός υπολογιστικών συστημάτων θα διαμορφώσουν συνθήκες που, μέχρι τώρα, δεν μπορούσαμε ούτε να φανταστούμε.

Επιπλέον, η **πρόσβαση στην τεχνολογία** αυξάνεται με ιλιγγιώδεις ρυθμούς. Σχεδόν καθένας από εμάς θα είναι σε θέση να εφεύρει νέα προϊόντα και υπηρεσίες χωρίς κόστος και με ταχύτητα. Τα **επιχειρηματικά μοντέλα** στο σύνολό τους θα αναδιαμορφωθούν.

Αξιοποιώντας τις δυνατότητες που συνεπάγεται η 4η βιομηχανική επανάσταση, η κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο κόσμος, μπορεί πράγματι να βελτιωθεί και διαμορφώνοντας λύσεις για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά την απειλητική προοπτική ενός κόσμου χωρίς δουλειές, με χαμηλή παραγωγικότητα και ανισότητες.

Ελλάδα – Πεδίο εφαρμογής υπάρχει και στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, η οποία, ως μέρος ενός διασυνδεδεμένου κόσμου, σύντομα θα κληθεί να ενσωματώσει στη λειτουργία της εγχώριας αγοράς τις εφαρμογές της. Σε αυτήν την κατεύθυνση, θα πρέπει να υπάρξει κατάλληλη προετοιμασία και προσαρμογή τόσο του -εξαιρετικής ποιότητας- ανθρώπινου δυναμικού που η Ελλάδα διαθέτει, όσο και του εκπαιδευτικού συστήματος, το οποίο θα πρέπει να αναδιαμορφωθεί σε ένα σύστημα που προάγει τις αρχές της επιχειρηματικότητας και της ανάληψης ρίσκου. Με αυτόν τον τρόπο, θα είναι δυνατό να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό, οι τομείς που εισάγει η 4η βιομηχανική επανάσταση.

“Η 4η βιομηχανική επανάσταση **θα επηρεάσει την ίδια την ουσία της ανθρώπινης εμπειρίας**. Η αλληλεπίδραση μεταξύ πεδίων όπως η Νανοτεχνολογία, η έρευνα του εγκεφάλου, οι τρισδιάστατες εκτυπώσεις, τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας και ο προγραμματισμός υπολογιστικών συστημάτων θα διαμορφώσουν συνθήκες που, μέχρι τώρα, δεν μπορούσαμε ούτε να φανταστούμε”.

Σύνοψη Συνεδρίας III

«Πού θα επενδύσω: Η Κυκλική Οικονομία ευκαιρία για Βιώσιμη Ανάπτυξη»

Βασικά ερωτήματα συνεδρίας

- Τι σημαίνει η κυκλική οικονομία για τη βιομηχανία σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο;
- Πώς μπορεί η υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας να βοηθήσει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας;
- Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας;
- Που βρίσκονται οι ευκαιρίες για την ελληνική οικονομία στην κυκλική οικονομία;

Η κατάσταση σήμερα

Η μελέτη που ανέθεσε το Συμβούλιο ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στην ΕΥ αναδεικνύει τα κενά έναντι της ΕΕ σε επίπεδο επιχειρηματικών πρακτικών και στο επίπεδο της νομοθεσίας, καθώς και τα εμπόδια που πρέπει να αρθούν για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Έτσι, αναδεικνύονται οι επιχειρηματικές ευκαιρίες που δημιουργούνται από τη μετάβαση στο κυκλικό μοντέλο και επισημαίνονται οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις που η πολιτεία οφείλει να υλοποιήσει. Εκτιμώμενες επιδράσεις της Κυκλικής Οικονομίας στην Ευρώπη έως το 2030

- Συνολικά οφέλη € 1,8 τρις: Διπλασιασμός των οφελών σε σχέση με το υφιστάμενο αναπτυξιακό μοντέλο.
- ΑΕΠ 11% αύξηση: Με το υφιστάμενο αναπτυξιακό μοντέλο η αύξηση υπολογίζεται σε 4%.

- Διαθέσιμο Εισόδημα αύξηση κατά € 3.000 στα νοικοκυριά: Αύξηση σε σχέση με το υφιστάμενο αναπτυξιακό μοντέλο.
- Πόροι 32% μείωση της κατανάλωσης πρώτων υλών: Αφορά σε υλικά κατασκευών, χρήση γης, κατανάλωση νερού για αγροτική χρήση, καύσιμα.

Βασικά συμπεράσματα της μελέτης

- Ανάγκη νομοθετικής και κανονιστικής μεταρρύθμισης στο πλαίσιο της Κυκλικής Οικονομίας.
- Αποσπασματική υιοθέτηση κυκλικών μοντέλων από ορισμένους κλάδους, στο πλαίσιο ελλιπούς βιομηχανικής «συμβίωσης».
- Έμφαση στη φάση του τέλους ζωής των προϊόντων και όχι στη φάση του σχεδιασμού.
- Ανάγκη σημαντικής βελτίωσης της διαχείρισης των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).
- Χαμηλή διείσδυση των δευτερογενών καυσίμων σε ορισμένες βιομηχανικές χρήσεις.
- Ανάγκη σημαντικής βελτίωσης των απορριμμάτων τροφίμων.
- Ανάγκη εφαρμογής του Νόμου, ειδικότερα σε θέματα επικίνδυνων αποβλήτων.
- Αντιμετώπιση των εμποδίων στην αγορά των αποβλήτων.

Βασικές προκλήσεις

Η Ευρώπη πρέπει να πρωτοστατήσει σε αυτή τη μετάβαση για να επωφεληθεί και να παραμείνει ανταγωνιστική παγκοσμίως.

Αναγκαιότητα της κυκλικής οικονομίας ως η μοναδική απομένουσα επιλογή λόγω της υπέρβασης των αντοχών του πλανήτη τόσο ως προς την κατανάλωση των φυσικών πόρων όσο και ως προς τη συσσώρευση αποβλήτων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί την κυκλική οικονομία ως τριπλό κέρδος: κέρδος για τις επιχειρήσεις λόγω εξοικονόμησης πρώτων υλών, κέρδος για τους καταναλωτές, λόγω της δυνατότητας προσφορότερων καταναλωτικών επιλογών και κέρδος για το περιβάλλον λόγω της διατήρησης των φυσικών πόρων σε βιώσιμα επίπεδα.

Δυο οριζόντια θέματα που είναι κομβικά για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας: καινοτομία και επενδύσεις. Αξιοποίηση των περίπου €5.5 δισ. στα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ για την κυκλική οικονομία. Εκτός αυτών όμως, πρέπει να υπάρξει χρηματοδότηση και από τον ιδιωτικό τομέα μέσω και του ονομαζόμενου Σχεδίου Γιούνκερ.

Η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κυκλική Οικονομία χρειάζεται να κατανοηθεί και να ενσωματωθεί στην πολιτική και αναπτυξιακή ατζέντα της Ελλάδας με στόχο:

- Να δημιουργήσει την ευκαιρία για επανεκκίνηση των επενδύσεων, όταν και εφόσον προχωρήσουν οι αναγκαίες δημοσιονομικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις
- Να παράσχει πληροφορίες, συγκριτική αξιολόγηση, κίνητρα και καθοδήγηση προς τις ελληνικές επιχειρήσεις, ώστε να είναι σε θέση να διερευνήσουν και να αναλάβουν πρωτοβουλίες μετασχηματισμού των επιχειρηματικών τους μοντέλων σε κυκλικά πρότυπα
- Να μετασχηματίσει το ζήτημα διαχείρισης, ανακύκλωσης, αποθήκευσης και επαναχρησιμοποίησης των απορριμμάτων από ένα πεδίο αντιπαράθεσης και πολύ κακής επίδοσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε μία ευκαιρία συνεργασίας και αμοιβαία επωφελών λύσεων.
- Η κυκλική οικονομία μπορεί να αποτελέσει μοχλό αλλαγής του ελληνικού παραγωγικού μοντέλου, ανατρέποντας τις τάσεις αποεπένδυσης που επικρατούν και δίνοντας ώθηση σε νέες επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας.

Φωτογραφία (από αριστερά): Κίρα Κόντα, Diana de Graaf, Βασίλειος Καμινάρης, Ευθύμιος Ο. Βιδάλης, Grzegorz Radziejewski, Ειρηνικός Πλατής

Μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία

- Ανάπτυξη ενός εθνικού οδικού χάρτη με στόχο:
- Την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που δημιουργεί το ανεπαρκές νομοθετικό πλαίσιο,
- Τη δημιουργία επαρκών ελεγκτικών μηχανισμών,
- Τη δημιουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά,
- Την προσαρμογή των κριτηρίων που ισχύουν στις δημόσιες συμβάσεις για την προώθηση των δραστηριοτήτων της Κυκλικής Οικονομίας,
- Την αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό νέο πακέτο μέτρων,
- Τη λήψη δημοσιονομικών μέτρων και παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις.

Επόμενα βήματα

Η μετάβαση προς το κυκλικό μοντέλο μπορεί να αποτελέσει το μοχλό για μία βιώσιμη ανάπτυξη και επανεκκίνηση των επενδύσεων, υπό τον όρο των αναγκαίων δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Και, ιδιαίτερα σημαντικό, μπορεί να μεταβάλει τη συγκρουσιακή λογική που επικρατεί στη χώρα μας στο θέμα της

διαχείρισης των απορριμμάτων σε πεδίο διαλόγου και συνεργασίας προς επίτευξη αμοιβαία επωφελών λύσεων για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το Συμβούλιο Βιώσιμης Ανάπτυξης, μέσω της μελέτης αυτής, σηματοδοτεί την έναρξη του διαλόγου ώστε να μην χαθεί και αυτή η ευκαιρία που παρουσιάζεται σήμερα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει να ολοκληρώσει ένα σημαντικό νομοθετικό έργο για την εφαρμογή του πακέτου της Κυκλικής Οικονομίας, το οποίο θα προωθηθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στην Ευρωβουλή. Είπαν...

Είπαν...

“...Η μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία μπορεί να μεταβάλει τη συγκρουσιακή λογική που επικρατεί στη χώρα μας στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων σε πεδίο διαλόγου και συνεργασίας προς επίτευξη αμοιβαία επωφελών λύσεων για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη...”
Ευθύμιος Βιδάλης

“...Η κυκλική οικονομία μπορεί να αποτελέσει μοχλό αλλαγής του ελληνικού παραγωγικού μοντέλου, ανατρέποντας τις τάσεις αποεπένδυσης που επικρατούν και δίνοντας ώθηση σε νέες επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας...”
Βασίλειος Καμινάρης

Ομιλητές

Ευθύμιος Βιδάλης

ΓΓ ΣΕΒ, Πρόεδρος Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Grzegorz Radziejewski

Senior Member of VP Jyrki Katainen's on Green Economy

Βασίλειος Καμινάρης

Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΕΥ Ελλάδας

Diana de Graaf

Senior Manager, Υπηρεσίες Βιωσιμότητας, ΕΥ Ολλανδίας

Ειρηνικός Πλατής

Εταίρος, Δικηγορική Εταιρεία Πλατής – Αναστασιάδης

Κιάρα Κόντη

Manager, Υπηρεσίες Βιωσιμότητας, ΕΥ Ελλάδας

Σύνοψη Συνεδρίας IV

«Πού θα επενδύσω: Οι δυναμικοί κλάδοι»

Βασικά ερωτήματα συνεδρίας

- Τόνωση των εξαγωγών ή υποκατάσταση εισαγωγών; Ποιες είναι οι βασικές στρατηγικές επιλογές ανάπτυξης των δυναμικών κλάδων στην ελληνική οικονομία;
- Προϊόντα υψηλής αξίας και καινοτομίας. Πως θα αναβαθμιστούν τα παραγόμενα προϊόντα των δυναμικών κλάδων με όρους καινοτομίας;
- Ποιος είναι ο ρόλος των κρίσιμων υποδομών και δικτύων για την ανάπτυξη και την εξωστρέφεια των δυναμικών κλάδων;

Η κατάσταση σήμερα

Οι δυναμικοί κλάδοι είναι ανερχόμενοι ή παραδοσιακοί κλάδοι με δραστηριότητες που εμφανίζουν δυνατές εξαγωγές που άντεξαν στην κρίση (3,4% αύξηση χωρίς τα πετρελαιοειδή το 2014), που επενδύουν στην έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία (63% των επενδύσεων στην ΕΤΑΚ), που λειτουργούν σε παραγωγικά δίκτυα, με σημαντική τεχνογνωσία και δεξιότητες, και που συνδέονται με παραδοσιακούς τομείς ή και εγχώριες πρώτες ύλες.

Οι εποχές που τα σύνορα δημιουργούσαν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έχουν τελειώσει καθώς σήμερα η αγορά είναι μία, η παγκόσμια αγορά. Σε αυτήν την αγορά, οι ελληνικές εισαγωγές παραμένουν υψηλές ενώ οι εξαγωγές, έχουν περιορισμένο τεχνολογικό περιεχόμενο. Το 61% των εξαγωγών είναι χαμηλής τεχνολογίας και μόλις το 9% υψηλής. Ταυτόχρονα, εγγενή προβλήματα, όπως το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, ο κατακερματισμός της παραγωγής, αδυναμίες τυποποίησης ή

επώνυμων προϊόντων δυσχεραίνουν την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία παράγει προστιθέμενη αξία, είναι ο δεύτερος κλάδος στις εξαγωγές, έχει 50.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας, συχνά εξειδικευμένες, και έχει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό σε δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης επί του τζίρου. Δυνατά της σημεία είναι το ανθρώπινο δυναμικό της, τα υψηλά πρότυπα λειτουργίας και τα ανταγωνιστικά γενόσημα. Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων & Ποτών αποτελεί έναν κλάδο δυναμικό, ανταγωνιστικό και εξωστρεφές. Κατέχει το 27% του συνόλου της μεταποίησης, ενώ σε αυτήν δραστηριοποιούνται περίπου 1.300 επιχειρήσεις με πωλήσεις που ξεπερνούν τα €16δισ. Έχει έντονη εξαγωγική δραστηριότητα, με εξαγωγές άνω των €4,2δισ. και απασχολεί περισσότερους από 360.000 άμεσα και έμμεσα εργαζόμενους. Ο κατασκευαστικός κλάδος υπήρξε η ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας για αρκετά χρόνια με πολύ μεγάλη συμμετοχή στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, που όμως μειώθηκε κατά 78% την περίοδο 2006 -2015 (λόγω της κατάρρευσης της ζήτησης και της δραστηκής μείωσης του ΠΔΕ) και αντίστοιχα είχε και σοβαρές επιπτώσεις στην απασχόληση με μείωση 62%. Ως προς τις υποδομές, η έλλειψη ορθολογισμού και σχεδιασμού στις επιλογές υποδομών ενέργειας ανεβάζει το κόστος για τους καταναλωτές και δεν διασφαλίζει την ηλεκτρική επάρκεια σε βάθος χρόνου. Όμως, ο ανταγωνισμός στην ηλεκτροπαραγωγή που ξεκίνησε από κατασκευαστικούς ομίλους με 100% ιδιωτική χρηματοδότηση έχει οδηγήσει σε σημαντικές μειώσεις τιμοολογίων κυρίως στη χαμηλή και μέση τάση.

Κύρια Ζητήματα

Οι προκλήσεις για την επόμενη ημέρα αφορούν στις εξαγωγές και νέες αγορές, την έρευνα, καινοτομία και τεχνολογία, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των βιομηχανικών προϊόντων, και την αξιοποίηση παραγωγικών δικτύων και υποδομών για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Η συνθήκη που μπορεί να κάνει τη διαφορά είναι η βελτίωση της συνεργασίας επιχειρήσεων και πολιτείας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών. Μεγάλης σημασίας είναι και η μείωση των εισαγωγών. Μόνο στα τρόφιμα, το ετήσιο κέρδος σε συνάλληλαγμα μπορεί να ξεπεράσει το €1.5δισ.

Η εμπειρία της Ενιαίας Αγοράς λέει ότι οι μεγάλες νικητές σε επίπεδο χωρών και σε επίπεδο επιχειρήσεων είναι όσοι συμμετέχουν σε εθνικά ή ευρωπαϊκά παραγωγικά δίκτυα και αλυσίδες αξίας. Στόχος είναι αύξηση της συμμετοχής ελληνικών επιχειρήσεων σε συνέργιες και παραγωγικά δίκτυα, εγχώρια και διεθνή, η σύνδεση υποδομών και παραγωγής στον μακροχρόνιο κύκλο της εθνικής οικονομίας και ανάπτυξης, και η συνεργασία κράτους – επιχειρήσεων, για τον εξορθολογισμό του

σχεδιασμού και τη μεγιστοποίηση των πολλαπλασιαστικών τους ωφελειών.

Ο εξορθολογισμός του σχεδιασμού υποδομών ενέργειας με βάθος χρόνου για τη διασφάλιση λογικού κόστους και ηλεκτρικής επάρκειας και η αξιοποίηση της τεχνολογίας σε όλο το φάσμα έργων υποδομής (Engineering Procurement Construction) και η προώθηση της παραθεριστικής κατοικίας και της silver economy δηλαδή κατοικία, διαμονή και υπηρεσίες για ανθρώπους τρίτης ηλικίας βρίσκονται στο επίκεντρο των προκλήσεων.

Χτίσιμο του ελληνικού brand στο εξωτερικό μέσα από καλής ποιότητας διαφοροποιημένα προϊόντα στη σωστή τιμή και η ανάπτυξη νέων, διαφοροποιημένων βιομηχανικών προϊόντων μέσα από συνεργασίες με πανεπιστήμια και άλλες εταιρίες. Με ζητούμενο την ανταγωνιστικότητα σε όρους ποιότητας και καινοτομίας, και όχι τιμών, οι επιχειρήσεις, το management, και οι άνθρωποί τους θα κάνουν τη διαφορά.

Φωτογραφία (από αριστερά): Σπύρος Θεοδωρόπουλος, Αναστάσιος Καλλιτσάντσης, Γιώργος Παπανικολάου, Θεόδωρος Τρύφων, Γιάννος Μητσός

Επόμενα βήματα

Βασικός παράγοντας για επενδύσεις, δουλειές και ανάπτυξη, είναι οι επιχειρήσεις που επένδυσαν και συνεχίζουν να επενδύουν. Το περιβάλλον παραμένει προβληματικό. Απαιτούνται νομοθετικές παρεμβάσεις και εξορθολογισμός για την άρση εμποδίων, αντικινήτρων και στρεβλώσεων που θα επιτρέψει στις ελληνικές επιχειρήσεις να συμμετέχουν επί ίσοις όροις στο διεθνή ανταγωνισμό.

Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός και υλοποίηση πολιτικών για προσέλκυση επενδύσεων, αύξηση των εξαγωγών, καινοτομία, και υποδομές προϋποθέτει μεγαλύτερο ρόλο, και ευθύνες, των επιχειρήσεων.

Χρειάζεται σχέδιο και συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων όλων των μεγεθών σε παραγωγικά δίκτυα για την εξειδίκευση της παραγωγής, οικονομίες κλίμακας και παραγωγικές αλυσίδες. Η αντιστάθμιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις θα έρθουν μέσα από το πολύ καλό ανθρώπινο δυναμικό, την καινοτομία και τεχνολογία και τη μεγέθυνση εξαγωγών και επιχειρήσεων.

Είπαν...

“...Η ελληνική βιομηχανία έχει από τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα και η ανάπτυξη γενοσήμων και καινοτόμων φαρμάκων που κάνει, είναι από τις πιο ανταγωνιστικές και καλύτερες διεθνώς...”

Θεόδωρος Τρύφων

“...Το πιο σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της κάθε επιχείρησης είναι το ίδιο το management, οι άνθρωποι που λαμβάνουν τις αποφάσεις μέσα σε αυτή την εταιρεία...”

Σπύρος Θεοδωρόπουλος

“...Οι μεγάλοι ελληνικοί όμιλοι έχουν σημαντική τεχνογνωσία στον σχεδιασμό, χρηματοδότηση και λειτουργία μεγάλων επενδύσεων, που ήδη εξάγεται. Λόγω δημοσιονομικής στενότητας, οι δημόσιες επενδύσεις πρέπει πλέον να αξιοποιούν τέτοιες συνέργειες για έργα που διαφορετικά δεν μπορούν να υλοποιηθούν...”

Αναστάσιος Καλλιτσάντης

“...Η βελτίωση των επιδόσεων των δυναμικών κλάδων σε όρους εξαγωγών και καινοτομίας περνάει μέσα από παραγωγικά δίκτυα, εγχώριες και ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας και συνέργειες μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα...”

Γιάννος Μτσός

Συμμετέχοντες

Συντονισμός:
Γιώργος Παπανικολάου
Editor & General Manager,
Media2day, Publishing SA

Εισήγηση:
Γιάννος Μτσός
Senior Advisor, Τομέας
Αναπτυξιακών Πολιτικών, ΣΕΒ

Ομιητές:
Θεόδωρος Τρύφων
Αντιπρόεδρος ELPEN
Σπύρος Θεοδωρόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος, CHIPITA A.E.
Αναστάσιος Καλλιτσάντης
Πρόεδρος, ΕΛΛΑΚΤΩΡ A.E.

Σύνοψη Συνεδρίας V

«Γιατί το μέγεθος και η οργάνωση των επιχειρήσεων μετράνε»

Βασικά ερωτήματα συνεδρίας

- Ποιές είναι οι επιπτώσεις της κρίσης και της δημοσιονομικής προσαρμογής στο μέγεθος και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων;
- Αρκούν οι μικρές επιχειρήσεις για να εξασφαλίσουν την ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία;
- Πού θα βρεθούν οι πόροι του κράτους; Το μέγεθος των επιχειρήσεων και η σχέση τους με τις εισφορές και τους φόρους;

Η κατάσταση σήμερα

Η ελληνική ιδιαιτερότητα να θεωρούνται μεγάλες επιχειρήσεις αυτές που στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον θεωρούνται μικρές και μεσαίες παραμένει. Όμως ο επιχειρηματικός χάρτης της χώρας έχει αλλιάξει, καθώς δεν έζησαν όλες οι επιχειρήσεις την ίδια κρίση. Το μέγεθος, η απορρόφηση των κραδασμών της κρίσης και η προσαρμογή σε αυτήν διαφοροποίησαν τις επιχειρήσεις. Έχουν καταγραφεί αλλαγές και βελτιώσεις στην παραγωγικότητα αρκετών επιχειρήσεων, όμως η ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας που είχε χαθεί είναι στηριγμένη σχεδόν αποκλειστικά στη μείωση του μισθολογικού κόστους και όχι σε άλλους παράγοντες. Η Ελλάδα έχει κερδίσει σε ανταγωνιστικότητα τα τελευταία χρόνια, όμως παραμένει ουραγός στη γραφειοκρατία, στο θεσμικό πλαίσιο, στη διαφάνεια, στην προσέληψη άμεσων ξένων επενδύσεων, ενώ παρότι εξαγεί το 15% του ΑΕΠ της, υπολείπεται των ανταγωνιστών της. Για πάνω από 25 χρόνια, στην Ελλάδα είναι πολύ μικρός ο αριθμός των άμεσων ξένων παραγωγικών επενδύσεων. Εκτός από τις μικρές

επιχειρήσεις, ακόμα και μεγάλες επιχειρήσεις, που είχαν περισσότερες δυνατότητες εξωστρέφειας συνήθως αναπτύσσονταν οριζόντια σε άλλους κλάδους της οικονομίας, αντί να στρέφονται στις εξαγωγές. Στις αλυσίδες αξιών, εγχώριες και διεθνείς, η Ελλάδα υπολείπεται λόγω μεγέθους. Οι μεγάλες επιχειρήσεις “φάροι” μπορούν να βρεθούν στο επίκεντρο, να δημιουργούν παραγωγικά δίκτυα και να οργανώνουν και τις μικρότερες.

Βασικές προκλήσεις

Η οργάνωση και το μέγεθος των επιχειρήσεων σχετίζεται με την ανταγωνιστικότητά τους στις ανοιχτές, διεθνοποιημένες και ανταγωνιστικές αγορές. Η μετάβαση αυτή αφορά και στη στήριξη της απασχόλησης. Μια νέα παραγωγική και βιώσιμη οικονομία δεν είναι δυνατή χωρίς τη βιομηχανία. Εκτός από την αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας, η οποία αφορά κυρίως τις μικρές-μεσαίες επιχειρήσεις, μια άλλη σημαντική πρόκληση αφορά στην πρόσβαση των ελληνικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση. Μια κατάσταση που δεν πρόκειται σύντομα να αλλιάξει ριζικά. Το ζήτημα της εμπιστοσύνης είναι εξίσου σημαντικό. Η διττή πρόκληση για την Ελλάδα είναι από τη μία να έχει βιώσιμα δημόσια οικονομικά και από την άλλη, ο μεγάλος ελέφαντας στο δωμάτιο παραμένει το ζήτημα των ‘κόκκινων δανείων’. Η δημιουργία μεγάλων επιχειρήσεων που θα συμμετέχουν στις διεθνείς αλυσίδες αξίας, ειδικά στις γραμμές παραγωγής προϊόντων υψηλής ποιότητας παραμένει πρόκληση. Η πρόκληση αυτή σχετίζεται και με την ταυτότητα των ελληνικών προϊόντων αλλιώς και της Ελλάδας, καθώς και τις ικανότητες των επιχειρήσεων, ειδικά των μικρομεσαίων, οι οποίες μπορούν να αναπτυχθούν μέσα από αυτές. Επίσης, η μετεγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί ευκαιρία για προορισμούς, όπως η Ελλάδα. Τα επόμενα 5-10 χρόνια η ψηφιοποίηση της βιομηχανίας θα ενθαρρύνει επενδύσεις σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, όπως και τα logistics και την διευκόλυνση του εμπορίου.

Φωτογραφία (από αριστερά): Θεόδωρος Φέσσας, Γεώργιος Σταθάκης, Φοίβος Καρζής, Κωστής Χατζηδάκης, Margareta Drzeniek, Markus J. Beyrer

Επόμενα βήματα

Αν και έχει καταγραφεί πρόοδος στους δείκτες ανταγωνιστικότητας, η γραφειοκρατία και η πρόσβαση στη χρηματοδότηση χρήζουν αντιμετώπισης. Η υπερφορολόγηση πρέπει να αντιμετωπιστεί με διεύρυνση της φορολογικής βάσης και με μείωση των συντελεστών, ώστε η χώρα να τραβήξει το επενδυτικό ενδιαφέρον. Η ύπαρξη ενός σημαντικού αριθμού μεγάλων επιχειρήσεων είναι προϋπόθεση για προϊόντα προστιθέμενης αξίας στις διεθνείς αγορές, φιλοδοξία που απορρέει και από το ανθρώπινο δυναμικό υψηλής κατάρτισης και δυνατότητας. Στο ζήτημα της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων αναφέρθηκαν λύσεις όπως η ενεργοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων της Ευρώπης, δραστηριοποίηση αναπτυξιακών οργανισμών όπως η EBRD, της EIB, το Αναπτυξιακό Ταμείο, η αναπτυξιακή Τράπεζα για την κινητοποίηση των πόρων του σχεδίου Γιούνκερ, η αναβάθμιση του ΕΤΕΑΝ σε αναπτυξιακό Ταμείο, η σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος μέσω της διαχείρισης των κόκκινων δανείων και, τέλος, η χρηματοδότηση του τραπεζικού συστήματος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Είπαν...

“...Όλοι μαζί, επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, κράτος, φορείς (χρειάζεται) να χαράξουμε μια στρατηγική, η οποία να αφορά στο που είμαστε και που θέλουμε να πάμε και μετά να δούμε τι πόρους έχουμε σε ανθρώπινο δυναμικό, στις επιχειρήσεις, στους δημόσιους φορείς και ποια είναι τα εμπόδια στο να φτάσουμε κάπου. Όλοι μας κάτι έχουμε να προσθέσουμε. Ας το προσθέσουμε όμως θετικά...”

Θεόδωρος Φέσσας

“...Δεν πιστεύω ότι η ελληνική οικονομία μπορεί να πετύχει χωρίς έναν σημαντικό αριθμό μεγάλων επιχειρήσεων, που μπορούν να παίξουν το ρόλο του ‘φάρου’. Χωρίς αυτές, δεν θα μπορείτε από ένα σημείο και μετά να συμμετέχετε στις διεθνείς παραγωγικές αλυσίδες υψηλής ποιότητας...”

Markus J. Beyrer

Ο προσανατολισμός του νέου επενδυτικού νόμου απομακρύνεται σχετικά από τις επιδοτήσεις, το νέο πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις και το πλαίσιο για τις αδειοδοτήσεις πρέπει να εφαρμοστούν σύντομα, όπως και η περαιτέρω μείωση του χρόνου ίδρυση των επιχειρήσεων. Για τη ρευστότητα απαιτείται στην πράξη ένα σύστημα κινήτρων και κυρώσεων για τις Τράπεζες για την εφαρμογή του νόμου και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης. Τέλος, τονίστηκε η σημασία μιας κοινής δέσμευσης και συμφωνίας στο πολιτικό σύστημα και στην αγορά για αλληλαγές, όπως η δικαστική μεταρρύθμιση, η διοικητική μεταρρύθμιση, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές, τα τελωνεία, κλπ. Επιχειρηματίες, εργαζόμενοι, κράτος, φορείς, ιδιωτικός τομέας, δημόσιος τομέας χρειάζονται προσανατολισμό και σχέδιο, ώστε να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη, που αποτελεί παράγοντα κλειδί για την ανάπτυξη.

Συμμετέχοντες

Συντονισμός:
Φοίβος Καρζής
Δημοσιογράφος

Ομιλητές:
Γεώργιος Σταθάκης
Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης
και Τουρισμού

Κωστής Χατζηδάκης
Βουλευτής Β' Αθηνών και
Αντιπρόεδρος της Ν.Δ.

Θεόδωρος Φέσσας
Πρόεδρος, ΣΕΒ

Margareta Drzeniek
Head of Global Competitiveness
& Risks Team, WEF

Markus J. Beyrer
Director General,
BUSINESSEUROPE.

ΜΕΡΟΣ Β'

124

Προτάσεις Πολιτικής
για Επενδύσεις,
Ανάπτυξη & Δουλειές

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη διάρκεια του Βιομηχανικού Συνεδρίου αποτέλεσε κοινή διαπίστωση ότι το επιχειρηματικό περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργούν οι ελληνικές επιχειρήσεις, δρα ανασταλτικά στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα. Θέτει τα όρια των δυνατοτήτων ανταγωνιστικής δραστηριοποίησης τους στις διεθνείς αγορές και αποτελεί έναν από τους κύριους λόγους αδυναμίας προσέληψης μεσαίας και μεγάλης κλίμακας παραγωγικών επενδύσεων.

Η ανάκαμψη της βιομηχανίας και η δημιουργία υψηλών ρυθμών ανάπτυξης του ΑΕΠ, περνάει μέσα από την παραγωγή εμπορεύσιμων προϊόντων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και τις εξαγωγές. Κλειδί για όλες αυτές τις δραστηριότητες είναι ένα γόνιμο επενδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον που ενθαρρύνει τις παραγωγικές δραστηριότητες να επιδεικνύουν δυναμισμό και δυνατότητα να ανταπεξέλθουν στο διεθνή ανταγωνισμό.

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν πολλή παραδείγματα δυναμικών βιομηχανικών δραστηριοτήτων που μπορούν ωθήσουν την οικονομία και παραγωγική βάση προς τα εμπρός. Είναι δραστηριότητες με σημαντική συνεισφορά στην οικονομία και στη δημιουργία εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Απασχολούν ανθρώπινο δυναμικό όλων των ειδικοτήτων σε σταθερές θέσεις εργασίας. Επίσης, συνθέτουν σημαντικό μέρος των ελληνικών εξαγωγών (90% των εξαγωγών προϊόντων το 2015 προέρχονται από την μεταποίηση). Αυτές οι δραστηριότητες έχουν ανταπεξέλθει ικανοποιητικότερα στην κρίση και εξακολουθούν να διατηρούν δυναμική παρουσία στο εξωτερικό. Τα προϊόντα τους είναι ανεγνωρισμένης ποιότητας, έχουν δοκιμασμένες παραγωγικές δυνατότητες και αποτελούν σημαντικό στοιχείο του «ελληνικού ονόματος» διεθνώς.

Πρόκειται για βιομηχανικές επιχειρήσεις με ισχυρή και μακρά παρουσία στην ελληνική οικονομία, που αξιοποιούν εγχώριους πόρους (όπως η βιομηχανία τροφίμων και η εξορυκτική βιομηχανία), λειτουργούν σε παραγωγικά δίκτυα (όπως η εφοδιαστική αλυσίδα), διατηρούν σημα-

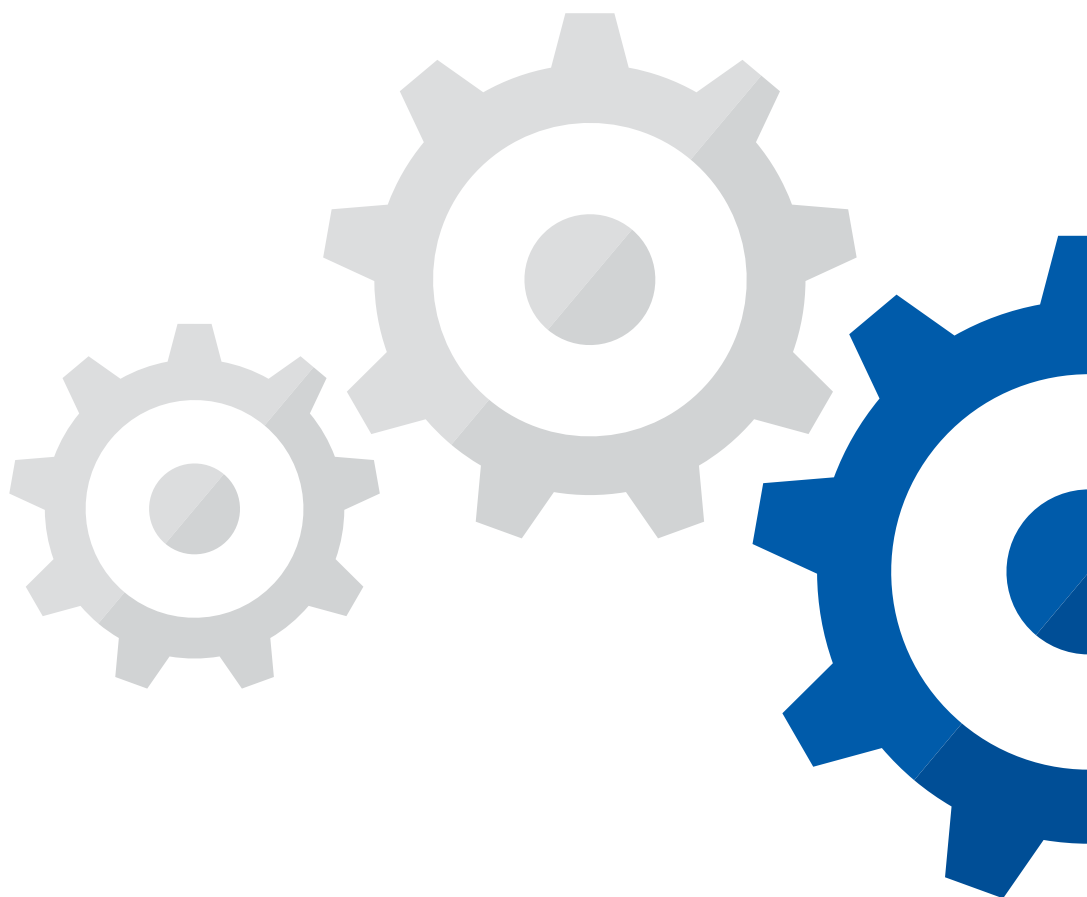
ντική ερευνητική και καινοτομική δραστηριότητα (όπως η φαρμακοβιομηχανία). Είναι επιχειρήσεις που συμβάλλουν αποφασιστικά στις οικονομίες κλίμακας, στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην εξωστρέφεια (όπως η βιομηχανία μετάλλου και τα δομικά υλικά), καθώς δημιουργούν και αξιοποιούν συγκριτικά και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε δύσκολες διεθνείς αγορές. Επίσης μπορούν να αποτελέσουν τον κορμό των παραγωγικών δικτύων, γύρω και από μεγαλύτερες επιχειρήσεις, διαμορφώνοντας ένα νέο επιχειρηματικό οικοσύστημα και υλοποιώντας ένα νέο παραγωγικό υπόδειγμα. Οι δυναμικές επιχειρήσεις αποτελούν και καίριο πυλώνα των δημοσίων εσόδων καθώς συνεισφέρουν πολύ σημαντικά ποσά σε φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων (49.7% σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), εισφορές και σταθερές θέσεις εργασίας (1εκατομμύριο συνολικά, άμεσες και έμμεσες).

Ωστόσο, όλες οι παραγωγικές δραστηριότητες έχουν πληγεί από την κρίση αλλοιώνοντας τα επιχειρηματικά τους χαρακτηριστικά και μειώνοντας τις δυνατότητες δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ή/και μεγαλύτερης συμβολής στα δημόσια ταμεία. Η Ελλάδα, ως χώρα εθνικού κινδύνου, είναι πλέον και μία χώρα υψηλού επενδυτικού κινδύνου. Η καταρράκωση της εσωτερικής ζήτησης, η μεγάλη δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση, η υπερφορολόγηση, το ενεργειακό κόστος, καθώς και οι μεγάλες δυσκολίες στη στήριξη των εξαγωγών, αποτελούν σημαντικές επιπτώσεις των τελευταίων ετών. Στα παραπάνω πρέπει να προστεθούν οι χρόνιες δυσλειτουργίες του επενδυτικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα, και οι επιπτώσεις από την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls). Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι μία ραγδαία αποεπένδυση που απειλεί τον παραγωγικό ιστό της χώρας και λειτουργεί ανασταλτικά σε κάθε προσπάθεια αναπτυξιακής κινητοποίησης.

Δεν χωράει αμφιβολία πως η ανάπτυξη ανταγωνιστικών προϊόντων που ενσωματώνουν καινοτομία, που λειτουργούν ανταγωνιστικά, δημιουργούν προστιθέμενη αξία και σταθερές θέσεις εργασίας προϋποθέτει επενδυτικό περιβάλλον που θα συμβάλει ενεργά στην οικονομική ανάπτυξη. Η εκπόνηση σχεδίου βελτίωσης του επενδυτικού περιβάλλοντος με στόχους, ορόσημα και μέσα για την επίτευξη τους, απαιτεί την ενεργό συνεργασία τόσο μεταξύ των φορέων της παραγωγικής οικονομίας όσο και μεταξύ φορέων της παραγωγικής οικονομίας και του κράτους.

Οι προτάσεις που ακολουθούν αποτελούν προϊόν του βιομηχανικού συνεδρίου του ΣΕΒ και της συνεργασίας των βιομηχανικών και κλαδικών συνδέσμων της χώρας για τον εντοπισμό των εμποδίων στην αποτελεσματική επιχειρηματική δραστηριοποίηση και την αντιμετώπισή τους.

Συμμετείχαν οι βιομηχανικοί σύνδεσμοι της χώρας δηλαδή, ο ΣΕΒ Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ), ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Αττικής – Πειραιώς (ΣΒΑΠ), ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας & Κεντρικής Ελλάδος (ΣΒΘΚΕ), ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος (ΣΕΒΠΔΕ), ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας (ΣΒΣΕ), καθώς και κλαδικοί σύνδεσμοι δυναμικών κλάδων όπως ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ), ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Εταιριών Ελλάδας (ΣΦΕΕ), η Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανιών (ΠΕΦ), ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ), η Ελληνική Εταιρία Logistics (EEL), η Ένωση Εταιριών Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΕΚΤ) και ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βιομηχανών & Αντιπροσώπων Αρωμάτων και Καλλυντικών (ΠΣΒΑΚ).

1

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Η διαχείριση της κρίσης των δίδυμων δημοσιονομικών και εμπορικών ελλειμμάτων, μέσω πολλών και σκληρών θυσιών, οδήγησε μεν στην αντιμετώπιση αυτών των δυο ελλειμμάτων αλλά είχε και τεράστιο κόστος στην παραγωγική οικονομία, στη ρευστότητα, στις επενδύσεις, στις διεθνείς συναλλαγές.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις εξακολουθούν να έχουν κόστος χρήματος πολύ υψηλότερο από το διεθνή ανταγωνισμό. Δανείζονται, όταν μπορούν, με επιτόκιο διπλάσιο του μ.ο. της Ευρωζώνης. Ωστόσο, πολλές αξιόλογες και δυναμικές επιχειρήσεις με ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες δεν μπορούν να παραμείνουν ανταγωνιστικές με τόσο επιβαρυντικούς όρους χρηματοδότησης. Οι επιχειρήσεις αυτές αποτελούν τον κορμό της ελληνικής παραγωγής.

Το πρόβλημα χρηματοδότησης της ιδιωτικής οικονομίας αποτυπώνεται με δύο εμφανείς τρόπους: Αδυναμία πρόσβασης στη χρηματοδότηση και υψηλό κόστος όταν αυτή τελικά προκύπτει. Εξίσου σημαντικές είναι και προεκτάσεις του προβλήματος που προκύπτουν ειδικά κατά την υπογραφή διεθνών συμβάσεων. Το «Ελληνικό ρίσκο» και ο αποκλεισμός, στην πράξη, των ελληνικών τραπεζών από σειρά διεθνών συναλλαγών, οδηγούν τελικά στην απώλεια των συμβολαίων αυτών.

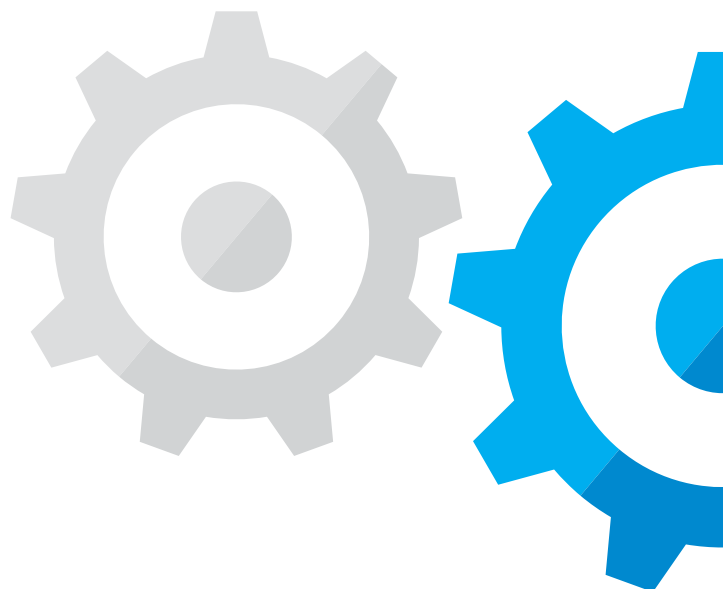
Επιπλέον, το ιστορικό επιλογών της Δημόσιας Διοίκησης είχε ως αποτέλεσμα ξένοι επενδυτές που εμπιστεύτηκαν τη χώρα και επένδυσαν σε αυτή να καταγράφουν

σημαντικές απώλειες, όχι λόγω κακών επιχειρηματικών χειρισμών αλλά λόγω αντικρουόμενων και αντιφατικών θεσμικών παρεμβάσεων της Δημόσιας Διοίκησης.

“Η τραπεζική χρηματοδότηση ως βασικός μηχανισμός ρευστότητας των επιχειρήσεων προϋποθέτει την πρόσβαση αυτών με εύλογους όρους στις διεθνείς αγορές, κάτι που είναι άμεση συνάρτηση της μείωσης του πολιτικού ρίσκου της χώρας”.

ΟΚΤΩ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Πραγματική, απρόσκοπτη ταχεία εξόφληση των υποχρεώσεων του κράτους** προς την παραγωγική οικονομία (πχ επιστροφές ΦΠΑ, εξόφληση ενισχύσεων, εκταμίευση ΕΣΠΑ, κ.λπ).
- 2. Τέλος στην κάλυψη των ταμειακών ελλειμμάτων** του κράτους με άντληση ρευστότητας από το τραπεζικό σύστημα και στερώντας αυτή τη ρευστότητα από την παραγωγική οικονομία.
- 3. Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων**, ειδικά σε θέματα «δεύτερης ευκαιρίας» και απλοποίησης των διαδικασιών εξαγορών & συγχωνεύσεων.
- 4. Θεσμοθέτηση εναλλακτικών τρόπων χρηματοδότησης των επιχειρήσεων** εκτός του τραπεζικού συστήματος.
- 5. Παρακολούθηση της εφαρμογής του νέου πλαισίου διευθέτησης οφειλών και αντιμετώπισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων** και υιοθέτηση βελτιώσεων όταν καταγράφεται ότι αυτές θα είναι επωφελείς για την ανάκαμψη της οικονομίας. Ειδικότερα, είναι αναγκαία η παραδοχή της μη βιωσιμότητας ορισμένων επιχειρήσεων, η διαπίστωση της αδυναμίας εξυπηρέτησης των δανείων τους και η διευθέτηση των ζημιών αυτών από τις τράπεζες. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τόσο την απελευθέρωση ρευστότητας για την παραγωγική οικονομία όσο και τον τερματισμό της στρεβλής επιδότησης των προβληματικών επιχειρήσεων από υγιείς, μέσω υψηλότερων επιτοκίων για να απολαμβάνουν οι προβληματικές πληθυσματικά χαμηλά επιτόκια.
- 6. Θεσμοθέτηση εναλλακτικών τρόπων κεφαλαιακής ενίσχυσης των εγχώριων επιχειρήσεων**, με αξιοποίηση συμπληρωματικών χρηματοοικονομικών εργαλείων που απευθύνονται στην επενδυτική κοινότητα όπως: αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, μετατρέψιμα εταιρικά ομόλογα και εταιρικά ομόλογα υψηλής απόδοσης.
- 7. Μείωση κόστους μεταβίβασης** εταιρικών μεριδίων και στοιχείων ενεργητικού.
- 8. Άρση φορολογικών αντικινήτρων** που αποτρέπουν τις τιτλοποιήσεις επιχειρηματικών δανείων και την επένδυση ιδιωτών σε αμοιβαία εταιρικών δανείων.

2

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Η βιομηχανική πολιτική βρίσκεται από το 2010 στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών. Είναι εκ των βασικών διαρθρωτικών πτυχών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και αφορά στην οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας μέσα από την αναγέννηση της παραγωγικής (μεταποιητικής) βάσης της Ευρώπης, την προσέλκυση επενδύσεων, και τη στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης.

Στην Ελλάδα, η κρίση των δίδυμων ελλειμμάτων έχει εξελιχθεί πλέον και σε κρίση επενδύσεων. Έχει αφήσει βαθιές πληγές στην ελληνική οικονομία, με κύρια εξ αυτών τη ριζική αποεπένδυση, την ανεργία του 25% και συσσωρευμένα προβλήματα ανταγωνιστικότητας παρά τη βελτίωση σε επιμέρους δείκτες. Στην Ελλάδα, η έξοδος από την κρίση και η επανάκτηση του χαμένου μεριδίου της μεταποίησης στο ΑΕΠ θα εξαρτηθεί από την ικανότητα της οικονομίας να οργανώσει την αναγκαία επενδυτική κινητοποίηση στη βιομηχανία και τη μεταποίηση.

Είναι προτεραιότητα η αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων που εντοπίζονται στην αντιστροφή της ακραίας αποεπένδυσης, τη θεσμοθέτηση και λειτουργία σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων, τη δημιουργία γόνιμου επενδυτικού περιβάλλοντος και την επιλογή κρίσιμων παραγωγικών τομέων με ανταγωνιστική ετοιμότητα και πολλαπλασιαστική ικανότητα. Το τελευταίο συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη εξωστρέφειας, καινοτομίας και νέων τεχνολογιών, τη βελτίωση της παραγωγικότητας της

οικονομίας και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας. Ωστόσο, τα σημερινά εργαλεία ενθάρρυνσης επενδύσεων έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο τους. Οι «αναπτυξιακοί νόμοι» χρειάζονται ριζικό επανασχεδιασμό, οι δημόσιοι πόροι και το ΕΣΠΑ δεν επαρκούν επ ουδενί, ενώ τα κίνητρα των φορολογικών κωδίκων δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα.

Απαιτείται μία νέα επενδυτική λογική. Μία ριζικά διαφορετική προσέγγιση ενθάρρυνσης επενδύσεων και θέσεων εργασίας μέσα από μία «έξυπνη φορολογία» που ξεφεύγει από τη διαδικασία ποσοτικής κατανομής βαρών βάσει εισοδημάτων και ποσοστών και επιτρέπει ένα ενάρετο κύκλο πραγματικής αξιοποίησης, επανεπένδυσης και πολλαπλασιασμού των δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Ταυτόχρονα, εξίσου κρίσιμη είναι και η άρση των διαφόρων αντικινήτρων. Η πρόταση είναι δημοσιονομικά ουδέτερη και στοχεύει στην κινητοποίηση οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων κάθε κλίμακας σε παραγωγικούς τομείς προστιθέμενης αξίας και υψηλής παραγωγικότητας. Προτείνονται ενεργητικές πολιτικές αντί για την αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης που είναι ατελέσφορη για τα δημόσια έσοδα και παρακινδυνευμένη για το μέλλον των επιχειρήσεων. Η πρόταση συμβαδίζει με τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας, νέων θέσεων εργασίας, εξωστρέφειας, επιχειρηματικής αριστείας, καλύτερης οργάνωσης της παραγωγικής βάσης, παραγωγικών δικτύων γύρω από οργανωμένες επιχειρήσεις, κ.λπ.

“Χρειάζεται ένα αναπτυξιακό αντίβαρο στην υπέρ-φορολόγηση που θα επιτρέψει ένα ενάρετο κύκλο αξιοποίησης, επανεπένδυσης και πολλαπλασιασμού των ιδιωτικών πόρων ώστε να δημιουργηθούν νέα δημόσια έσοδα και αναπτυξιακές προϋποθέσεις”.

ΕΝΝΕΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. Οριζόντια ενθάρρυνση των οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων μεσαίας και μεγαλύτερης κλίμακας, σε παραγωγικούς τομείς και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Μεταστροφή από την αναποτελεσματική πρακτική των επιχορηγήσεων σε μία νέα φορολογική λογική που **επιβραβεύει** ένα ενάρετο αναπτυξιακό κύκλο (α) διαρκούς επιβράβευσης κερδών άρα φορολογικών εσόδων (β) μετασχηματισμού τους σε παραγωγικές επενδύσεις (γ) δημιουργίας πρόσθετων κερδών άρα νέων φορολογικών εσόδων. Η πρόταση επιδιώκει μία **επενδυτική κινητοποίηση** μέσα από τη δυνατότητα μεταφερόμενης υπερ-έκπτωσης νέου *capex* σε ποσοστό 200%, συμπληρωματικά με μειωμένο φορολογικό συντελεστή (πχ 20%) σε περίπτωση επανεπένδυσης κερδών.

2. Ενθάρρυνση εμβληματικών επενδύσεων (κάθετο κίνητρο) σε τεχνολογία, υποδομές, περιβάλλον, βιομηχανία, μεταποίηση, κτλ, που δημιουργούν θετικές εξωτερικές επιδράσεις, πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και νέες θέσεις εργασίας. Προτείνεται η θέσπιση ανταγωνιστικής και σταθερής φορολόγησης δεκαετούς διάρκειας. Ενδεικτικά, για *capex* >€100εκ η φορολογία μειώνεται στο 20%, ομοίως, για >1000 νέες προσλήψεις.

3. Οριζόντια ενθάρρυνση επενδύσεων σε επιταχυντές της ανάπτυξης

i. **Εγκατάσταση στην Ελλάδα επιχειρηματικών κέντρων**, κέντρων logistics, μονάδων κοινών υπηρεσιών R&D, κ.λπ. Έως σήμερα, η Ελλάδα δεν έχει αποδειχθεί ελκυστικός προορισμός. Με αιχμή τη **φορολογική προβλεψιμότητα**, επιδιώκεται η δυναμική προσέλκυση τέτοιων διεθνών δραστηριοτήτων. Η διατήρηση σταθερών περιθωρίων για 15 έτη και η φορολογική ελάφρυνση κατά 50% για νέες θέσεις, ενθαρρύνει τη δυναμική αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της χώρας (γεωγραφική θέση, υποδομές, υψηλό επίπεδο κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού, συμμετοχή στην ΕΕ, κ.λπ).

ii. **Επενδύσεις στην έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία.** Μέσα από μία οριζόντια **ενεργητική φορολογική λογική**, δίνονται ισχυρά κίνητρα μετασχηματισμού του R&D σε συστατικό ανταγωνιστικότητας και νέων θέσεων εργασίας. Η πρόταση αφορά σε υπερ-εκπτώσεις δαπανών R&D που ανεβάζουν το φορολογικό όφελος στο 35% από το 8,7% σήμερα, ταυτόχρονα με τη διεύρυνση του ορισμού των δαπανών R&D που εκπνέουν.

- iii. **Ενθάρρυνση ευρεσιτεχνιών.** Ενίσχυση του κινήτρου περί ευρεσιτεχνίας (άρθρο 71, Ν.3842/2010), αντί της δημιουργίας αφορολόγητου αποθεματικού που στην ουσία πρόκειται για μετατιθέμενη φορολογία. Αυτό επιτυγχάνεται είτε με μειωμένη φορολογία (πχ. 10% effective tax rate) για έσοδα από ευρεσιτεχνίες (πώληση ή παραχώρηση χρήσης) είτε με συγκεκριμένη φορολογική έκπτωση με τη μορφή φορολογικής πίστωσης (tax credit). Καίρι-ας σημασίας η απουσία χρονικών περιορισμών και η διασφάλιση ανταγωνιστικής φορολόγησης για τα έσοδα από την καινοτομία (πχ κάτω από 10% όσο η καινοτομία παράγει έσοδα). Με τη παρέμβαση αυτή, η Ελλάδα καθίσταται σαφώς ελκυστικότερος προορισμός δραστηριοτήτων καινοτομίας.
- iv. **Εξορθολογισμός μεταφοράς ζημιών.** Πληθώρα Ελληνικών εταιρειών συσσωρεύουν ζημιές και, χωρίς ανατροπή του δυσχερούς περιβάλλοντος, θα συνεχίσουν να το κάνουν. Η πρόταση **μετατρέπει τη φορολογία σε αναπτυξιακό μοχλό**, επιτρέποντας τη μεταφορά οικονομικών ζημιών για 12 έτη (έναντι 5 ετών σήμερα) και μέχρι του 70% των κερδών. Η αξιοποίηση φορολογικών χειρισμών διευκολύνει την ανάκτηση ανταγωνιστικότητας και την επαναφορά σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.
- v. **Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας** με εργαλεία υποστήριξης επιχειρηματικών οικοσυστημάτων, όπως clusters, θερμοκοιτίδες και επιταχυντές και κίνητρα για επενδύσεις.
- 4. Άρση αντικινήτρων για την αναστροφή του επενδυτικού κλίματος** με εστίαση στο φορολογικό έλεγχο των ανελέγκτων χρήσεων, άρση των άμεσων και έμμεσων φόρων στην παραγωγή, επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας, κ.λπ.
- 5. Ταχύτερες και διαφανείς διαδικασίες** ένταξης, ελέγχου και πιστοποίησης των επενδύσεων, είτε μέσα από ειδικούς επιθεωρητές – ελεγκτές είτε με μετατροπή των ελέγχων σε φορολογικούς ελέγχους.
- 6. Αποτελεσματικός συντονισμός δημόσιας χρηματοδότησης** μέσα από τη δημιουργία ανεξάρτητου συντονιστικού μηχανισμού και αξιοποίησης μείγματος ανακυκλούμενων εργαλείων (πχ δάνεια επιμερισμού κινδύνου, εγγυήσεις, factoring, συν-επενδύσεις, ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, microfinance, κ.λπ), κυρίως για ΜμΕ.
- 7. Διαφάνεια αξιοποίησης δημόσιας χρηματοδότησης.** Προτείνεται η δημιουργία ενός ταμείου ανακυκλούμενων πιστώσεων, που θα είναι εισηγμένο στο ΧΑΑ, και το οποίο θα αποτελέσει εργαλείο συντονισμού της χρηματοδότησης σε συνεργασία με τις τράπεζες διασφαλίζοντας τον απαραίτητο βαθμό διαφάνειας, αποτελεσματικότητας και αξιοπιστίας. Το Ταμείο θα διοικείται από στελέχη της αγοράς με εγνωσμένη επαγγελματική εμπειρία και θα υπόκειται σε όλους τους κανόνες που διέπουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ευρωζώνης (κανόνες Βασιλείας, κ.λπ). Θα συντονίζει τη χρηματοδότηση σε παραγωγικές επενδύσεις μικρής, μεσαίας και μεγάλης κλίμακας με προτεραιότητα στην εμβάθυνση και διεύρυνση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανικής παραγωγής και της μεταποίησης, στην αύξηση των διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων, στην ενσωμάτωση της καινοτομίας στο πλήρες φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας, κ.λπ. Η επιλογή των έργων για χρηματοδότηση θα αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες της επιχειρηματικής κοινότητας και θα διενεργείται με αμιγώς χρηματοοικονομικά κριτήρια.

8. **Αποσύνδεση του εθνικού κινδύνου** (sovereign risk) από τον επιχειρηματικό κίνδυνο, π.χ. μέσα από την εισαγωγή ξεχωριστών κριτηρίων ρίσκου και ωρίμανσης ώστε να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση των έργων χωρίς υπέρμετρη αρνητική επιρροή από εξωτερικούς παράγοντες.
9. **Νέο ΕΣΠΑ:** Αξιοποίηση των δυνατοτήτων του νέου ΕΣΠΑ για την ενσωμάτωση καινοτομίας, ψηφιακών τεχνολογιών και επιχειρηματικής αριστείας στις ΜμΕ με στόχο την αποδοτική ένταξή τους σε οικοσυστήματα (επιχειρηματικά παραγωγικά δίκτυα) γύρω από την οργανωμένη και εξωστρεφή βιομηχανική παραγωγή.

3

ΜΕΙΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Εισαγωγή

Το κόστος παραγωγής της βιομηχανίας επηρεάζεται σημαντικά από τα ενεργειακά τιμολόγια. Ιδιαίτερα δε για τις βιομηχανίες έντασης ενέργειας, οι οποίες συνθέτουν ένα από τα πλέον δυναμικά και εξωστρεφή δείγματα του παραγωγικού μας ιστού, το ενεργειακό κόστος ανέρχεται στο 30-50% του κόστους παραγωγής.

Εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι ένα ανταγωνιστικό συνολικό κόστος ενέργειας είναι προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, δηλαδή για εξαγωγές, παραγωγικές επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας. Ειδικά για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, το κόστος ενέργειας συνιστά παράγοντα που επηρεάζει αποφασιστικά την ίδια τη βιωσιμότητά τους.

Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες στηρίζουν την εθνική τους βιομηχανία, εξασφαλίζοντας με τη χρήση διαφόρων εργαλείων, πρόσβαση σε ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας και χαμηλές ρυθμιζόμενες χρεώσεις και φόρους που διανομοφώνουν ένα συνολικό κόστος ενέργειας σημαντικά χαμηλότερο του ελληνικού έως και 30-40%.

Κατά συνέπεια, προκύπτει ότι για να εξασφαλισθεί η επιβίωση των παραγωγικών μονάδων στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης, χρειάζεται δραστική μείωση του τελικού κόστους των ενεργειακών προϊόντων που χρησιμοποιεί η βιομηχανία και ιδιαίτερα της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου σε επίπεδα ανάλογα των Ευρωπαίων ανταγωνιστών.

Οι πρόσφατα θεσμοθετηθείσες αλλαγές στη φορολόγηση του φυσικού αερίου ηλεκτροπαραγωγής και βιομηχανικής χρήσης, η ενεργοποίηση από τις αρχές του 2016 της πρόβλεψης για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών διακοπόμενου φορτίου καθώς και η από το 2014 αντιστάθμιση του έμμεσου κόστους δικαιωμάτων εκπομπών θερμοκηπίου συνιστούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

“Η άμεση μείωση του κόστους των ενεργειακών προϊόντων, σε επίπεδα ανάλογα του ευρωπαϊκού ανταγωνισμού, είναι σημαντικός παράγοντας για την επιβίωση των εξωστρεφών παραγωγικών μονάδων”.

ΟΚΤΩ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. **Κατάργηση της διάκρισης Μέσης Τάσης (5 Ευρώ/MWH) και Υψηλής Τάσης (2,5 Ευρώ/MWH)** στην εφαρμογή του Ενιαίου Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) στην ηλεκτρική ενέργεια με την υιοθέτηση του συντελεστή της υψηλής και για τη μέση τάση.
2. **Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο των κατευθυντηρίων γραμμών (ΕΕΑΓ)** για κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας για την περίοδο 2014-2020 (SWD (2014) 139, 140). Οι νέες κατευθυντήριες γραμμές που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 9 Απριλίου 2014 στοχεύουν, κατά κύριο λόγο, στην υιοθέτηση μέτρων για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ενεργοβόρου ευρωπαϊκής βιομηχανίας σε αντιστάθμιση των εφαρμοζόμενων πολιτικών στους τομείς της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Παρέχεται έτσι δυνατότητα ελαφρύνσεων επιλεγμένων κλάδων της ενεργοβόρου βιομηχανίας, με τρόπο συμβατό με το ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού.
3. **Θεσμοθέτηση της δυνατότητας της ηλεκτροβόρου βιομηχανίας** για απευθείας εισαγωγή ηλεκτρικού ρεύματος καθώς και για σύναψη διμερών συμβάσεων με ηλεκτροπαραγωγούς.
4. **Απόλυτη εξασφάλιση των πόρων για την αντιστάθμιση του κόστους έμμεσων εκπομπών για τα έτη 2016-2020** από τα έσοδα δημοπράτησης δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου.
5. **Ενεργοποίηση του μηχανισμού NOME** με τρόπο που να εξασφαλίζει όφελος για τη βιομηχανία.
6. **Εξορθολογισμός των τελών** μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου.
7. **Επέκταση των ισχυουσών απαλλογών** από τον ΕΦΚ ηλεκτρικής ενέργειας και για την περίπτωση της ορυκτολογικής κατεργασίας.
8. **Έναρξη λειτουργίας του προσωρινού συστήματος πληρωμών δυναμικότητας** εν αναμονή του σχεδιασμού και υλοποίησης του μόνιμου μηχανισμού.

4

ΠΡΩΘΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

Εισαγωγή

Η διείσδυση, η ποιότητα και το κόστος των ψηφιακών τεχνολογιών επιδρούν στην παραγωγικότητα της βιομηχανίας πέρα από καθημερινές ανάγκες επικοινωνίας (διαχείριση αποθεμάτων, παρακολούθηση στόλου οχημάτων και προϊόντων σε μεταφορά, έξυπνοι μετρητές, ηλεκτρονικό εμπόριο και επικοινωνία με πελάτες και προμηθευτές, ηλεκτρονικές συναλλαγές και διαδικασίες με το δημόσιο, επικοινωνία με δίκτυο πωλητών, αποθήκευση και διαχείριση δεδομένων – cloud-, μείωση κόστους εντύπων και αποθηκευτικών χώρων, παρακολούθηση συνθηκών θερμοκρασίας και υγρασίας σε απομονωμένους χώρους, κ.α.)

Ταυτόχρονα, η βιομηχανία αποτελεί σημαντικό προμηθευτή των τηλεπικοινωνιών. Οι τηλεπικοινωνίες στην Ελλάδα επένδυσαν €719 εκ. το 2015 παρά το δυσμενές περιβάλλον. Τα επόμενα έτη αναμένεται περαιτέρω αύξηση των επενδύσεων για την αναβάθμιση των δικτύων. Ελληνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται και καινοτομούν στην παραγωγή τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και λογισμικού, και με όχημα την εγχώρια αγορά επεκτείνονται στο εξωτερικό. Η συμβολή μόνο των κινητών επικοινωνιών ανέρχεται σε €9.5 δισ. ή 5,4% του ΑΕΠ το 2015 με το 3,1% της συνεισφοράς αυτής να οφείλεται στην επίδραση στην παραγωγικότητα. Παράλληλα, συμβάλλουν στην απασχόληση με 42,5 χιλ. θέσεις εργασίας και στα δημόσια έσοδα με €1,165 δισ.

Η Ελλάδα, όμως, εξακολουθεί να αποκλίνει από την Ευρώπη στην υιοθέτηση των ψηφιακών επικοινωνιών, τόσο από τις επιχειρήσεις, όσο και από το δημόσιο και τα νοικοκυριά. Οι υπηρεσίες cloud αξιοποιούνται από μόλις το 6,5% των επιχειρήσεων έναντι 20,5% στην ΕΕ ενώ η χρήση ηλεκτρονικών αποδείξεων είναι στο 4,1% έναντι 31,5% στην ΕΕ. Ο τζίρος από το ηλεκτρονικό εμπόριο στην ΕΕ αγγίζει το 25% ενώ στην Ελλάδα ανέρχεται μόλις σε 1,7% για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Οι αιτίες της απόκλισης είναι η υπερφορολόγηση των ψηφιακών επικοινωνιών που αυξάνει το κόστος τους συγκριτικά με άλλες χώρες, η καθυστέρηση στην αναβάθμιση των δικτύων λόγω δυσλειτουργιών στις διαδικασίες αδειοδότησης, η ελλιπής υιοθέτηση και προώθηση ψηφιακών επικοινωνιών από τον ιδιωτικό τομέα λόγω κόστους και από το δημόσιο λόγω απουσίας εθνικής στρατηγικής ψηφιακής ανάπτυξης.

Τα οφέλη από τη σύγκλιση με την Ευρώπη είναι σημαντικά. Οι διαθέσιμες μελέτες συμφωνούν στην άποψη ότι η σύγκλιση της Ελλάδας με το μέσο όρο της Ευρώπης στη διείσδυση της χρήσης δεδομένων μέσω κινητών επικοινωνιών μπορεί να αποφέρει αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,2% έως το 2020.

“Η ανάπτυξη ψηφιακών δικτύων νέας γενιάς και η μείωση του κόστους των επικοινωνιών αποτελούν προϋπόθεση για την υιοθέτηση και ανάπτυξη καινοτομιών, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας”.

ΔΥΟ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Υιοθέτηση και ταχεία εφαρμογή ενός Εθνικού Σχεδίου Ψηφιακής Πολιτικής για την Ελλάδα με ορίζοντα το 2020.** Το Σχέδιο μπορεί να εκπονηθεί με ευθύνη και εποπτεία της Ελληνικής Πολιτείας με την ενεργό συμμετοχή και των επιχειρηματικών φορέων και να αφορά στην ανάπτυξη υποδομών, υποστηρικτικό θεσμικό πλαίσιο και κίνητρα.
- 2. Ευθυγράμμιση του κόστους των επικοινωνιών και του Διαδικτύου με την Ε.Ε.** Επισημαίνεται ότι το κόστος των κινητών επικοινωνιών αυξάνεται κατά 12%-20% και των σταθερών επικοινωνιών κατά 5% από τα ειδικά τέλη που επιβάλλονται. Η συνολική επιβάρυνση από έμμεσους φόρους μαζί με το ΦΠΑ ανέρχεται σε 39%-49% για τις κινητές επικοινωνίες και 30% στις σταθερές επικοινωνίες και είναι η υψηλότερη στην Ευρώπη, όπου στις περισσότερες χώρες η έμμεση φορολογία κυμαίνεται μεταξύ 20%-25%.

5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Εισαγωγή

Η Ελληνική οικονομία παραμένει μία «κλειστή» οικονομία, με τις εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών να περιορίζονται στο 28.8% του ΑΕΠ (ή €53.4 δισ.) το 2015 (παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε μετά το 2009), έναντι της Πορτογαλίας με 40%, της Γερμανίας με 46% αλλιά και της μικρής Εσθονίας με 84% (στοιχεία 2014). Παράλληλα, η συνεχιζόμενη εξαγωγική κόπωση έδειξε ότι οι αποσπασματικές μεταρρυθμίσεις σε διοικητικά εμπόδια δεν αποτελούν από μόνες τους αντίδοτο. Η βελτίωση των εξωστρεφών χαρακτηριστικών της οικονομίας αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την ταχύτερη έξοδο από την κρίση και τη βιώσιμη ανάκτηση θέσεων εργασίας.

Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες (ο ευρύτερος δευτερογενής τομέας δηλαδή) συνεισφέρουν κατά 12.6% στο ΑΕΠ και άνω του 90% των εξαγωγών προϊόντων (περίπου €24.6 δισ. το 2015). Ωστόσο, για πάνω από μία πενταετία καταβάλλουν πραγματικό κόστος χρήματος διπλάσιο της Ευρωζώνης, ενώ η ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις κόστους και δυσχέρειες πρόσβασης λόγω της δυσανάλογης επίδρασης του εθνικού κινδύνου (country risk) στον επιχειρηματικό κίνδυνο (corporate risk).

Οι εξαγωγές προϊόντων παρουσιάζουν επιπρόσθετα και δομικές δυσλειτουργίες με την ελληνική παραγωγή προϊόντων μεσαίας και υψηλής τεχνολογίας (που τυπικά έχουν μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία) να είναι στο ~29% του συνόλου των εξαγωγών προϊόντων. Η επίδοση αυτή απέχει σημαντικά από το μέσο όρο της ΕΕ-27 που είναι στο ~40%.

Για να επιτευχθεί ο στόχος διπλασιασμού της συμμετοχής των εξαγωγών (προϊόντων, καυσίμων και υπηρεσιών) στο ΑΕΠ μέχρι το 2025 με ταυτόχρονο διπλασιασμό της συνεισφοράς της μεσαίας τεχνολογίας στις εξαγωγές (από το 12% σήμερα) σε βάθος δεκαετίας, απαιτούνται:

- Διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των παραδοσιακών εξαγωγικών επιχειρήσεων (π.χ. με >50% του κύκλου εργασιών από εξαγωγές).
- Διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης. Πρέπει να δημιουργηθεί μία νέα βάση εξαγωγικών επιχειρήσεων (με >20% του κύκλου εργασιών από εξαγωγές), με την εξωστρέφεια και την καινοτομία εξαρχής στον επιχειρηματικό προσανατολισμό.
- Περαιτέρω αξιοποίηση δυναμικών εξωστρεφών τομέων όπως η εφοδιαστική αλυσίδα η οποία συνεισφέρει ήδη στο ΑΕΠ ~11% (στοιχεία 2014).

“Η διαρκής βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των εξαγωγικών επιχειρήσεων αποτελεί προϋπόθεση για την ταχύτερη έξοδο από την κρίση και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Εφαρμογή προγράμματος ταχείας αποκατάστασης (crash program)** της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων με παρεμβάσεις στο υπέρμετρο κόστος παραγωγής, στην ενεργητική πρόωθηση και προβολή, στην ταχεία διοχέτευση προϊόντων σε επιλεγμένες αγορές, στα φορολογικά κέντρα, κ.λπ.
- 2. Στήριξη της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας** με κίνητρα και ρήτρες ανάπτυξης εξαγωγών. Επιπλέον, συγκέντρωση και απλοποίηση φορολογικών κινήτρων σε θέματα R&D, εξαγωγών, βελτίωσης παγίων, διασποράς ζημιών σε φορολογικά έτη, ψηφιοποίησης υπηρεσιών, κτλ ώστε να υποστηριχθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.
- 3. Τραπεζικό σύστημα & ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων:** Στήριξη οργανωμένων εξαγωγέων με νέες πιστώσεις, χαμηλότερο κόστος δανεισμού και μειωμένη γραφειοκρατία. Αποτελεσματικές υπηρεσίες πληροφόρησης και εκπαίδευσης των επιχειρήσε-

ων για τις εξαγωγικές διαδικασίες. Roadshows επιχειρήσεων σε διεθνή fora και δικτύωση με πελάτες. Αναδιοργάνωση ΟΕΑΠ με διεύρυνση των παρεχόμενων ασφαλιστικών υπηρεσιών του.

- 4. Έμμεση χρηματοδότηση των εξαγωγών,** μέσω: α) παροχής εγγυήσεων προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, β) προεξόφλησης απαιτήσεων εξωτερικού από εθνικό φορέα, γ) εφαρμογής διαδικασιών εξαγωγικού factoring και, δ) σύναψης δανείων των επιχειρήσεων με το εγχώριο τραπεζικό σύστημα με ευνοϊκό επιτόκιο, για την υποστήριξη της αγοράς πρώτων υλών για την παραγωγή προϊόντων προς εξαγωγή.
- 5. Αποκατάσταση της εξαγωγικής ρευστότητας** μέσα από τη **δημιουργία ενιαίου tax portfolio** για κάθε εξαγωγική επιχείρηση με άμεσο συμψηφισμό κάθε μορφής χρεωστικών / πιστωτικών φόρων και τελών (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).
- 6. Ενίσχυση των δυναμικών κλάδων και ανταγωνιστικών προϊόντων** μέσω ειδικών προγραμμάτων προβολής και ενίσχυσης του ελληνικού σήματος Made in Greece:
 - α. απευθείας στήριξης δυναμικών εξαγωγικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας (μέταλλα, δομικά υλικά, τρόφιμα, φάρμακα, κλπ), και μεμονωμένων ελληνικών προϊόντων με διεθνή αναγνωρισιμότητα και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις διεθνείς αγορές (π.χ. γούνα, συσκευασμένα φρούτα, ελληνικά ποτά, κλπ).
 - β. δημιουργίας προγραμμάτων προβολής ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό, με στόχευση στην αύξηση της κατανάλωσής τους στις διεθνείς αγορές.

7. Άρση εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο, προς την κατεύθυνση των φθηνότερων, ταχύτερων και απλούστερων υπηρεσιών. Ειδικότερα:

- Μετεξέλιξη των μεγάλων τελωνείων σε Κέντρα Εξυπηρέτησης Εξαγωγών και κατά προτεραιότητα εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων με σημαντικές εξαγωγικές ροές δεδομένου ότι οι προ-τελωνειακές και τελωνειακές διαδικασίες εξακολουθούν να αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στις εξαγωγές.
- Απλοποίηση των «Τελωνειακών καθεστώτων» ως προς τη διαδικασία ένταξης σε αυτά και πιστοποίησης της εξαγωγής. Αναγνωρίζεται η ανάγκη δημιουργίας ηλεκτρονικού μητρώου φορολογικού status του φορολογούμενου, ως σημαντική μεταρρύθμιση.
- Δημιουργία ολοκληρωμένων εμπορευματικών πυλών στα μεγάλα λιμάνια της χώρας αλληλά και ταχεία υλοποίηση των διατροπικών υποδομών logistics στον άξονα ΠΑΘΕΠ για την ταχύτερη και οικονομικότερη διάθεση προϊόντων σε διεθνείς αγορές.
- Άμεση ενεργοποίηση του Ν.4302/2014 για την Εφοδιαστική Αλυσίδα, έναν τομέα που αντιπροσωπεύει το 11% του ΑΕΠ (στοιχεία 2014).

8. Αποτελεσματική πρόσβαση και πληροφόρηση των επιχειρήσεων για τις διεθνείς αγορές μέσα από αναβάθμιση της λειτουργίας των Πρεσβειών ως business hubs παροχής πληροφοριών εισόδου σε χώρες-στόχους (νομοθετικό πλαίσιο, στατιστικά στοιχεία, στρατηγική πληροφόρηση, εμπόδια εισόδου, δίκτυα, κ.λπ).

9. Πιστοποιήσεις: Περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών λήψης τελωνειακών πιστοποιητικών (ΑΕΟ, απλουστευμένες διαδικασίες, κ.λπ). Επίσης, δημιουργία (στην Ελλάδα) εργαστηρίων για την πιστο-

ποίηση συμμόρφωσης με εθνικές και ευρωπαϊκές οδηγίες (EN 15651: S, EN 1504-02, ETAG 005: L, επικινδυνότητα φορτίων, κ.λπ).

10. Πρότυπα - branding: Αφορά στην προώθηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων βασισμένη στην ποιότητα και στην αναγνωρισιμότητα, ειδικότερα:

- Επιθετική προώθηση της εξωστρέφειας της εφοδιαστικής αλυσίδας στην ανατολική πύλη της Ε.Ε. με τη δημιουργία ενός εξειδικευμένου μηχανισμού προώθησης της εξωστρέφειας των ελληνικών Logistics, μέσα από σύμπραξη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή/και μέσα από σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις.
- Διευκόλυνση πρόσβασης ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων σε νέες αγορές μέσα από την ταχύτερη προώθηση και ολοκλήρωση διμερών εμπορικών συμφωνιών με τρίτες χώρες, που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τα ελληνικά προϊόντα. όπως οι ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία, Σιγκαπούρη, Χώρες Κόλπου και Χώρες Mercosur, κ.λπ.
- Διεθνή αναγνώριση και κατοχύρωση των εμπορικών δικαιωμάτων των ελληνικών προϊόντων, (π.χ. πατέντες, ονόματα, εμπορικά σήματα, προέλευση, συστατικά, κ.λπ).
- Άρση των οικονομικών εμποδίων εισόδου των ελληνικών προϊόντων σε νέες αγορές (δασμοί, τέλη, κ.τ.λ.), καθώς και των γραφειοκρατικών εμποδίων σε τρίτες χώρες (διαφορετικά συστήματα ποιότητας, πρόσθετες διασαφήσεις, πιστοποιήσεις προδιαγραφών, όγκος δικαιολογητικών, κόστος πιστοποιητικών, κ.λπ).

11. Βελτίωση λειτουργίας Τελωνείων με διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των τελωνείων, αλλά και άμεση λειτουργία του Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ε.Ο.Π.Σ.) που θεσπίστηκε από το Ν.4072/2012, στο οποίο θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά τα απαραίτητα δικαιολογητικά για εξαγωγές και εισαγωγές από τις επιχειρήσεις. Το Ε.Ο.Π.Σ. θα εκδίδει και τις αντίστοιχες απαιτούμενες βεβαιώσεις/άδειες. Η διασύνδεση τέλους του Ε.Ο.Π.Σ. με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων ICISnet, που επίσης προβλέπεται στο ν. 4072/2012, θα επιταχύνει και τις ίδιες τις διαδικασίες εκτελωνισμού.

12. Συμβουλευτικές δομές και κατάρτιση ανθρωπίνου δυναμικού για την παροχή υπηρεσιών μίας στάσης προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις.

6

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Εισαγωγή

Η εμπέδωση ενός σταθερού, δίκαιου και αποτελεσματικού φορολογικού και, κυρίως, αναπτυξιακού περιβάλλοντος, το οποίο θα επιταχύνει την επίλυση φορολογικών θεμάτων όλων ανεξαιρέτως των κλάδων της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι το βασικότερο βήμα στη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού επενδυτικού κλίματος.

Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής πρέπει να γίνει κυρίαρχος στόχος της ασκούμενης πολιτικής. Είναι κρίσιμο να συνεχισθεί με αμείωτο ρυθμό η φορολογική μεταρρύθμιση και να υποστηριχθεί ο θεσμός και ο ρόλος της ανεξάρτητης Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων. Σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησε το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών για λογαριασμό του ΣΕΒ και της Google, η καθολική εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στον ιδιωτικό τομέα μπορεί να αποφέρει πρόσθετα φορολογικά έσοδα περίπου €1,4 δισ. και περιορισμό των πηλαστών και εικονικών τιμολογίων έως και κατά 80%.

Αντίθετα, αντί για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής εφαρμόζονται πρακτικές υπερβολικών συντελεστών φορολόγησης που οδηγούν τελικά σε μειωμένα έσοδα ή/και σε μειωμένη εισπραξιμότητα του κράτους, (ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα για βιομηχανική χρήση, φόροι στις κινητές τηλεπικοινωνίες κ.α.). Η εκλογίκευση συντελεστών στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να αποδειχθεί όχι μόνο φορολογικά ουδέτερη αλλαγή και τελικά επωφελής για τα δημόσια έσοδα.

Η παρατήρηση αυτή αφορά και στο θέμα των υψηλών, σε σύγκριση με τα διεθνή δεδομένα, ασφαλιστικών εισφορών και φόρων που επιβαρύνουν την παραγωγική εργασία στον ιδιωτικό τομέα.

“Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής πρέπει να γίνει κυρίαρχος στόχος της ασκούμενης πολιτικής προκειμένου να διασφαλιστεί η δίκαια κατανομή των φορολογικών βαρών, η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και η βιώσιμη αύξηση των δημοσίων εσόδων”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Εθνική στρατηγική** καταπολέμησης της φοροδιαφυγής στο ΦΠΑ.
- 2. Διατήρηση του Φορολογικού Πιστοποιητικού** όπως ισχύει σήμερα βάσει του προγράμματος ελέγχου της φορολογικής διοίκησης.
- 3. Προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών** σε όλο το φάσμα της ελληνικής οικονομίας.
- 4. Καθιέρωση ηλεκτρονικής τιμολόγησης** σε όλο το φάσμα συναλλαγών των επιχειρήσεων μεταξύ τους και με το δημόσιο και παροχή διαδραστικών δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών.
- 5. Συμψηφισμός των σωρευμένων ζημιών** με τα κέρδη της εκάστοτε επόμενης δεκαετίας (τροποποίηση του άρθρου 27 του Ν. 4172/2013).
- 6. Σύσταση περιφερειακών επιτροπών** με αυξημένες αρμοδιότητες και με συμμετοχή εκπροσώπων της αγοράς για την επίλυση και πρόληψη του εξαιρετικά υψηλού αριθμού των σωρευμένων φορολογικών και τελωνειακών εκκρεμοτήτων.
- 7. Επιστροφή ΦΠΑ** εντός 90 ημερών στις συνεπείς επιχειρήσεις.
- 8. Ενεργοποίηση της συσταθείσας Επιτροπής Διαβούλευσης** για την πρόληψη και αντιμετώπιση των φορολογικών και τελωνειακών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η αγορά.
- 9. Τροποποίηση του τρόπου υπολογισμού του ΕΝΦΙΑ** στα βιομηχανικά και βιοτεχνικά ακίνητα και κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου.
- 10. Επαναφορά της δυνατότητας διενέργειας αποσβέσεων** με ελεύθερη επιλογή είτε της σταθερής είτε της φθίνουσας μεθόδου.
- 11. Ολοκλήρωση της έκδοσης των απαιτούμενων ερμηνευτικών εγκυκλίων** του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ).
- 12. Εξισορρόπηση του φορολογικού κόστους** των επιχειρήσεων για τη μισθωτή εργασία, όπου σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ καταγράφεται μεγάλη επιβάρυνση σε φόρους και εισφορές για την Ελλάδα.

7

ΕΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας από το επιστημονικό δυναμικό της χώρας αντιμετωπίζει πολλή εμπόδια όπως η έλλειψη θεσμικού πλαισίου και κινήτρων, τα αντικίνητρα ανάπτυξης και κατοχύρωσης πνευματικής ιδιοκτησίας, οι περιορισμένες διεπαφές μεταξύ ερευνητών, επιχειρήσεων και ΑΕΙ, η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, η φορολογία κ.ο.κ. Ταυτόχρονα, η Ελλάδα υστερεί και σε επενδύσεις καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης από τις επιχειρήσεις. Το μοντέλο της οριζόντιας διασποράς πόρων (κυρίως του ΕΣΠΑ) έχει κλείσει τον κύκλο του τόσο θεσμικά, δηλαδή λαμβάνοντας υπόψη τη νέα οργάνωση και τους κανόνες διαχείρισης του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020, όσο και ουσιαστικά στο πλαίσιο του διεθνούς ανταγωνισμού, δηλαδή την ανάγκη ανάπτυξης τεχνολογικών εξειδικεύσεων. Με βάση τα παραπάνω, απαιτούνται ευρείες συνεργασίες μεταξύ του ιδιωτικού και δημοσίου για τον εντοπισμό νέων προτεραιοτήτων, τη δημιουργία και αξιοποίηση συνεργατικών μηχανισμών και τη χρηματοδότηση, για το μετασχηματισμό της καινοτομίας σε κερδοφόρα επιχειρηματικότητα.

Η οργανωμένη και συστηματική ενημέρωση επιχειρήσεων και κράτους για τις τεχνολογικές εξελίξεις, προκλήσεις και δυνατότητες είναι ελπιόση. Ελπιόση είναι και η στρατηγικού χαρακτήρα πληροφόρηση για τις αναδυόμενες τεχνολογικές αγορές αλλά και για τις ανάγκες των επιχειρήσεων για τις διαστάσεις καινοτομίας που μπορούν να ενσωματώσουν στην παραγωγή.

Μία αποτελεσματική πολιτική για την έρευνα και καινοτομία βασίζεται σε τρεις κεντρικούς πυλώνες: (α) Το δημόσιο σύστημα έρευνας και η σύνδεση του με τις επιχειρήσεις, (β) την κινητοποίηση των επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων μέσω έρευνας και καινοτομίας, (γ) και το ρυθμιστικό πλαίσιο και τα κίνητρα. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων του ελληνικού συστήματος έρευνας και καινοτομίας αποτελεί βασικό παράγοντα για την αντιστροφή του brain drain και την αύξηση του τεχνολογικού περιεχομένου των ελληνικών εξαγωγών.

“Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των βασικών πρωταγωνιστών (επιχειρήσεις και ερευνητικοί φορείς) επιταχύνει τον μετασχηματισμό της καινοτομίας σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την ελληνική βιομηχανία και λειτουργεί ως βασικό ανάχωμα για την αντιστροφή του brain drain”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. **Εκπόνηση σχεδίων ενσωμάτωσης της καινοτομίας στους παραγωγικούς τομείς**, στην εξωστρέφεια, στα παραγωγικά δίκτυα, και στις δεξιότητες των εργαζομένων και σύνδεση τους με πολιτικές ενθάρρυνσης επενδύσεων.
2. Ολοκλήρωση του **Δικτύου Ανάπτυξης Καινοτομίας** με έμφαση στην κινητοποίηση και οργάνωση της επιχειρηματικής κοινότητας, τις υπηρεσίες premium προς επιχειρήσεις και ερευνητές, και την ανάπτυξη οικοσυστήματος και στρατηγική πληροφόρηση.
3. Ουσιαστική ενεργοποίηση του **Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ)** για την παρακολούθηση της ερευνητικής και τεχνολογικής πολιτικής της χώρας. Συστηματική συνεργασία του με τις επιχειρήσεις και τους παραγωγικούς κλάδους για το σχεδιασμό πολιτικών και δράσεων.
4. **Ανάπτυξη παραγωγικών δικτύων** με περιφερειακή ή τομεακή διάσταση για τη συνεργασία επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και αξιοποίηση πηλαφορμών καινοτομίας της ΓΓΕΤ για την ανάδειξη τεχνολογικών προτεραιοτήτων και τη διαμόρφωση αποτελεσματικών σχημάτων ενσωμάτωσης της καινοτομίας στην παραγωγή και χρηματοδότησης της καινοτομίας.
5. **Θεσμοθέτηση** ειδικού καθεστώτος, ειδικά για τις δραστηριότητες καινοτομίας των επιχειρήσεων με ειδική χρηματοδοτική, φορολογική και ασφαλιστική μεταχείριση.
6. **Επιχορήγηση στο μέγιστο επιτρεπτό** για δαπάνες παραγωγής καινοτομίας, πατεντών, πνευματικής ιδιοκτησίας, κλπ.
7. **Πλήρης υιοθέτηση των ευρωπαϊκών πρακτικών** και θεσμικών πλαισίων για την προώθηση της καινοτομίας (π.χ. άμεση έκδοση του προβλεπόμενου Προεδρικού διατάγματος του άρθρου 22Α του Ν.4172/2013, το οποίο θα διευρύνει τις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας - Frascati Manual).
8. **Καταγραφή ελληνικών επιτυχημένων περιπτώσεων** (success stories) καινοτόμων επιχειρήσεων ώστε να αποτελέσουν οδηγό προβολής και προώθησης καινοτομικών πρωτοβουλιών αθλή και μηχανισμό διάχυσης της γνώσης.
9. **Εξορθολογισμός και βελτιστοποίηση του θεσμικού πλαισίου** για την κλινική έρευνα και οργάνωση και στελέχωση μονάδων υγείας με κατάλληλη υποδομή για την πραγματοποίηση διεθνών μελετών φάσης 1, ως βάση για την προσέλιψη επενδύσεων και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων του κλάδου.
10. **Βελτίωση των διαδικασιών των προκηρύξεων** για την ενίσχυση της καινοτομίας με τη δημιουργία κεντρικού μητρώου επιχειρήσεων με όλα τα απαραίτητα τους στοιχεία, ώστε να μην απαιτείται η διαρκής επανακατάθεσή τους σε διαγωνισμούς και προτάσεις και με την υιοθέτηση ηλεκτρονικής πηλαφόρμας για την αξιολόγηση των προτάσεων και στη συνέχεια για την αυτόματη συμβασιοποίηση και παρακολούθηση έργων.
11. **Δημιουργία δέσμης κινήτρων** για την προσέλιψη και διατήρηση θέσεων ερευνητών στον ιδιωτικό τομέα.
12. **Ενθάρρυνση της έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του Industry 4.0** (τεχνολογίες blockchain, big data analytics, Internet of Things, τεχνητή νοημοσύνη, κλπ) με συμπράξεις πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, ίδρυση κοινών εργαστηρίων ίδρυση κέντρων αριστείας με συμμετοχή αθλοδοπών εταιριών, δημιουργία νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, κοκ.

8

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Το χωροταξικό έλλειμμα σε συνδυασμό με την απουσία καθεστώςτος χρήσεων γης αποτελεί κύριο παράγοντα αβεβαιότητας για το σχεδιασμό επενδύσεων. Παράλληλα η συνακόλουθη ανασφάλεια δικαίου έχει προκαλέσει κατά καιρούς σημαντικά προβλήματα έχοντας ακυρώσει ακόμα και ήδη δρομοποιημένες, και αδειοδοτημένες επενδυτικές πρωτοβουλίες.

Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να διενεργηθεί εκτεταμένη και σε βάθος διαβούλευση μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Περιβάλλοντος, των λοιπών συναρμόδιων φορέων και της βιομηχανίας, για τον εντοπισμό των σημερινών προβλημάτων και τη συντονισμένη προώθηση της επίλυσής τους. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, που είναι η επισπεύδουσα Αρχή στο θέμα, ήδη προωθεί σημαντικές αλλαγές με το Νόμο «Χωροταξική, Πολεοδομική Μεταρρύθμιση» (ΧΩ.ΠΟ.ΜΕ.).

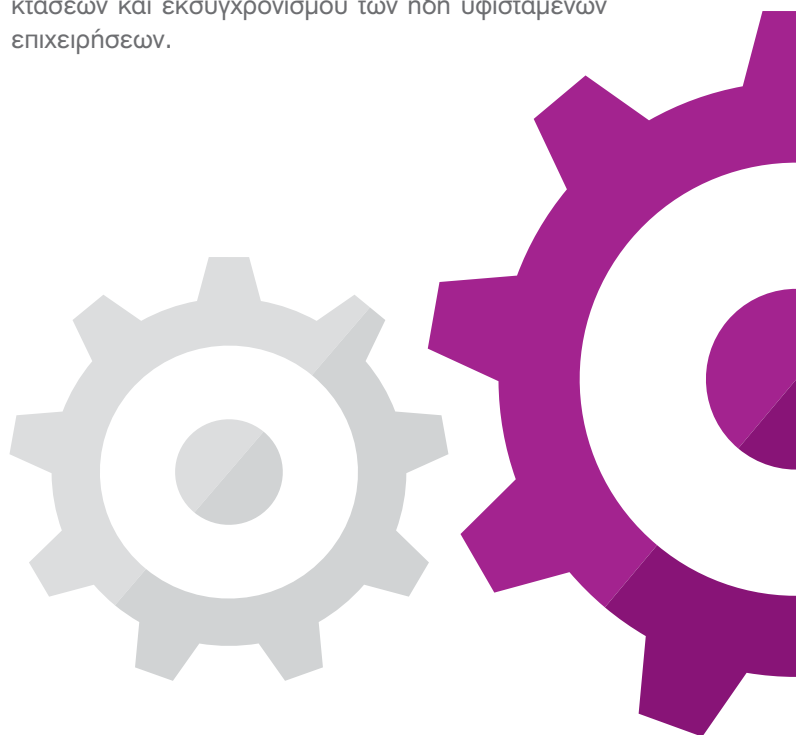
Σημαντικό επίσης τμήμα της χωροταξικής πολιτικής για τη βιομηχανία είναι η δημιουργία Οργανωμένων Χώρων Υποδοχής Επιχειρήσεων (κατά τη σημερινή νομοθεσία περί Επιχειρηματικών Πάρκων) με επισπεύδουσα Αρχή τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Οι Οργανωμένοι Χώροι Υποδοχής Επιχειρήσεων, λόγω οικονομιών κλίμακας, απλούστευσης αδειοδοτικών διαδικασιών και ασφάλειας δικαίου, αποτελούν μία ιδιαίτερα κρίσιμη τυπολογική περίπτωση βιομηχανικών χρήσεων γης. Μεταξύ άλλων συμβάλλουν:

- Στη μείωση των εδαφικών εκτάσεων που καταλαμβάνονται τόσο για την εγκατάσταση των επιχειρήσεων όσο και για την κατασκευή των έργων εξωτερικής υποδομής.
- Στη βελτίωση του κόστους λειτουργίας και συντήρησης των υποστηρικτικών υποδομών των επιχειρήσεων.
- Στη μείωση της απαιτούμενης δυναμικότητας των έργων υποδομής.
- Στον καλύτερο έλεγχο της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των επιχειρήσεων.

“Η άμεση δημιουργία οργανωμένων χώρων υποδοχής επιχειρήσεων από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας αποτελεί απαραίτητο στοιχείο μίας σύγχρονης χωροταξικής πολιτικής”.

ΟΚΤΩ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. **Συμπλήρωση της υφιστάμενης νομοθεσίας** περί ανάπτυξης των Επιχειρηματικών Πάρκων (Ν. 3982/2011) στα σημεία όπου παρουσιάζονται προβλήματα. Ενδεικτικά αναφέρονται: η χωροθέτηση και οι χρόνοι αδειοδότησης των ΕΠ, η συνεργασία με άλλα Υπουργεία, τα θέματα ανάπτυξης και διαχείρισης των ΕΠ, τα θέματα ανάπτυξης και εξυγίανσης των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων, τα θέματα των ΕΠ Μεγάλων Μεμονωμένων Μονάδων, η βελτίωση των όρων δόμησης για τα κτίσματα εντός Επιχειρηματικών Πάρκων ως προς τους συντελεστές και τις παρεκκλίσεις, κ.λπ.
2. **Εκπόνηση και υλοποίηση** (νέων και υφιστάμενων) σχεδίων ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.
3. **Θεσμοθέτηση της δυνατότητας για σύναψη συμβάσεων παραχώρησης** με τις τοπικές αυτοδιοικητικές αρχές με στόχο τη δημιουργία και εκμετάλλευση επιχειρηματικών πάρκων.
4. **Πραγματική εφαρμογή του Ν.4302/2014** και ολοκλήρωση όλης της δευτερογενούς νομοθεσίας του νόμου που καθυστερεί.
5. **Θέσπιση κινήτρων για μετεγκατάσταση επιχειρήσεων** σε επιχειρηματικά πάρκα.
6. **Αποτύπωση των περιοχών** με κοιτάσματα Ορυκτών Πρώτων Υλών στα χωροταξικά σχέδια για τη διασφάλιση συνέχισης υφιστάμενων εκμεταλλεύσεων και προβλέψεις για τις χρήσεις μετά το τέλος της εκμετάλλευσης.
7. **Ειδικές προβλέψεις για περιοχές κοιτασμάτων ιδιαίτερης οικονομικής σημασίας**, αναθεώρηση των περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων και επικαιροποίηση των διαχειριστικών μελετών για τις προστατευόμενες περιοχές.
8. **Θέσπιση, ιδιαίτερα για τα ΕΠΕ, σταθερού φορολογικού καθεστώτος** προκειμένου να προσελκυσθούν νέες παραγωγικές επενδύσεις και το καθεστώς να αποτελέσει κίνητρο παραγωγικών επεκτάσεων και εκσυγχρονισμού των ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων.

9

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Οι πολίτες, αλληλεπικαλυπτόμενοι, έλεγχοι τους οποίους οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να υπομένουν εξακολουθεί να αποτελεί ένα υπαρκτό και σε αρκετές περιπτώσεις διογκούμενο πρόβλημα. Η έλλειψη ενός κεντρικού και δομημένου συστήματος ελέγχων (τακτικών, έκτακτων ή κατόπιν καταγγελίας) αυξάνει το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων, οδηγεί στην επιβολή δυσανάλογα υψηλών ή και σωρευτικών προστίμων και δημιουργεί προνομιακό έδαφος για ανάπτυξης αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών.

Κατ' αυτόν τον τρόπο αλλοιώνεται και ο χαρακτήρας και η σκοπιμότητα της ελεγκτικής διαδικασίας της Δημόσιας Διοίκησης, αποθαρρύνεται ο καταναλωτής, ο οποίος αναγνωρίζει έλλειμμα προστασίας, αλήθια και η επιχείρηση η οποία βάλλεται εξίσου από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και, συχνά αδικαιολόγητη, στοχοποίηση από το κράτος.

“Η απλοποίηση των ελέγχων θα ενισχύσει τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητά τους και θα επιτρέψει τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού”.

ΕΝΝΕΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Δημιουργία ενιαίου συστήματος συντονισμού** του ελέγχου για τη λειτουργία των αγορών (παραγωγή, διακίνηση, εμπορία) στη λογική του single audit και με την αξιοποίηση πρακτικών risk analysis. Επίσης, πρέπει να προσδιοριστεί η σκοπιμότητα των ελέγχων καθώς και ένα σύστημα κριτηρίων ώστε να μειωθεί το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων από τους αλληλεπικαλυπτόμενους ελέγχους και να αξιοποιηθεί ο έλεγχος, ως εργαλείο προστασίας, τόσο του καταναλωτή όσο και της ίδιας της επιχείρησης αλήθια και της αγοράς συνολικά.
- 2. Αναθεώρηση της μεθοδολογίας** και του χαρακτήρα των επιβαλλόμενων προστίμων για παραβάσεις τόσο της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό όσο και των παραβάσεων που σχετίζονται με τους νέους «Κανόνες Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ).
- 3. Αναμόρφωση Συστήματος Δημόσιων Προμηθειών:** Παροχή ίσων ευκαιριών συμμετοχής της εγχώριας παραγωγής σε Δημόσιες Προμήθειες - Διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του ανταγωνισμού υπό την προϋπόθεση της τήρησης των ευρωπαϊκών προτύπων και της ικανοποίησης των Ευρωπαϊκών Κανονισμών. Μέτρα όπως ο ανασχεδιασμός της διαδικασίας προγραμματισμού των δημόσιων προμηθειών, η κατάρτιση μπρώου εγκεκριμένων προμηθευτών, η απλοποίηση των διαδικασιών και η

πλήρης ανάπτυξη του ΕΣΗΔΗΣ, η κωδικοποίηση των έργων, των αγαθών και των υπηρεσιών, η έγκαιρη πληροφόρηση και η παροχή ικανού χρόνου προθεσμιών θα συμβάλουν στη μείωση των δαπανών και στην εξασφάλιση διαφανών διαδικασιών.

4. Παρέμβαση στα χρονικά περιθώρια των προκηρύξεων για την ενίσχυση διαδικασιών δημιουργίας καινοτομιών. Οι προκηρύξεις πρέπει να μην περιορίζονται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αλλά να είναι συνεχείς προκειμένου να διασφαλίζεται η προετοιμασία ολοκληρωμένων προτάσεων ενώ απαιτείται και σύντμηση του χρόνου αξιολόγησης των προτάσεων.

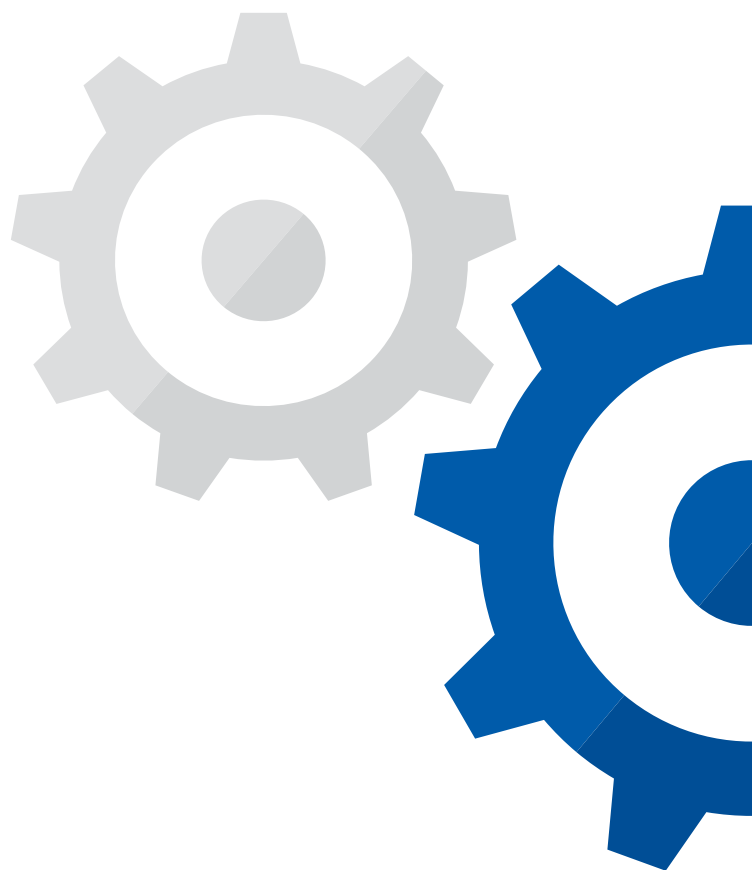
5. Άμεση έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων για την ενεργοποίηση του άρθρου 33 του Ν.3959/2011 για τη δημιουργία ειδικών τμημάτων για την εκδίκαση των προσφυγών, παρεμβάσεων, ανακοπών, εφέσεων και αιτήσεων αναθεώρησης του δικαίου του ανταγωνισμού (ειδικό τμήμα Ανταγωνισμού στο Διοικητικό Εφετείο).

6. Υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης των δικαστικών λειτουργών για το θεσμικό πλαίσιο του ανταγωνισμού σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. για την ποσοτικοποίηση της ζημίας σε αγωγές αποζημίωσης.

7. Κατάργηση ή εκσυγχρονισμό του Ν.146/1914 «Περί Αθεμίτου Ανταγωνισμού».

8. Ενσωμάτωση στην Ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2013/11/ΕΕ για την εναλλακτική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών με τη θέσπιση της δυνατότητας δημιουργίας πιστοποιημένων φορέων ΕΕΔ και από ιδιωτικούς φορείς.

9. Εξυγίανση του συστήματος πληρωμών: θέσπιση συγκεκριμένων κανόνων με στόχο την εξυγίανση της αγοράς και τον εξορθολογισμό της πρακτικής των μεταχρονολογημένων επιταγών σύμφωνα με όσα ισχύουν σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Προσδιορισμός ανώτατου ορίου ημερών πληρωμής, που δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 60 ημέρες, και αυστηρές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

10

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εισαγωγή

Η αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων αποτελούσε ανέκαθεν κατ' εξοχήν εμπόδιο για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών εξαιτίας των χρονοβόρων και δαπανηρών διαδικασιών που τη χαρακτήριζαν και - σε συνδυασμό και με το χωροταξικό έλλειμμα - της απουσίας ασφάλειας δικαίου. Η ενεργοποίηση του Ν.4014/2011 έχει επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, διασφαλίζοντας την περιβαλλοντική προστασία σε συνδυασμό με ελάφρυνση των διαδικασιών και σύντμηση των χρόνων με τις επιδόσεις του συστήματος να είναι πλέον συγκρίσιμες με τις αντίστοιχες άλλων χωρών της Ε.Ε. Την ίδια στιγμή όμως και παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την ωρίμανση των διαδικασιών για κάποιες δραστηριότητες όπως η μεταποίηση τροφίμων και ποτών καθυστερεί η ενεργοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση εγκατάστασης και λειτουργίας (Ν.4262/2014) που, ως Νόμος Πλαίσιο, συνιστά κορυφαία μεταρρύθμιση.

Κύριο χαρακτηριστικό της μεταρρύθμισης συνιστά η δήλωση συμμόρφωσης του αδειοδοτούμενου σε συγκεκριμένες προδιαγραφές και δεσμεύσεις και ο εκ των υστέρων έλεγχος από την Πολιτεία, με τη συνδρομή διαπιστευμένων ελεγκτικών φορέων, για διαπίστωση της τήρησης των δηλωθέντων.

“Η αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, με χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες σε συνδυασμό με το χωροταξικό έλλειμμα και την απουσία ασφάλειας δικαίου λειτουργεί ανασταθμικά για επιχειρηματικές πρωτοβουλίες”.

ΕΞΙ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. **Εντατικοποίηση** των ενεργειών ενεργοποίησης του Ν. 4262/2014 ειδικά για τις βιομηχανικές δραστηριότητες (είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της ΓΓΒ, ο δε προηγούμενος σχετικός Νόμος 3982/2011 Μέρος Β' παραμένει ένα καλό σημείο εκκίνησης, καθώς η λογική του προσεγγίζει, σε κάποια σημεία, αυτήν του Ν. 4223/2013).
2. **Συντονισμό των ενεργειών** για εναρμόνιση των διαδικασιών των υπολοίπων Υπουργείων που αδειοδοτούν την εγκατάσταση και λειτουργία δραστηριοτήτων που προχωρούν σε επενδύσεις (Logistics, Τουρισμός, Πρωτογενής τομέας, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, πάροχοι ηλεκτρονικών υπηρεσιών, κοκ).
3. **Ολοκλήρωση της δευτερογενούς νομοθεσίας του Ν.4302/2014**, ενδεικτικά το ΠΔ για τη διανομή εμπορευμάτων εντός αστικής περιοχής, η ΚΥΑ του συστήματος καταγραφής των περιβαλλοντικών επιδόσεων, ΥΑ για την ενημέρωση του ΓΕΜΗ για τις επιχειρήσεις εφοδιαστικής, η ΚΥΑ για τους όρους κυκλοφοριακής διαμόρφωσης εισόδων – εξόδων των κέντρων αποθήκευσης και διανομής, η ΚΥΑ για τους όρους δόμησης των εμπορευματικών πάρκων εθνικής εμβέλειας.
4. **Επικαιροποίηση των προδιαγραφών των τεχνικών και περιβαλλοντικών μελετών** και έκδοση αντίστοιχων εγχειρίδιων και υποδειγμάτων για τις απαιτήσεις της διαδικασίας. Αυτό θα επιτρέψει την επιτάχυνση των διαδικασιών, αποφυγή επικαλύψεων και δημιουργία κοινών σημείων αναφοράς για τις επιχειρήσεις, τους φορείς και την πολιτεία κατά την αξιολόγηση των μελετών.
5. **Πλήρης ενεργοποίηση του Ν.4014/2011**. Λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, ενεργοποίηση πιστοποιημένων ελεγκτών.
6. **Επικαιροποίηση των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων** και της κατηγοριοποίησης έργων και δραστηριοτήτων με γνώμονα τις νεότερες τεχνολογικές εξελίξεις ως προς την πρόληψη και καταστολή της ρύπανσης.

11

ΔΟΜΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Η βελτίωση της ποιότητας των ελληνικών προϊόντων και της συμμόρφωσής τους προς τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές και απαιτήσεις, αποτελούν ουσιαστικό παράγοντα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς τους τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.

Ταυτόχρονα, η καλή λειτουργία του τρίπτυχου Τυποποίηση-Πιστοποίηση-Διαπίστευση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για εφαρμογή διαδικασιών που σχετίζονται με σημαντικά Νομοθετήματα π.χ. Αδειοδοτήσεις, Ενεργειακή Αποδοτικότητα.

“Η βελτίωση των προδιαγραφών ποιότητας των ελληνικών προϊόντων και διαδικασιών και η συμμόρφωσή τους με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές και απαιτήσεις αποτελούν ουσιαστικό παράγοντα της ανταγωνιστικής τους παρουσίας στις αγορές”.

ΠΕΝΤΕ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

1. **Αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Ποιότητας** μέσω της βελτίωσης των σχετικών υποδομών, με σκοπό την ταχύτερη προσαρμογή του στις απαιτήσεις της νέας Βιομηχανικής Πολιτικής.
2. **Αναβάθμιση και συμπλήρωση των υφιστάμενων ελληνικών εργαστηρίων δοκιμών και ελέγχων** (δημόσιων και ιδιωτικών) για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών δοκιμών, αναλύσεων, διακρίβωσης και ελέγχων στις ελληνικές επιχειρήσεις.
3. **Ενίσχυση της Πιστοποίησης** προϊόντων, διεργασιών, διαδικασιών και υπηρεσιών που θεωρούνται απαραίτητη προϋπόθεση για εφαρμογή διαδικασιών που σχετίζονται με σημαντικά Νομοθετήματα π.χ. Αδειοδοτήσεις (Ν.4014/2011, Ν.4263/2014), Ενεργειακή Αποδοτικότητα (ενσωμάτωση της οδηγίας 2012/27 Ε.Ε.). στο πλαίσιο αυτό σε πρώτη φάση ζητείται άμεση ενεργοποίηση όσων είναι απαραίτητες για τη διαπίστευση φορέων, σχημάτων και διαδικασιών πιστοποίησης που προβλέπονται στα προαναφερθέντα νομοθετήματα.
4. **Εκσυγχρονισμός του ηλεκτρονικού συστήματος διάθεσης των προτύπων του ΕΣΥΠ** και η διενέργεια ενημερωτικών και εκπαιδευτικών ημερίδων σε όλη την Ελλάδα για την κάλυψη των αναγκών ενημέρωσης των ΜμΕ και ΠμΕ, σχετικά με την εφαρμογή των προτύπων και των προδιαγραφών.
5. **Εξορθολογισμός του θεσμικού πλαισίου για την κλινική έρευνα και δημιουργία θεσμικού πλαισίου** για τη διεξαγωγή και παρακολούθηση μη παρεμβατικών μελετών. Παράλληλα, η ενίσχυση του ΕΟΦ θα επιτρέψει τη συμμετοχή του στις ευρωπαϊκές διαδικασίες αξιολόγησης και έγκρισης κλινικών μελετών στην Ευρώπη και θα ανοίξει την εν λόγω αγορά και στη χώρα μας.

12

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Εισαγωγή

Η Δικαιοσύνη αποτελεί βασικό πυλώνα της δημόσιας διακυβέρνησης. Για τις επιχειρήσεις, η ταχύτητα επίλυσης των διοικητικών διαφορών και διεκπεραίωσης όλων των δικαστικών διαδικασιών που τις αφορούν (φορολογία, συμβάσεις, διαδικασίες αναγκαστικής απαλλοτριώσης, πτώχευσης, εξυγίανσης) αποτελεί παράγοντα επιβίωσης. Οι υπέρμετρες καθυστερήσεις τις επιβαρύνουν με δυσανάλογο διοικητικό κόστος και κόστος κεφαλαίου, καθυστερούν ή ματαιώνουν επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και αποθαρρύνουν την προσέληψη κεφαλαίων και επενδύσεων από το εξωτερικό.

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την προτελευταία θέση μεταξύ των μελών της Ε.Ε. ως προς την ταχύτητα στις διαδικασίες απονομής δικαιοσύνης. Αυτή η πραγματικότητα, σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάδειξη ζητημάτων που χρήζουν δικαστικής διευθέτησης (κακή νομοθέτηση, ασάφειες σε κρίσιμες διαδικασίες), αλληλά και τη συμπεριφορά του ίδιου του Δημοσίου κατά την εκδίκαση διενέξεων με ιδιώτες, οδηγεί το σύστημα απονομής να καθυστερεί σημαντικά την τελειοδικία υποθέσεων επιχειρηματικού ενδιαφέροντος.

Η επιτάχυνση στην απονομή δικαιοσύνης, αποτελεί κρίσιμη και επείγουσα πρόκληση της δημόσιας διακυβέρνησης. Σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησε το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών για λογαριασμό του ΣΕΒ και της Google, η εφαρμογή ηλεκτρονικών υπηρεσιών μπορεί να επιφέρει έως και 70% χρονικό – οικονομικό όφελος, έως και 100% ρυθμό επίλυσης εισερχόμενων

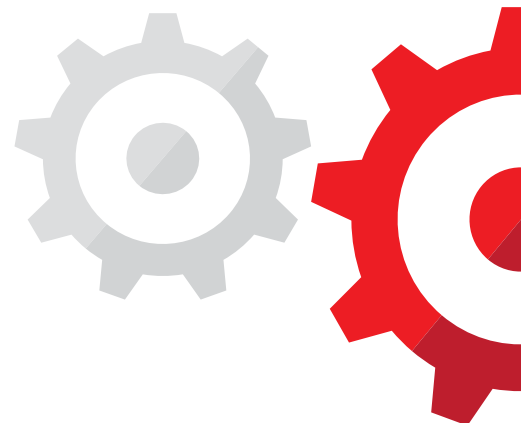
υποθέσεων, έως και €235εκ εξοικονόμηση και έως 800.000 λιγότερες ανθρωπο-ημέρες (όσο δηλαδή η παραγωγική εργασία μίας κωμόπολης) που θα καλύπτουν άλλες πάγιες και διαρκείς ανάγκες της δικαιοσύνης.

Η αντιμετώπιση του ζητήματος δεν πρέπει να εστιάσει μόνο στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των δικαστηρίων. Οφείλει να αντιμετωπίσει ισόρροπα την ενίσχυση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, καθώς και τη στοχευμένη βελτίωση της λειτουργίας του κράτους, καθώς οποιαδήποτε προσπάθεια αύξησης της ταχύτητας εκδίκασης χωρίς παράλληλη μείωση της εισροής των υποθέσεων θα οδηγήσει σε οριακές μόνον βελτιώσεις.

“Η επιτάχυνση στην απονομή δικαιοσύνης, αποτελεί κρίσιμη και επείγουσα πρόκληση της δημόσιας διακυβέρνησης και προϋπόθεση ισότητας, αποτελεσματικότητας και δικαιοσύνης”.

ΕΝΝΕΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Υιοθέτηση δεσμευτικού Οδικού Χάρτη** υλοποίησης για την επιτάχυνση διαδικασιών και την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων.
- 2. Βελτίωση και ενίσχυση των υφιστάμενων θεσμών προδικαστικής επίλυσης διαφορών** και ενεργός υποστήριξή τους.
- 3. Μείωση του όγκου των εκκρεμών υποθέσεων**, μέσω της ομαδοποίησης και εκκαθάρισης ομοειδών υποθέσεων από ειδική ομάδα δικαστικών λειτουργιών, που θα συσταθεί για το σκοπό αυτό, και με παροχή επαρκούς νομικής και διοικητικής υποστήριξης.
- 4. Ενίσχυση της νομικής, τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης των δικαστών** για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος.
- 5. Εισαγωγή στα δικαστήρια του θεσμού του «Διοικητικού Διευθυντή»**, με ευρείες διαχειριστικές αρμοδιότητες.
- 6. Υλοποίηση ολοκληρωμένου προγράμματος κωδικοποίησης** και απλοποίησης της νομοθεσίας, με προτεραιότητα σε βασικούς κώδικες με επίπτωση στην επιχειρηματικότητα.
- 7. Εισαγωγή της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-justice)** με πρώτο ουσιαστικό βήμα τη γρήγορη και αποτελεσματική ολοκλήρωση του Ολοκληρωμένου [Πληροφοριακού] Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων (ΟΣΔΔΥ), το οποίο ευρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης, και διασύνδεσή του με πληροφοριακά συστήματα άλλων εμπλεκόμενων (όπως π.χ. δικηγορικών συλλόγων).
- 8. Αξιολόγηση αποδοτικότητας των δικαστηρίων**, μέσω της θέσπισης συστήματος στοχοθεσίας και διαρκούς παρακολούθησης της απόδοσης των δικαστηρίων.
- 9. Επικαιροποίηση των διατάξεων για την ευθύνη της διοίκησης επιχειρήσεων.** Προβάλλει απολύτως αναγκαία η άμεση θέσπιση μίας νεότερης διάταξης, η οποία θα εισάγει κανόνες που θα επαναφέρουν τη δυνατότητα εξάλειψης του αξιοποίνου και μάλιστα με την επιδίωξη μίας ευνοϊκότερης ρύθμισης για τα φορολογικά αδικήματα, στα οποία η αποκατάσταση της περιουσιακής βλάβης του Δημοσίου δεν εξαντλείται στην ποινική κύρωση, αλλά προχωρά και στην καταβολή πρόσθετων τιμωρητικών διοικητικών κυρώσεων.

13

ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ Γ.Γ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Η βελτίωση του συστήματος διακυβέρνησης της χώρας και η αναβάθμιση της λειτουργίας του κράτους συνδέονται άμεσα με τον τρόπο λήψης αποφάσεων, νομοθέτησης και υλοποίησης των δημόσιων πολιτικών. Συνδέεται επίσης με τη διάκριση των εξουσιών και όπου χρειάζεται, τη διαλειτουργικότητά τους, ώστε να κατοχυρώνεται το κράτος δικαίου και να αναβαθμίζεται η ποιότητα του πολιτεύματος. Εντούτοις, καθώς το ελληνικό σύστημα παραγωγής πολιτικών απέχει σημαντικά από ένα ικανοποιητικό επίπεδο κατάρτισης και αξιοποίησης των εκθέσεων κοινωνικού και οικονομικού αντίκτυπου, στη διαμόρφωση πολιτικών και ρυθμίσεων, ένα πλέγμα στοχευμένων και ουσιαστικών βελτιώσεων χρήζει άμεσης ενεργοποίησης.

Η βελτίωση της ποιότητας των Εκθέσεων Επιπτώσεων και κυρίως η επίτευξη της ουσιαστικής αξιοποίησής τους στη χάραξη πολιτικής, στο δημόσιο διάλογο και στην τελική διαμόρφωση της ρύθμισης απαιτεί ένα «Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης». Παράλληλα, χρειάζεται και ένα ευρύτερο πλέγμα παρεμβάσεων στην οργάνωση και λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, της νομοθετικής διαδικασίας και της απονομής δικαιοσύνης, στο σύστημα διακυβέρνησης της χώρας, στην ικανότητα των άμεσα εμπλεκόμενων φορέων να συνεργάζονται, να τεκμηριώνουν, να αποτιμούν τις εκροές των δημόσιων πολιτικών και να αναβαθμίζουν τις ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και του πολιτικού προσωπικού.

Η εφαρμογή του πλαισίου που ορίζει ο Ν.4048/2012 για τη Ρυθμιστική Διακυβέρνηση, για τις αρχές, τα μέσα και τις διαδικασίες της καλής νομοθέτησης, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας απέναντι στη Διεθνή Συμμαχία για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση για μεταρρυθμίσεις διαφάνειας και λογοδοσίας των κρατικών φορέων έναντι πολιτών και επιχειρήσεων, είναι προς όφελος των πολιτών, των επιχειρήσεων και των θεσμών.

Ιδιαίτερα, ο θεσμός της Δημόσιας Διαβούλευσης αποτελεί το λειτουργικό σημείο διεπαφής της εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας με την οικονομία και την κοινωνία και, ως εκ τούτου, βρίσκεται στον πυρήνα ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού συστήματος παραγωγής πολιτικών και ρυθμίσεων. Αρκεί η διαβούλευση να πραγματοποιείται μέσα σε ένα ορθολογικό και δομημένο πλαίσιο αρχών, διαδικασιών πόρων και σκοπών, με σαφή προσανατολισμό που παράγει απτά και εφαρμόσιμα αποτελέσματα για τη Διοίκηση, τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Διαπιστώνοντας ότι το ελληνικό σύστημα παραγωγής πολιτικών και ρυθμίσεων δεν διαθέτει εγγενή ή ισχυρά χαρακτηριστικά ανοιχτότητας, είναι επιβεβλημένη η πραγματοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της διαβούλευσης με την επιχειρηματική κοινότητα ιδίως για την παραγωγή ρυθμίσεων και πολιτικών που επηρεάζουν άμεσα και έμμεσα το επιχειρηματικό περιβάλλον.

“Η αναμόρφωση του Δικαίου, η απλούστευση, η κωδικοποίηση, η δημόσια διαβούλευση αποτελούν βασικούς πυλώνες του συστήματος καλής νομοθέτησης, παραγωγής και υλοποίησης πολιτικών και εφαλτήριο μίας ουσιαστικής και όχι προσχηματικής προσπάθειας για τη μεταρρύθμιση του κράτους αλήθια και της οικονομίας”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Υλοποίηση των προβλέψεων του Ν.4048/2012** για τη Ρυθμιστική Διοίκηση και την καλή νομοθέτηση.
- 2. Ενεργοποίηση και ουσιαστική υποστήριξη της «Επιτροπής Απλούστευσης Διαδικασιών»,** η οποία προτείνουμε να ασχοληθεί κατά προτεραιότητα με θέματα κωδικοποίησης της νομοθεσίας που αφορούν στη βιομηχανία.
- 3. Απλοποίηση της νομοθεσίας για την επιχειρηματικότητα.** Εκπόνηση Νόμου Πλαισίου με την ενεργό συμμετοχή των φορέων της επιχειρηματικής κοινότητας για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των χρόνιων δυσλειτουργιών.
- 4. Δημιουργία κεντρικού μηχανισμού συντονισμού & ελέγχου ποιότητας των εκθέσεων επιπτώσεων** (Νέα Αρχιτεκτονική) και ανάπτυξη Δικτύου υποστηρικτικών δομών στα υπουργεία για την κατάρτιση εκθέσεων.
- 5. Δυνατότητα ανάθεσης της εκτίμησης συνεπειών ρυθμίσεων και σε εξωτερικούς φορείς** όπου διαπιστώνονται ή προ-οικονομούνται σημαντικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.
- 6. Πρόγραμμα κατάρτισης για την ποσοτικοποίηση επιπτώσεων** στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τη σύνταξη εκθέσεων επιπτώσεων.
- 7. Ανάπτυξη εργαλείων,** προτύπων, οδηγών, καλών πρακτικών για την ποσοτικοποίηση & εκτίμηση επιπτώσεων.
- 8. Αναβάθμιση των ηλεκτρονικών υποδομών πρόσβασης και διαχείρισης της δημόσιας πληροφορίας,** της ανοιχτής διακυβέρνησης και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- 9. Πρόγραμμα διενέργειας ex ante και ex post εκθέσεων επιπτώσεων** για δέσμες νομοθεσίας με επίπτωση στην επιχειρηματικότητα και ρητή αναφορά σε αυτές σε όλα τα μελλοντικά νομοσχέδια με επιπτώσεις στην επιχειρηματικότητα.
- 10. Πρόγραμμα εκπαίδευσης μελών Κοινοβουλίου** για την αξιοποίηση των εκθέσεων επιπτώσεων.
- 11. Ετήσια έκθεση αξιολόγησης** του βαθμού αξιοποίησης των αποτελεσμάτων στο ρυθμιστικό έργο (και συγκεκριμένα σε ρυθμίσεις με επίπτωση στο επιχειρηματικό περιβάλλον).
- 12. Υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου για τη Συμμαχία για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση** που περιλαμβάνει την αναβάθμιση του συστήματος ανοιχτών διαβουλεύσεων, διαφάνειας, λογοδοσίας και ανοιχτότητας της Διοίκησης και της Νομοθετικής Εξουσίας.

14

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εισαγωγή

Η έξοδος από τη δημοσιονομική κρίση είναι απόλυτα εξαρτημένη από την ιδιωτική οικονομία και μπορεί προ-έλθει μόνο μέσα από την αποκατάσταση της δυνατότητας του ιδιωτικού τομέα να παράγει πλούτο και ανάπτυξη ώστε να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Μόνο με βιώσιμες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις μπορούμε ν' ανακτήσουμε τις χαμένες δουλιές και να υπάρξει ρεαλιστική προοπτική αποκατάστασης των εισοδημάτων.

Επίσης, η ευελιξία στην αγορά εργασίας διασφαλίζει ότι η παραγωγικότητα θα αυξάνει ταχύτερα από την αύξηση των μισθών (π.χ. μέσω μίας αποκεντρωμένης διαδικασίας μη διοικητικού καθορισμού της αμοιβής εργασίας), που είναι και το πρώτο βήμα στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και που χωρίς αυτή δεν νοείται αλληγή του αναπτυξιακού προτύπου. Αμοιβές που ξεπερνούν την αντοχή των επιχειρήσεων οδηγούν σε ύφεση, αποεπένδυση και ανεργία.

Συνεπώς, η κρατική παρέμβαση πρέπει να κατευθύνεται στη διαμόρφωση συνθηκών ανάπτυξης και στη διασφάλιση ενός πλαισίου εύρυθμης λειτουργίας που να καταπολεμά αποτελεσματικά παράνομες συμπεριφορές και πρακτικές, και όχι στην πηλασματική αύξηση των εισοδημάτων, όταν δεν αναπτύσσεται η οικονομία.

Η χώρα χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό καλά εκπαιδευμένο με εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες ικανό να δημιουργεί εστίες καινοτομίας και να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας.

Η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και της παραοικονομίας, με την ενεργό συμβολή των κοινωνικών εταίρων, είναι επιτακτική ανάγκη. Οι ενοποιημένες βάσεις δεδομένων που πρόσφατα απέκτησε η χώρα θα πρέπει άμεσα να αξιοποιηθούν και να σχεδιαστεί ένα ενοποιημένο σύστημα και μία συντονισμένη εκστρατεία για τη δραστική βελτίωση της συμμόρφωσης.

Τέλος, η φιλόδοξη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος δεν περιορίζεται μόνο στα ασφαλιστικά ζητήματα, αλλά περιλαμβάνει και διατάξεις που επιφέρουν αλλαγές στην άμεση φορολογία, οι οποίες σε συνδυασμό με νέα αύξηση των έμμεσων φόρων και της αύξησης των εισφορών, είναι αμφίβοιο αν θα οδηγήσουν στα αναμενόμενα εισπρακτικά αποτελέσματα, ή θα αυξήσουν φαινόμενα εισφοροδιαφυγής / φοροδιαφυγής και θα εντείνουν την τάση αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων προς αποφυγή των επιβαρύνσεων, όπως η μεταφορά της επαγγελματικής δραστηριότητας (πραγματική ή όχι) εκτός Ελλάδος. Παράλληλα, οι επιπτώσεις των διατάξεων του νέου νόμου για την απασχόληση και την ανάπτυξη είναι ανησυχητικές καθώς ενδέχεται να λειτουργήσουν ως αντικίνητρα στη δημιουργική επιχειρηματικότητα.

“Ενίσχυση τριμερούς κοινωνικού διαλόγου με αναβάθμιση των οργάνων τριμερούς διαβούλευσης. Αξιοποίηση αποτελεσμάτων του σε όλες τις στρατηγικές και πολιτικές”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Ενίσχυση τριμερούς κοινωνικού διαλόγου** με αναβάθμιση των οργάνων τριμερούς διαβούλευσης. Ενεργός συμμετοχή και εμπλοκή κοινωνικών εταίρων σε όλα τα στάδια σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης πολιτικών και στρατηγικών.
- 2. Πολιτικές ανθρώπινου δυναμικού** που διασφαλίζουν ότι οι απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες είναι διαθέσιμες και ότι αξιοποιούνται πλήρως. Οι πολιτικές αυτές δεν αρκεί να στοχεύουν μόνο στην επένδυση σε περισσότερες και καλύτερες δεξιότητες (συμπεριλαμβανομένων και των ψηφιακών), αλλά και στην προσέγγιση του κόσμου της εκπαίδευσης με τον κόσμο και τις ανάγκες του επιχειρείν, στη βελτίωση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία και στην ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης προσαρμοστικότητας των δεξιοτήτων των εργαζομένων.
- 3. Διερεύνηση της ταμειακής ισορροπίας του ασφαλιστικού συστήματος στο μέλλον**, μέσω προβλέψεων εισροών – εκροών για να δούμε σε μελλοντικές χρονικές περιόδους που ισορροπεί το σύστημα, που είναι ελλειμματικό και πού, ενδεχομένως, πλεονασματικό. Αξιοποίηση του Β' και Γ' πυλώνα και αποτύπωση των επιτυχημένων υποδειγμάτων της Ευρώπης σε αυτούς τους δύο πυλώνες. Εξορθολογισμός ασφαλιστικών εισφορών. Ενθάρρυνση της ιδιω-
- τικής ασφάλισης, με εκλογίκευση του φορολογικού συστήματος που τη διέπει. Εφαρμογή αρχών χρηστής διαχείρισης και οικονομικής διακυβέρνησης.
- 4. Αξιοποίηση των ενοποιημένων βάσεων δεδομένων** που πρόσφατα απέκτησε η χώρα και σχεδιασμό ενός ενοποιημένου συστήματος για τη δραστική βελτίωση της συμμόρφωσης στην είσπραξη ασφαλιστικών εισφορών.
- 5. Προώθηση της συνεργασίας των εθνικών αρχών με τις Ευρωπαϊκές αρχές και τον ILO** και διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την επιβολή κυρώσεων για την αδήλωτη εργασία. Παράλληλα, αξιοποίηση της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Ενσωμάτωση στην Ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2013/11/ΕΕ για την εναρμονιστική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών με τη θέσπιση της δυνατότητας δημιουργίας πιστοποιημένων φορέων ΕΕΔ και από ιδιωτικούς φορείς.
- 6. Κωδικοποίηση της εργασιακής νομοθεσίας** ώστε να υπάρχει αφενός ασφάλεια δικαίου, αφετέρου να δημιουργηθεί πεδίο κατάλληλο για την ανάπτυξη και ισχυροποίηση του Κοινωνικού Διαλόγου.
- 7. Ενίσχυση της απασχόλησης με μέτρα μείωσης του μη μισθολογικού κόστους.** Η παροχή φορολογικών κινήτρων για τους εργοδότες που αυξάνουν τις θέσεις εργασίας (π.χ. μείωση φόρου εισοδήματος αντίστοιχη με το κόστος επιδόματος ανεργίας για κάθε νέα θέση εργασίας).
- 8. Χρηματοδότηση για κατάρτιση και πρακτική άσκηση των νεοεισερχομένων** στην αγορά εργασίας. Διαμόρφωση και αξιοποίηση ολοκληρωμένου συστήματος μαθητείας για μακροπρόθεσμα οφέλη.
- 9. Δημιουργία δέσμης κινήτρων** για την προσέλκυση και διατήρηση θέσεων ερευνητών στον ιδιωτικό τομέα.

- 10.** Δυνατότητα επιδότησης εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη από 1 σε 2 έτη, και δημιουργία προγραμμάτων για άτομα ηλικίας άνω των 45 ετών με δυνατότητα επιδότησης εισφορών για περισσότερα χρόνια (4 έτη).
- 11.** Ειδικό καθεστώς μειωμένων παρακρατούμενων φόρων και εισφορών εργαζομένων σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, σύμφωνα με ευρωπαϊκές πρακτικές.
- 12.** Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις για τη διαμόρφωση προγραμμάτων σπουδών στην κατεύθυνση της αξιοποίησης της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία, της υιοθέτησης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία και της διαρκούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΚΥΡΙΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

MAGIS DOORZ

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T. 211 5006 000, F. 210 3222 929

E. info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

Follow us on:

#sev4growth